

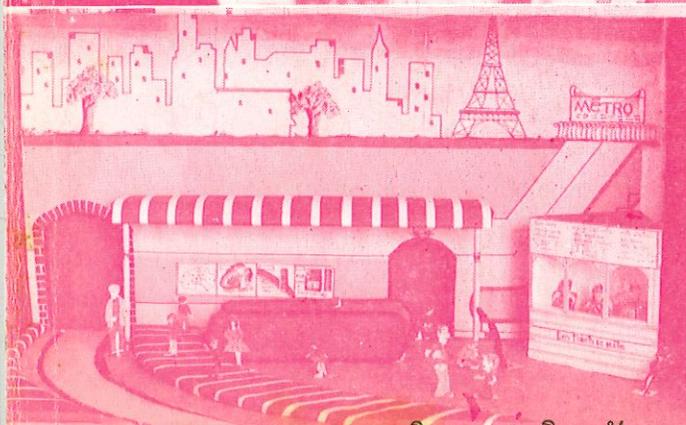
วารสาร

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

ฉบับที่ 35 ปีที่ 9 เล่มที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน พ.ศ. 2529

BULLETIN DE L'ASSOCIATION THAÏLANDAISE
DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS

Vol. 35 9^e Année No. 3 JUILLET - SEPTEMBRE 1986 ISSN 0857 - 0604



กิจกรรมเสริมหลักสูตร Activités périscolaires

รอยัล เดอลาร์

ความสุดคลาสสิค



โรงงานยาสูบกระทรวงการคลัง

วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

BULIETIN DE L'A.T.P.F.

ฉบับที่ 35 ปีที่ 9 เล่มที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน 2529 ISSN 0875-0604

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
นางลัดดา วงศ์สายัณห์
นางธิดา บุญธรรม
นายเดช ตะละกัญ

กองบรรณาธิการ

นางสิทธา พิณีจวบถล บรรณาธิการ
นางกุลศักดิ์ ฉายางาม บรรณาธิการผู้ช่วย
นางสาวอัจฉรา โชติบุตร
นางสาวจิรพรรณ บุญเกียรติ
นางสาวเพ็ญศิริ เจริญพจน์
นางสาวพิมพ์ภา ฐานิสสรณ์
นางสาวจีรังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์
นางสาวชวณี เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
นางสาวมลฤดี ปาลสุข
นางสาวศิริธร คุณภิพรรณ
นายปณิธิ หุ่นแสวง
นางสาวเดือนใจ จุลตุลย์
นางสาวนุชนาฏ ชาญดำรงกุล
นางมยุรี บารมี เลขานุการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก
3. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับวิชาภาษาฝรั่งเศส วิชาฝรั่งเศสศึกษา และระเบียบวิธีสอน

สำนักงานวารสาร เลขที่ 30/9 พหลโยธิน 2 กรุงเทพฯ 10400 โทร. 2790733 ติดต่อบรรณาธิการ
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โทร. 3180888, 3180054

กำหนดดอออกวารสาร ปีละ 4 ฉบับ ราคาฉบับละ 25 บาท
ค่าบำรุงสมาชิกวารสารปีละ 100 บาท พร้อมค่าส่ง สنج
บอกรับได้ที่นางสิทธา พิณีจวบถล ณ สำนักงานวารสาร

● **ทัศนะใด ๆ ที่แสดงออกในข้อเขียน ในวารสาร สดฝท. นี้ เป็นของผู้เขียน มิใช่ของกองบรรณาธิการ หรือของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย**

เจ้าของ : สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย
ASSOCIATION THAÏLANDAISE
DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS

รายนามคณะกรรมการบริหาร สดฝท.

ชุดที่ 5 ประจำปี 2529-2531

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
องค์นายกกิตติมศักดิ์

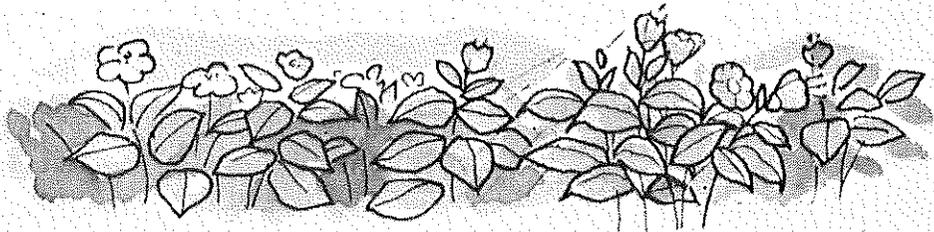
- | | |
|-----------------------------------|-----------------------|
| 1. นางธิดา บุญธรรม | อุปนายก |
| 2. นางสาวประมาณ ลีศิริเสริญ | เลขาฯ |
| 3. นางสาวอรวรรณ ป้านสวัสดิ์ | ผู้ช่วยเลขาฯ |
| 4. นางวงจันทร์ พิณยนิติศาสตร์ | เหรัญญิก |
| 5. นางสาวสุธาสินี ผลวัฒน์ | ผู้ช่วยเหรัญญิก |
| 6. นายกรกช อุปถัมภ์นรากร | นายทะเบียน |
| 7. นางสาวจีรังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์ | ผู้ช่วยนายทะเบียน |
| 8. นางอรวรรณ รัตนาภาพ | ประชาสัมพันธ์ |
| 9. นางพรทิพา ถาวรบุตร | ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์ |
| 10. นางสิทธา พิณีจวบถล | สารานุกรม |
| 11. นางอุไร พลกล้า | สมาชิกสัมพันธ์ |
| 12. นางนันทพร เลาหบุตร | ผู้ช่วยสมาชิกสัมพันธ์ |
| 13. นางสาวอัจฉรา โชติบุตร | ปฏิคม |
| 14. นางสาวนุชนาฏ ชาญดำรงกุล | ผู้ช่วยปฏิคม |
| 15. นางสาวชวณี เสนีวงศ์ ณ อยุธยา | บรรณาธิการ |
| 16. นางกุลศักดิ์ ฉายางาม | กรรมการ |
| 17. นายเดช ตะละกัญ | กรรมการ |
| 18. นางสาวประภา งานไพโรจน์ | กรรมการ |
| 19. นางสาวเพ็ญศิริ เจริญพจน์ | กรรมการ |
| 20. นายปณิธิ หุ่นแสวง | กรรมการ |

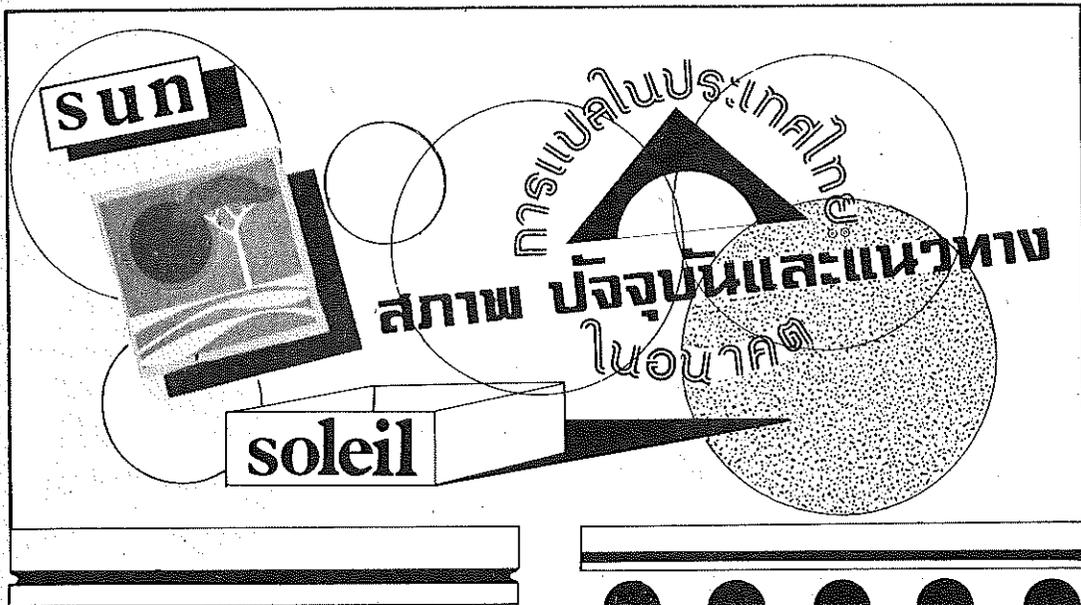
พิมพ์ที่

บริษัทสำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด 31/1-32/2 ถนนมหาไชย กรุงเทพฯ 10200
นายเริงชัย จงพิพัฒน์สุข ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา โทร. 2224722-2222788.

สารบัญ

การแปลในประเทศไทย : สภาพปัจจุบัน และ แนวทางในอนาคต	สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา.....	3
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	กอบกุล ดิษฐ์แย้ม	12
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส.....	สิรินันต์ ศตชัยเรียม	21
กิจกรรมเสริมหลักสูตร:รูปแบบ และวิธีการนำไป ใช้—Réflexions sur le groupe des panneaux ...	อัจฉรา โชติบุตร	28
แผนการจัดกิจกรรมภาษาฝรั่งเศส	พรทิพา ถาวรบุตร.....	43
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5... Créez-les en français.....	ชวณี เสนีวงศ์ ณ อยุธยา.....	50
มาเข้าค่ายพักแรมกันเถอะ	มยุรี บารมี	63
ไปเข้าโรงแรมกันเถอะ	ศิริธร คุชฎีวรรณ.....	76
อะไรใหม่ในฝรั่งเศสตามสายตาของผู้เขียน	กุลศักดิ์ ฉายางาม.....	80
ศึกษาต่อประเทศฝรั่งเศส	“อุรัจฉา”	85
สภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	อังคนิต ลีวรรณพันธ์.....	88
Marcel Proust du côté de Chez Swann	ทิพยา เหลืองทองคำ.....	92
ชวนกันถาม—ช่วยกันตอบ.....	Tira Santadusit	101
ข่าวจากเลขานุการ สคฝท.—ทุนดูงานสำหรับ ผู้บริหาร.....	สมใจ อ่องสกุล—อัจฉรา โชติบุตร	111
กิจกรรมสมาคม.....	ประมาณ ลีศิริเสวีรัฐ	112
ใคร—อะไร—ที่ไหน.....	ชวณี เสนีวงศ์ ณ อยุธยา.....	114
จากบรรณาธิการ.....	จีรังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์.....	119
	สิทธา พินิจกวาดล.....	121





พระกระแสน ของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
เนื่องในวโรกาสเสด็จเปิดการสัมมนา
ของสำนักข่าวสารอเมริกัน
ณ ห้องประชุม เอ ยู เอ วันที่ 6 มีนาคม
พ.ศ. 2529

ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นสองเท่าที่ได้มีโอกาส
มาร่วมสัมมนาเรื่องการแปลในครั้งนี้

ก่อนอื่น ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจมากที่ได้แสดง
ความเห็นเป็นภาษาฝรั่งเศส ซึ่งข้าพเจ้าไม่ได้มีโอกาส
มาช่วงระยะเวลาหนึ่ง

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังมีความพอใจที่ได้พูด
และมาฟังคนอื่นพูดเรื่องปัญหาการแปลซึ่งเป็นปัญหา
ที่ข้าพเจ้ามีความสนใจมานานแล้ว อันที่จริง ข้าพเจ้า
ได้เข้ามาเกี่ยวกับการแปลตั้งแต่วราว ๆ พ.ศ. 2473
ในสมัยนั้น หนังสือสำหรับเด็กเป็นภาษาไทยมีไม่มาก
ข้าพเจ้าโชคดีที่ได้เรียนพูดภาษาอังกฤษตั้งแต่อายุ
4 ขวบที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และต่อมาก็ได้เรียน

อ่านภาษาอังกฤษพร้อมกับเรียนอ่านภาษาไทยเมื่อ
กลับมาเมืองไทยในระยะหนึ่ง เมื่อตอนที่ข้าพเจ้า
อายุได้ 8-9 ขวบ แม่ได้แนะนำให้ข้าพเจ้าถ่ายทอด
เทพนิยายที่ข้าพเจ้าอ่านเป็นภาษาอังกฤษให้เด็กไทย
อื่น ๆ ได้รู้เรื่องด้วย ซึ่งข้าพเจ้าก็รับความคิดนี้ด้วย
ความกระตือรือร้น แต่ครั้งลงทำจริงกลับยากกว่าที่
คิดมาก และข้าพเจ้าจำได้ว่าได้ใช้เวลาหลายชั่วโมง
ด้วยความยากลำบาก มีสมุดอยู่ข้างหน้าและถือดินสอ
อยู่ในมือ แม่เพียงรอดสำห้แก้ตัวสะกดและลอกให้ใหม่
ผลสุดท้ายด้วยทุนทรัพย์ของแม่ของผู้แต่งก็มีหนังสือ
เล่มเล็ก ๆ หนาเพียง 50 หน้าพิมพ์มาเพื่อฉลองวัน
ประสูติสมเด็จพระยาของข้าพเจ้า ในหนังสือเล่มนั้นมี
นิทานแปลแบบเอาความและย่อจนเหลือเรื่องละ 2-5
หน้า หลังจากนั้น ถ้าไม่นับแบบฝึกหัดแปลสั้น ๆ ที่
ทางโรงเรียนให้ทำข้าพเจ้าเริ่มมาแปลอีกครั้งหนึ่งก็ราว
ปี พ.ศ. 2513 โดยมีผู้ช่วยแปลบทความของนักปราชญ์
ที่แม่อ่านก่อนนอน ดังนั้น แม้ข้าพเจ้าจะอวดได้ว่ามี
ประสบการณ์เก่าแก่ ก็ไม่อาจจะกล่าวอ้างถึงประสบ-
การณ์อันยาวนานได้ เพราะระหว่างความพยายาม
ครั้งแรกและครั้งที่สองนั้นห่างกันเกือบ 50 ปี

แต่ประสบการณ์อันจำกัดนี้ก็มิอาจกีดกันให้ข้าพเจ้าไม่สนใจการแปลได้ เพราะข้าพเจ้าคลุกคลีอยู่กับเรื่องนี้ตลอดเวลาในฐานะเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส ข้าพเจ้าพบเรื่องแปลในที่อื่นที่จริงแล้วไม่ควรจะแปล ถึงแม้ว่าวิธีการสอนสมัยนี้จะเอื้อให้มีการรู้สำนวนที่ถูกต้องโดยการเปลี่ยนคำในประโยคอัตโนมัติ แต่วันหนึ่งนักเรียนก็ต้องแสดงความเห็นหรือความรู้สึกของตนเอง ถึงตอนนี้เขาก็คิดเป็นภาษาไทย และแปลความคิดออกมาเป็นภาษาต่างประเทศ และเขียนภาษาพิศดารแบบลูกครึ่งมีสำนวนไทยแปลเป็นภาษาฝรั่งเศสคำต่อคำ ตัวอย่างเช่น “ฉันคิดเลขโดยไม่ใช้เครื่องคิดเลข ฉันคิดในใจ” (J' ai pensé dans mon coeur = I thought in my heart) หรือ “เขาออกเดินทางไปอเมริกา ดังนั้นฉันไปส่งเขา ที่สนามบิน” (Je suis allé l'envoyer à l'aéroport = I went to send him to the airport)

อย่างไรก็ตามการแปลก็ยังเป็นสิ่งสำคัญในประเทศนี้ ดังจะเห็นได้ว่ามีงานแปล มากมายหลายเรื่อง เราภูมิใจที่เรามีภาษาของเราเอง และอักษรของเราเองซึ่งไม่เหมือนกับของผู้อื่นแต่วัฒนธรรมที่แตกต่างเด่นชัดนี้ก็ก่อให้เกิดความไม่สะดวกเหมือนกัน มีชาวต่างชาติไม่กี่คนที่รู้ภาษาของเรา และเรียงร้อยเป็นคำประพันธ์ได้ เราต้องเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อจะอยู่ในโลกนี้ได้ เรื่องนี้เราก็เหมือนกับญี่ปุ่นเมื่อประมาณ 30 ปีมาแล้ว มีชาวญี่ปุ่นน้อยคนที่จะรู้ภาษาต่างประเทศในระดับที่น่าไปใช้ได้ เวลาไปประชุมนานาชาติเขาก็ทำตัวให้เป็นที่น่าสังเกตด้วยการใช้สำเนียงที่แปลกหูไม่เอาไหน และภาษาที่ใช้อธิบายวิธีใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ของเขาก็เป็นภาษาที่น่าขำขัน ถึงกระนั้นเขาก็ยังสามารถรวบรวมความรู้ความเคลื่อนไหวทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเศรษฐศาสตร์ เพราะเขาแปลหนังสือสาขาวิชาต่าง ๆ มากมาย สมัยนั้นข้าพเจ้าเคยคิดเหมือนบางคนที่เราควรจะทำเช่นนั้นบ้างเพื่อจะได้มีองค์กรที่ทัดเทียม

กับเขาได้

ข้าพเจ้าบังเอิญพบจดหมาย นักมนุษยศาสตร์สมัยใหม่คนหนึ่งมีอาชีพเป็นหมอ เขียนไว้เมื่อปี พ.ศ. 2470 ท่านผู้เขียนจดหมายฉบับนี้เขียนขอบคุณผู้ที่ส่งงานแปลวรรณคดีเรื่องหนึ่งซึ่งเขาเพิ่งแปลจบไปให้ ในคำนำผู้แปลได้กล่าวว่าเราควรจะใช้ภาษาของเราเพื่อแปลหนังสือภาษาต่างประเทศเพื่อความพอใจหรือเพื่อการศึกษาของเรา แทนที่จะสอนภาษาต่างชาติเพื่อไปอ่านหนังสือของเขาให้รู้เรื่อง ท่านผู้เขียนจดหมายมีความเห็นตรงกันข้าม เขาบอกว่าเรื่องบางอย่างเช่นเรื่องการแพทย์ ความรู้ในเรื่องโรคหนึ่งโรคใดเพียงอย่างเดียวก็มีเรื่องราวเขียนไว้มากมายซึ่งมีเพิ่มมากขึ้นแต่ละวันซึ่งทำให้ผู้แปลลำบากมาก ดังนั้นในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ถ้าจะต้องฟังผู้แปลตลอดไปละก็ จะไม่มีความก้าวหน้าใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะวก่อนอื่นจะต้องมีผู้แปล ต่อมาจะต้องพิมพ์บทแปลออกมาก่อนที่จะเผยแพร่วิทยากรได้ ท่านคิดว่าถ้าเราเรียนภาษาซึ่งคนส่วนมากในโลกพูดได้ เช่นภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน ก็อาจจะหาบทแปลผลงานชิ้นสำคัญ ๆ ในภาษาใดภาษาหนึ่งได้ การที่จะแปลและพิมพ์ออกมาจะต้องมีคนอ่านเป็นจำนวนมากถึงจะคุ้มค่า ข้อเขียนนี้ยังทันสมัยและใช้ได้อยู่ในปัจจุบันนี้โดยเฉพาะเกี่ยวกับงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาอื่น ๆ ที่เป็นสาขาวิชาเฉพาะ ในกรณีนี้ภาษาต่าง ๆ ที่จำเป็นก็ลดลงมาเหลือเป็นภาษาอังกฤษภาษาเดียวเท่านั้น ซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นจริงสำหรับผู้เชี่ยวชาญระดับนานาชาติที่ต้องได้เข้าประชุมหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับการประชุมต่าง ๆ ถึงแม้ว่าการรู้ภาษาต่างชาติหลายภาษาจะเป็นการได้เปรียบทางวัฒนธรรมและควรมีคนกลุ่มน้อยที่รู้จักภาษาของประเทศที่เรามีความสัมพันธ์ทางการทูตด้วยอย่างยิ่ง (ตรงกันข้ามกับความเป็นจริงที่มีคนจำนวนมากรู้ภาษาต่างประเทศเพียงเล็กน้อยแต่น้อยคนที่รู้อย่างลึกซึ้ง) ในบางกรณี เช่น การดูงาน

ฝึกอบรม ก็ยังรู้ภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ แต่สถานการณ์การสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันไม่เป็นเรื่องยากเสียแล้ว สิ่งที่เราคร่ำครวญภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย เรียกว่า “ภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้าน” ช่วยให้คนเริ่มเรียนภาษาเข้าใจตำราในสาขาเฉพาะด้านของเขาได้ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องรู้ก่อนที่จะลงทุนในด้านใดด้านหนึ่งว่าอนาคตของงานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือสาขาวิชาเฉพาะอื่น ๆ จะเรียนกันในภาษาต่างประเทศหรือจากการแปล ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความยินดีที่รัฐมนตรีศึกษาและรัฐมนตรีทบวงมหาวิทยาลัยได้มาร่วมสัมมนาครั้งนี้ด้วย เพราะท่านเหล่านั้นเป็นคนกำหนดโชคชะตาของโปรแกรมการเรียนการสอนในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย

ได้มีการศึกษาหลายเรื่องเกี่ยวกับความต้องการด้านการแปลจากภาคต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกครู เกี่ยวกับการฝึกผู้แปล แต่มีเรื่องน้อยเกี่ยวกับคนจำพวกหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าขอเรียกว่าเป็นนักแปลจำเป็นในอดีตที่เพิ่งผ่านมา และแม้แต่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่แล้วผู้แปลเป็นแต่เพียงสมัครเล่น ซึ่งเมื่อความจำเป็นบังคับก็กลายเป็นมืออาชีพอันเนื่องจากต้องฝึกฝน และมีความตั้งใจจริง แต่ก็ยังมีคนอื่น ๆ ซึ่งไม่สนใจการแปลเท่าใดนักไม่เคยเรียนการแปล แม้กระทั่งการแปลซึ่งที่จริงแล้วเป็นการฝึกภาษาให้ดีขึ้น แต่เมื่อมาพบผู้บังคับบัญชาที่พูดว่า “คุณมีปริญญาทางภาษามา ดังนั้น คุณต้องแปลได้” สำหรับคนพวกนี้ที่เรียนภาษาต่างประเทศมา ควรหรือไม่ที่เราจะจัดการสอนเป็นภาษาไทยให้เขาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานการแปล และโดยเฉพาะอย่างยิ่งชี้ให้เห็นความยากลำบากต่าง ๆ ที่เขาจะได้พบ ควรหรือไม่ที่เราจะสอนให้แม่บ้านธรรมดา ๆ รู้จัก “เคล็ดลับ” ในการประกอบอาหาร ถึงแม้ว่า เธอจะไม่ใช่แม่ครัวที่ทำงานในภัตตาคารประเภทสี่ดาว

ก่อนที่จะจบ ข้าพเจ้าขอกล่าวการแปลในอีกส่วนหนึ่งนั่นคือ การแปลวรรณกรรมที่จริงแล้วเป็นการแปลที่คุ้มค่าที่สุด จะทำให้ผู้แปลมีชื่อเสียงหรือเสียชื่อเสียงก็ได้ เพราะเป็นการแปลที่สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างภาษาสองภาษาและวัฒนธรรมสองวัฒนธรรมถึงตอนนี้ข้าพเจ้าได้พูดเรื่องสำคัญเสียแล้ว เรารู้ดีว่าภาษาเป็นสื่อ นำไม่แต่เฉพาะคำศัพท์ ภาพ และความคิดเท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อ นำวัฒนธรรมของอีกประเทศหนึ่งและความหมายแฝงอื่น ๆ อีกด้วย ผู้แปลผลงานวรรณกรรมที่มีค่าจะต้องเป็นนักเขียนและบ่อยครั้งเป็นกวีด้วย ถึงแม้ว่าจะไม่ได้แปลบทกวีก็ตาม ทำอย่างไรจะให้ผู้ที่ไม่เคยยำหิมะที่กรอบแห้งและเยือกเย็น ซึ่งเมื่อย่างไปจะได้ยินเสียงอืด ๆ และรู้สึกว้าวุ่นจนเต็มไปด้วยเกล็ดหิมะอันเย็นเยือกเข้าใจความรู้สึกที่อธิบายไม่ได้นี้ การแปลวรรณกรรมนั้นจะต้องรู้จักเลือกและข้ามข้อความบางตอนไป ซึ่งตรงกันข้ามกับการแปลเรื่องเฉพาะด้านซึ่งทุกอย่างจะต้องถูกต้องหมดเพราะบางครั้งเป็นข้อความที่สำคัญมาก

กล่าวโดยสรุป ข้าพเจ้าจะเล่าเรื่องที่เพิ่งได้พบมาโดยบังเอิญเมื่อ 2-3 วันมานี้ ข้าพเจ้าได้ฟังการประชุมเป็นภาษาฝรั่งเศสทางวิทยุออสเตรเลียตอนหนึ่ง โดยผู้กล่าวคงเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอนุรักษ์ภาษาฝรั่งเศส เขาพูดในทำนองว่า “ถ้าพิจารณาคำว่า “ดวงอาทิตย์” สำหรับชาวแคนาดาหรือชาวเกาะตาฮีตี คำนี้เขียนเหมือนกัน หมายถึงสิ่งเดียวกัน แต่สำหรับคนสองคนนี้ คำนี้มีความหมายแตกต่างกันเหลือเกิน” เราพูดถึงปัญหาคำคำเดียวกันในภาษาเดียวกัน ลองคิดดูซิว่าความแตกต่างจะมีมากแค่ไหนถ้าเรามีภาษาที่แตกต่างกันสองภาษา เช่นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ข้าพเจ้าหวังว่านักแปลทุกคน ไม่ว่าจะเป็นใครก็ตามคงจะไม่ละเลยความ

แตกต่างของความหมายในคำศัพท์ วลี ย่อหน้า
ข้อความทั้งหน้า และหนังสือทั้งเล่ม

Discours d'inauguration

C'est un double plaisir d'être présenté à ce séminaire sur la traduction.

Tout d'abord, c'est très agréable, pour moi, de pouvoir m'exprimer en français, ce que je n'ai pas eu l'occasion de faire depuis un certain temps.

Ensuite, c'est un plaisir de parler et d'entendre parler de problèmes de traduction qui me tiennent à coeur depuis longtemps. En fait, ma rencontre avec la traduction remonte aux années 1930. En ce temps – la, les livres pour enfants en thaï étaient fort peu nombreux. J'avais eu la chance d'avoir appris à parler l'anglais à l'âge de 4 ans aux Etats – Unis et ensuite d'avoir appris à le lire en même temps que le thaï une fois de retour en Thaïlande. Quand j'avais 8 – 9 ans, ma mère m'a suggérée de partager les contes de fées que je lisais en anglais avec les enfants thaïs, idée que j'ai acceptée avec enthousiasme. La réalisation en a été plus difficile et je me souviens des heures pénibles passées devant un cahier, crayon en main. Ma mère, patiemment, a corrigé mes fautes d'orthographe et recopié mon manuscrit. Finalement une petite plaquette de 50 pages, à compte de mère d'auteur, est sortie à l'occasion d'un anniversaire de ma grand'mère, contenant des contes très librement traduits et condensés puisque ne comprenant que 2 – 5 pages chacun. Sans compter les exercices scolaires de traduction de textes courts, je n'ai pas récidivé

jusqu'aux années 1970 où, avec une collaboratrice, j'ai traduit des pages de penseurs faisant partie des lectures de chevet ce ma mère. Donc si je peux me vanter d'une expérience très ancienne, il ne m'est guère possible de parler de longue expérience, près de 50 ans séparant ma première tentative de la seconde.

Mon expérience très limitée ne m'a pas empêchée de m'intéresser à la traduction que je côtoyais à tout moment en tant que professeur de français. Je la trouvais là où elle n'aurait pas dû être. Bien que les méthodes actuelles favorisent l'acquisition automatique d'expressions correctes servant à des permutations diverses, il arrive un moment où l'étudiant doit exprimer ses idées ou ses sentiments. C'est alors qu'il se met à penser en thaï et à traduire ses pensées en langue étrangère et ses écrits prennent une allure étrange, hybride, avec des expressions thaïes traduites mot – à – mot en français, comme par exemple: "Je n'ai pas fait le calcul avec ma calculatrice, j'ai pensé dans mon coeur" ou "Il partait pour l'Amérique, alors je suis allé l'envoyer à l'aéroport".

La traduction est cependant nécessaire dans ce pays et nous en avons pour preuve des traductions nombreuses. Nous pouvons être fiers d'avoir notre propre langue et notre propre écriture qui ne sont à nulles autres exactement pareilles. Mais cette particularité culturelle présente aussi des inconvénients. Peu d'étrangers savent notre langue et personne ne l'écrit. Nous devons apprendre les langues étrangères pour vivre avec le monde. En cela, nous ressemblons au Japon. Il y a une trentaine d'années, peu

de Japonais savaient les langues étrangères d'une façon pratique. Dans les conférences internationales, ils se faisaient remarquer par leur accent atroce. Les modes d'emplois de leurs petits appareils électroniques étaient rédigés dans une langue qui faisait rire. Et pourtant, ils étaient bien dans le mouvement scientifique, technologique et économique: ils traduisaient les ouvrages de tous les domaines dès leur parution. A cette époque, je pensais, comme quelques autres, que nous devrions tout mettre en oeuvre pour avoir une organisation équivalente.

Je suis alors tombé sur le texte d'une lettre d'un humaniste moderne, médecin de sa profession, écrite en 1927. L'auteur de cette lettre remerciait son correspondant de lui avoir envoyé un exemplaire de la traduction d'une oeuvre littéraire qu'il venait de terminer. Dans la préface, le traducteur disait que nous devrions utiliser notre langue pour traduire les livres de langues étrangères pour notre plaisir ou nos études au lieu de faire apprendre les langues des autres pour lire leurs livres. L'auteur de la lettre était d'un avis contraire. Il disait que par exemple en médecine, pour une seule maladie, il existait une abondante littérature qui s'amplifiait chaque jour, défiant les traducteurs. Ainsi en sciences, s'il faut s'en remettre aux traducteurs, aucun progrès ne serait fait, parce que tout d'abord il faudrait avoir des traducteurs, puis ensuite faire imprimer la traduction avant de disséminer le savoir. Il était d'avis que si nous apprenions les langues que la majorité des gens du monde parlent comme l'anglais, le français et l'allemand, il serait à près possible de trouver une traduction d'un

ouvrage important dans une de ces langues. Pour traduire et faire imprimer, il faut un grand nombre de lecteurs pour que cela soit rentable. Ce texte est encore très actuel dans le domaine scientifique et technologique et les autres domaines spécialisés, à cela près que les langues nécessaires se réduisent généralement à l'anglais seul, de même que pour le spécialiste de niveau international qui est susceptible d'assister ou même d'intervenir dans les conférences, même si posséder plusieurs langues étrangères est un avantage culturel et qu'il faut un petit nombre de personnes sachant très bien chaque langue des pays avec lesquels nous avons des relations diplomatiques (par opposition à la réalité qui est, beaucoup de personnes savent un peu une langue étrangère mais, peu la savent bien). Dans certains cas, par exemple voyage d'étude, stage, l'anglais n'est même plus suffisant. Mais dans l'état actuel de l'enseignement des langues, ce n'est plus une grande affaire. Ce que nous, les professeurs de français de Thaïlande appelons "français fonctionnel" ภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้าน permet rapidement à un débutant d'appréhender un texte de sa spécialité. Il est donc important de savoir, avant d'investir dans un sens ou dans l'autre, si l'avenir de notre recherche scientifique et technologique ou tout autre domaine spécialisé sera fait d'étude des langues étrangères ou de traductions. Je salue donc avec joie la présence du Ministre de l'Education et du Ministre des Universités dans ce Séminaire, car ce sont eux qui tiennent en main les destinées des programmes scolaires et universitaires.

Beaucoup d'études ont été faites sur les besoins en traduction des différents secteurs, sur la formation des enseignants, sur la formation des traducteurs. Peu a été dit sur une catégorie que j'appellerai les traducteurs malgré eux. Dans un passé récent et même actuellement, en grande partie, les traducteurs n'étaient et ne sont que des traducteurs amateurs qui, pris au jeu, sont devenus des professionnels à force d'exercice et de volonté. Mais il y a ceux que la traduction n'attire que peu, qui n'ont pas étudié la traduction, pas même celle qui n'est en fait qu'un perfectionnement de la langue. Mais lorsqu'ils se trouvent face à leur supérieur s'entendent dire: "Vous avez un diplôme de langue, donc vous devez savoir traduire." Pour ceux là les étudiants de langue étrangère, ne devrait-on pas instituer un cours en langue maternelle donnant des notions des notions de base de traduction en surtout montrer tous les écueils qu'ils peuvent rencontrer? N'aura-t-on pas à coeur d'apprendre à une simple ménagère "un truc" du métier même si elle n'est pas un chef de cuisine à quatre "toques"?

Avant de conclure, je voudrais dire quelques mots de "l'autre partie" de la traduction, celle dite "littéraire". A vrai dire, c'est celle qui est le plus rentable, celle qui fait ou défait le renom du traducteur, celle qui crée des relations entre deux langues, deux cultures. Voilà le grand mot lâché. Nous le savons bien, une langue ne véhicule pas seulement des mots, des images, des idées, elle nous apporte encore une autre culture et d'autres connotations. Le traducteur d'une oeuvre littéraire de valeur se doit d'être

écrivain et souvent poète, même s'il ne s'agit pas de poésie. Pour celui qui n'a jamais marché sur une neige sèche et froide qui crisse sous le pas et senti ses narines s'emplier de paillettes glacées, comment lui faire comprendre cette sensation indescriptible? Contrairement à la traduction spécialisée où tout doit être dit avec exactitude parce que parfois il s'agit de questions vitales; dans la traduction littéraire, il faut savoir choisir et quelque fois omettre.

Pour conclure, je voudrais vous conter ce que j'ai saisi au vol il y a quelques jours, en tombant par hasard sur les bribes d'une conférence faite en français à la radio australienne, par une personnalité qui devait avoir quelque chose à voir avec le Haut Commissariat à la Langue Française. Il disait à peu près ceci: "Considérez le mot 'soleil'. Pour un Canadien ou un Tahitien, ce mot s'écrit de la même façon, représente la même chose, mais pour les deux hommes, quelle différence de contenu!" Il s'agit là d'un mot de la même langue, imaginez ce qui en résulte quand on a affaire à deux langues différentes comme par exemple le thaï et l'anglais. Je souhaite que tous les traducteurs, quels qu'ils soient, ne négligent jamais la différence de contenu des mots, des phrases, des paragraphes, des pages et du livre tout entier.



Keynote Speech

It's a double pleasure to be present at this seminar on translation.

First of all, it's very enjoyable for me to be able to express myself in French, something that I have not had the opportunity to do for some time now.

Moreover, it's a pleasure to speak and hear about translation problems, something which I have cared deeply about for a long time. In fact, my first dealings with translation go back to the 1930's. At that time, children's books in Thai were extremely scarce. I had been lucky enough to have learned to speak English at the age of four in the U.S., and then to have learned to read English and Thai simultaneously once I was back in Thailand. When I was eight or nine years old, my mother suggested that I share the fairy tales I was reading in English with Thai children, an idea that I accepted enthusiastically. The achievement of this was more difficult, and I remember the painful hours spent in front of a notebook, pencil in hand. My mother patiently corrected my spelling errors and rewrote my manuscript. Finally, a small volume of fifty pages was published at the mother's expense on the occasion of my grandmother's birthday. It contained fairy tales which were very freely translated and abbreviated, as each one was only two to five pages long. Aside from short translations for my school work, I did not go

back to translating until the 1970's, when, with a colleague, I translated the writings of some thinkers which were part of my mother's bedside readings. Thus, even though I can boast about having a very old experience, I can scarcely speak of a long experience, as close to fifty years separate my first and my second attempts at translation.

My very limited experience has not prevented me from being interested in translation, since as a teacher of French I was always close to it. I encountered it in places where it should not have been. Even though current methods encourage the automatic acquisition of correct expressions which can be used in various permutation exercises there comes a time when the student needs to express his ideas or feelings. It is at that point that he begins to think in Thai and to translate his thoughts into a foreign language, and his writing takes on a strange and hybrid form, with Thai expressions translated word for word into French. For example: "I didn't calculate with my calculator, I thought in my heart", or "He was leaving for America, so I went to send him to the airport".

Translation is nonetheless necessary in this country and as proof, we have numerous translations. We can be proud to have our own language and our own writing system, which are not exactly like any others. This cultural peculiarity, however, also has its drawbacks. Few foreigners know our language and no one writes in it. We must learn foreign languages in order to live with the rest of the world. In that respect, we are like Japan. About thirty years ago, few Japanese had any practical knowledge of foreign languages. In

international conferences, they stood out because of their atrocious accent, and the directions for using their little electronic gadgets were written in a very humorous manner. They were, however, on the forefront of scientific, technological and economic developments: they translated works in all disciplines as soon as they appeared. At that time, I thought, as did many others, that we, too, should strive to have an equivalent organization.

I then came upon the text of a letter written in 1927 by a modern humanist, a doctor by profession. The author of this letter thanked his correspondent for having sent him a copy of the translation of a work of literature that he had just finished. In the preface, the translator said that we should use our language to translate works in foreign languages for pleasure or study, rather than teaching the languages of others in order to be able to read their works. The author of the letter was of the opposing opinion. He said that in medicine, for example, for a single illness, there was an ample body of research that grew larger by the day, defying translation. Thus, in the scientific professions, if one were dependent on the translators, no progress would ever be made, because first of all, one would need translators and publishers before being able to disseminate the knowledge. He believed that if we learned the languages used by the majority of people, like English, French and German, it would be possible to find a translation of an important work in one of these languages. In order to translate and publish a work, there must be many potential readers for it to be a money-making proposition.

This text is still valid in scientific, technological and other specialized domains, with one caveat, that English is generally the only necessary language. The same applies to the internationally known specialist who is liable to attend and participate in conferences, even if the knowlegde of several foreign languages is a cultural advantage. It is also necessary that a small number of people be fluent in the languages of the countries with which we have diplomatic relations (as opposed to reality, which is that many people know a foreign language, but few know it well). In some cases, on a study or training trip, for example, English isn't even sufficient anymore. In the current state of language teaching, however, it is no longer a big deal. What we Thai teachers of French call "functional

French" (French for specific furfores) rapidly enables a beginner to grasp a text in his field. It is thus important to know before investing in one area or another if the future of our scientific, tenchnological or other specialized fields will rely on the study of foreign languages or on translations. I therefore acknowledge with great joy the presence here today of our Ministers of Education and University Affairs, for it is they who control the future of educational programs.

Many studies have been done on the translation needs of different sectors of society, on the training of teachers and translators. Little has been said about a category that I will call involuntary translators. In the recent past and even today, in large part, translators were and are still only amateurs who, getting caught up in the game, became professionals through

practice and will. There are also those who are not much drawn to translation, who have not studied translation, even that translation which is only a means to perfecting their command of the language. They then find themselves standing before their boss, who says: "You have a degree in language, so you must know how to translate." For those people, the students of foreign languages, should we not institute a program in the native language which gives the basic concepts of translation, and in particular, shows the possible pitfalls they may encounter? Wouldn't it be a good idea to teach a simple housewife "a trick" of the trade even if she isn't a four-star chef?

Before concluding, I wish to say a few words about "the other side" of translation, that which is called "literary". To tell the truth, it is the most lucrative kind, the kind that makes or breaks the reputation of the translator, that creates relationships between two languages, two cultures. We are well aware that a language does not only serve as a means to express words, images and ideas; it also brings us another culture and other connotations. The translator of a fine work of literature should be a writer and often even a poet, even if he is not dealing with poetry per se. How is he to describe the indescribable sensation of walking on a cold, dry snow which crunches underfoot and fills the nostrils with little ice flakes to someone who has never experienced it? Unlike specialized translation in which everything must be exact because it is sometimes a matter of life and death, in literary translation, it is necessary to be selective.

In conclusion, I would like to tell you about something I heard by chance the other day, tuning in to part of a lecture in French on the Australian radio that was given by a personage who must have been connected in some way to the High Commission on French Language. He said more or less what follows: "Consider the word 'sun'. For a Tahitian or a Canadian, this word is written in the same way, means the same thing, but what a difference in content!" This was a question of a word in one language. Imagine the outcome when one is dealing with two languages that are as different as Thai and English. I hope that all translators, whoever they might be, never neglect the difference in the content of words, sentences, paragraphs, pages, and the whole book.





การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร



กอบกุล ดิษฐ์แย้ม*

ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียน

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต้องอาศัยกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ และกิจกรรมทั้งหลายทั้งมวลที่โรงเรียนจัดให้มีขึ้น ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรทั้งสิ้น นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมไว้ว่า กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง คือทำให้เด็กมีโอกาสทำงานตามความสนใจและพัฒนาความสนใจให้สนใจในสิ่งใหม่ สอนให้เป็นพลเมืองดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเป็นผู้นำผู้ตาม ได้ฝึกทักษะจากการทำงานร่วมกัน กิจกรรมช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณค่า น่าสนใจ เพิ่มความรู้ให้บุคคลและหมู่คณะได้ตามความสนใจ กิจกรรมช่วยในด้านบริหารได้เป็นอย่างดี ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน ลดปัญหากรใช้เวลาว่างไปในทางสร้างสรรค์ และใช้

กำลังกายไปในทางก่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคม เช่น ในด้านการปกครองกันเอง การพัฒนาสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชนได้อีกด้วย การจัดนิทรรศการกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมวันสำคัญ หรือกิจกรรมหนังสือพิมพ์ จะเป็นเครื่องมือทำให้ชุมชนได้รู้จักโรงเรียนเป็นอย่างดี

ในต่างประเทศได้มีผู้วิจัยพบว่า เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และกิจกรรมที่ช่วยทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ศิลป สังคม ในขณะที่เดียวกันเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการดูโทรทัศน์ ร้องเพลง และเล่นเกมต่าง ๆ

* ศึกษาในเทศก์ ฝ่ายกิจกรรม หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

จากการศึกษาวิจัยในประเทศไทย ของคุณนิตยา เปลื้องนุช ได้ศึกษาเจตนาคติของครูใหญ่ ครูและนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลพบว่าทุกฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องกันว่ากิจกรรมมีประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ ช่วยแก้ปัญหาการปกครอง ช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้ค้นพบความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตนเอง และสามารถแก้ปัญหาของตนเอง และช่วยสังคมได้ด้วย สร้างความเป็นผู้นำและผู้ตาม มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เป็นการเตรียมเด็กออกไปเป็นพลเมืองดีต่อสังคม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ให้นักเรียนได้เรียนรู้ระบอบประชาธิปไตย ช่วยให้เด็กรักและผูกพันกับโรงเรียน และในความคิดเห็นของเด็กนักเรียนเห็นว่า สมาชิกทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วย

ถ้าพิจารณาจากจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตามที่ Blemomm ได้เสนอแนวความคิดไว้ว่า การศึกษาคือมุ่งเน้นพัฒนามนุษย์ในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ 3 ด้านคือ

1. Cognitive Domain หมายถึงการเรียนรู้ทางด้านความรู้ ความคิด และการแก้ปัญหา ซึ่งสามารถจัดให้เรียนในห้องเรียนได้เพียงพอ

2. Affective Domain หมายถึงการเรียนรู้ทางด้านทัศนคติ ค่านิยม ความสนใจ ความซาบซึ้ง

3. Psychomotor Domain หมายถึงทักษะในการเคลื่อนไหว การใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย

ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ส่วนใหญ่จะบรรลุจุดประสงค์เพียงด้าน Cognitive เท่านั้น เพราะสามารถใช้เทคนิคการสอนง่าย ๆ ได้ แต่สำหรับข้อ 2 และข้อ 3 เป็นเรื่องยุ่งยากที่จำเป็นต้องใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ รูปแบบ และการสอนที่ต้องใช้เวลาติดตามต่อเนื่องเป็นเวลานานจึงจะสามารถบรรลุจุดประสงค์ได้ ดังนั้นกิจกรรมจึงมีความสำคัญในการเสริมเติมเต็มส่วนที่ขาดไป

อนึ่ง รัฐบาลมีนโยบายที่จะปลูกฝังเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีคุณภาพ จริยธรรมระเบียบวินัย มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การดำรงรักษาเอกลักษณ์ วัฒนธรรมไทย ตลอดจนความเป็นเอกราช ความมั่นคงของชาติ กระทรวงศึกษาจึงกำหนดให้กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร นักเรียนระดับมัธยมจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถอย่างน้อย 1 กิจกรรมตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาดังนั้นเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 จึงกำหนดไว้ว่าโรงเรียนต้องจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจและเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยอันดีงามโดยจัดอย่างน้อย 1 คาบต่อสัปดาห์ และให้จัดตามคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา พ.ศ. 2520 ฉบับแก้ไขครั้งที่ 3 พ.ศ. 2524

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

คำศัพท์ที่เกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนนั้นมีใช้กันหลาย ๆ คำ เช่น

1. กิจกรรมนอกหลักสูตร (Extra Curricular Activities)

2. กิจกรรมกึ่งหลักสูตร (Semi Curricular Activities)

3. กิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co-Curricular Activities)

4. กิจกรรมโรงเรียน (School Activities)

5. กิจกรรมชีวิตในโรงเรียน (School-Life Activities)

6. กิจกรรมครูและนักเรียน (Teacher Student Activities)

7. กิจกรรมพิเศษ (Extra Activities)
8. กิจกรรมกลุ่ม (Group Activities)
9. กิจกรรมริเริ่ม (Initiary Activities)
10. กิจกรรมไม่เป็นทางการ (Informal Activities)
11. กิจกรรมพัฒนาการ (Developmental Activities)

แต่กิจกรรมตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ใช้คำว่ากิจกรรมนักเรียน (Student Activities)

จากคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2520 แก้ไขครั้งที่ 3 พ.ศ. 2516 ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนไว้ว่า “กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจ และเพื่อส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพอุปนิสัยของนักเรียนให้เหมาะสมกับระบอบการปกครองประชาธิปไตย”

ในเอกสารการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2524 ซึ่งสรุปสาระสำคัญโดยย่อของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 และมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ซึ่งคุณฉวีวัลย์ ทัศนอมจันทร์ เป็นผู้เรียบเรียง ได้ขยายความเกี่ยวกับกิจกรรมตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ไว้ว่า “กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนได้แสดง ความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติอันแท้จริง กิจกรรมจะเป็นเครื่องมือช่วยอบรมนักเรียนให้รู้จักปรับตัวเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย กิจกรรมเป็นการสร้างประสบการณ์ตามความแตกต่างของนักเรียน

เพื่อสร้างเจตคติที่ดีและพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์

กิจกรรมมิใช่เนื้อหาสาระของวิชาต่อเนื่องในระดับชั้นต่าง ๆ กิจกรรมเป็นการฝึกปฏิบัติจบลงในระยะสั้น ๆ จะจัดกิจกรรมใดในชั้นใดก็ได้กิจกรรมจึงมิใช่การสอนเนื้อหาและการวัดความรู้แต่เป็นงานของโรงเรียนที่จะต้องปลูกฝังนิสัยอันพึงประสงค์ให้แก่นักเรียนและเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ โรงเรียนจะได้สนับสนุนส่งเสริมลักษณะอันดีเด่นั้น โดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ

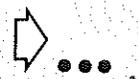
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 จึงกำหนดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทุกภาคเรียน และจะต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า 80% ของเวลาเต็มเพื่อสร้างคุณสมบัติดังกล่าว”

ข้อควรสังเกต

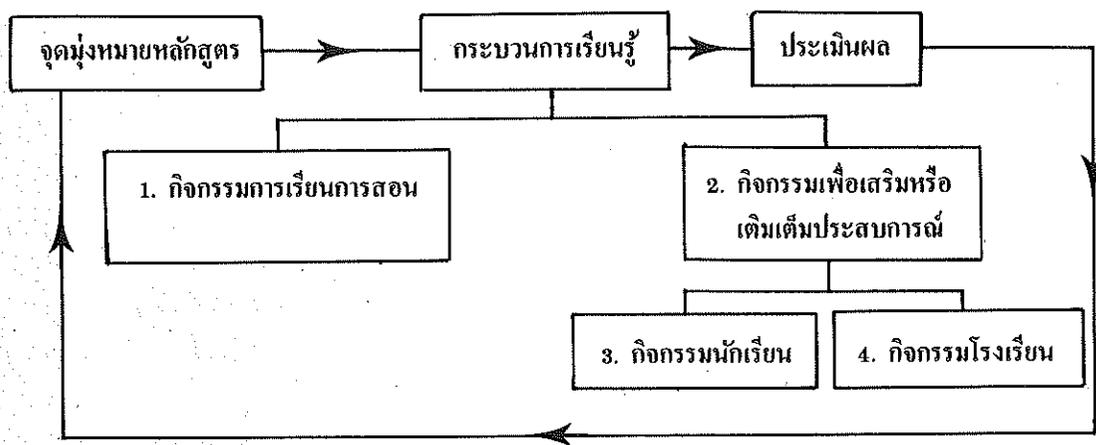
1. คำว่ากิจกรรมที่มักกล่าวถึงกันในโรงเรียนอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร

1.2 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเสริมหรือเติมประสบการณ์ของนักเรียนจากสภาพในห้องเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งได้แก่กิจกรรมนักเรียนตามคู่มือการจัดกิจกรรมฯ และกิจกรรมโรงเรียนที่จัดขึ้นในโอกาสต่าง ๆ



แผนภูมิแสดงระบบการเรียนรู้ในโรงเรียน



1. กิจกรรมการเรียนการสอน มีจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาเป็นตัวควบคุมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. กิจกรรมเพื่อเสริมหรือเพิ่มเติมประสบการณ์ อาจแยกได้เป็นกิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมโรงเรียน

3. กิจกรรมนักเรียน มีจุดประสงค์ตามระเบียบการจัดกิจกรรมเป็นตัวกำหนดไม่เน้นเนื้อหาวิชา แต่จะเป็นลักษณะที่นำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการเรียนมาปฏิบัติจริงในรูปการแสดงผลงาน ลักษณะการทำงานเกิดจากกลุ่มสมาชิกร่วมมือกันคิดวางแผนและเขียนโครงการ และปฏิบัติจริงโดยมีครูที่ปรึกษาคอยแนะนำช่วยเหลือ กิจกรรมนี้ต้องทำต่อเนื่องตลอดภาคเรียน

4. กิจกรรมโรงเรียน จัดขึ้นเพื่อเสริมหลักสูตร มีลักษณะที่บุคลากรในโรงเรียนทั้งหมดต้องรวมกิจกรรมทุกคนมักทำในโอกาสหรือวันพิเศษ เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล มีการวางแผนในลักษณะโครงการปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง จบลงในตัวเอง

หมายเหตุ กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมโรงเรียนว่าจะประสานงาน วางแผนร่วมกัน และแบ่งความรับผิดชอบ ให้ไปแสดงออกที่กิจกรรมนักเรียนเพียง

รูปแบบเดียวจะช่วยลดภาระของนักเรียนและครูในการต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่เข้าซ้อนได้

2. กิจกรรมนักเรียนไม่มีลักษณะเป็น "วิชา" ทั้งนี้เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 145/2521 ซึ่งเปลี่ยนโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 โดยตัดกิจกรรมออกจากกลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ และยกไปรวมไว้เป็นงานพิเศษ อยู่ในกลุ่มเดียวกันแนะแนวและการสอนซ่อมเสริมพร้อมทั้งประกาศยกเลิก รายวิชากิจกรรมทั้งหมด

3. ตามเกณฑ์การใช้หลักสูตรที่กำหนดให้โรงเรียน ต้องจัดกิจกรรมอย่างน้อย 1 คาบต่อสัปดาห์นั้น น่าจะหมายความว่าโรงเรียนควรจัดมากกว่าสัปดาห์ละ 1 คาบ แต่ถ้าสะดวกจริงๆ ต้องจัดให้ได้ 1 คาบต่อสัปดาห์จัดน้อยกว่านี้ไม่ได้

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียน

จากคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียน กำหนดจุดประสงค์การจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ 11 ข้อ คือ

1. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย
2. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3. เพื่อให้มีความเข้าใจและเชื่อมโยงในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4. เพื่อให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตของกฎหมาย

5. เพื่อให้มีความซาบซึ้งในคุณค่า ดำรงไว้และส่งเสริมเอกลักษณ์วัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทย

6. เพื่อให้เกิดความรักและความสามัคคีในหมู่คณะ

7. เพื่อส่งเสริมทักษะ ความถนัด และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

8. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ และให้รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

9. เพื่อให้รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และสร้างเสริมความมั่นคงของชาติ

10. เพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม

11. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

จุดประสงค์ทั้ง 11 ข้อนี้ควรถือว่าเป็นจุดประสงค์หลักหรือจุดประสงค์ขั้นสุดยอดในการจัดกิจกรรมนักเรียน ทุกประเภท เมื่อพิจารณาจุดประสงค์ทั้ง 11 ข้อ จะมีเพียงข้อเดียวเท่านั้นคือข้อที่ 11 ที่น่าจะกล่าวว่าเป็นการส่งเสริมงานวิชาการในหลักสูตร แต่จุดประสงค์ส่วนใหญ่ต้องการมุ่งเน้นพัฒนาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพที่ดีงาม มุ่งเน้นในด้านคุณภาพของมนุษย์ให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ในสังคมไทยให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนดังนั้นในการจัดกิจกรรมใด ๆ โรงเรียนต้องพยายามให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าวเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามการที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความสนใจอย่างสม่ำเสมอ ย่อมจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในด้านเนื้อหาสาระควบคู่กันไปด้วย

แต่ความรู้ที่เกิดขึ้นนี้ต้องถือว่าเป็นจุดประสงค์รองหรือเป็นผลพลอยได้เท่านั้น เช่น สมมุติชมรมฟุตบอลก็ควรเล่นกีฬาฟุตบอลเป็น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์หรือกติกาการเล่นและการแข่งขัน ทักษะหรือความรู้ที่ได้รับนี้ เป็นจุดประสงค์รอง ส่วนจุดประสงค์ที่แท้จริงที่นักเรียนควรได้จากชมรมฟุตบอล คือความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความกล้าหาญ เสียสละ สามัคคี มีระเบียบวินัย เป็นต้น ซึ่งมีลักษณะนามธรรม และไม่สามารถประเมินผลได้ทันทีทันใด ต้องอาศัยวิธีการติดตามสังเกตพฤติกรรมในระยะยาว

แนวความคิดในการจัดกิจกรรมนักเรียน

ท่านรองอธิบดีกรมสามัญศึกษา น.ส. จุโรลียากาศ ได้ให้นโยบายแนวความคิดและเทคนิคในการจัดกิจกรรมนักเรียน ในโอกาสที่บรรยายความรู้เรื่องกิจกรรมนักเรียนในการสัมมนาครูหัวหน้าหมวดกิจกรรมโรงเรียนสังกัดส่วนกลางระหว่างวันที่ 7-11 มีนาคม 2526 ณ ศูนย์ฝึกอบรมครูหน่วยศึกษานิเทศก์ บริเวณโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ไว้ดังนี้

1. ในการจัดกิจกรรมนั้น ควรให้เด็กเลือกเข้ากิจกรรมตามความถนัด ความสนใจต่าง ๆ ไม่เป็นการบังคับ ตามระเบียบฯ บังคับให้นักเรียนต้องร่วมกิจกรรมแต่ไม่บังคับว่าจะต้องร่วมกิจกรรมอะไร

2. ไม่ควรนำคะแนนมาใช้ในการจัดกิจกรรมหรือนำมาเป็นสิ่งช่วย ควรนำสิ่งอื่นซึ่งมิใช่คะแนนมาเป็นสิ่งเร้าเช่น

- เน้นให้เห็นคุณค่า
- มีเจตนาที่ดีต่อกิจกรรมนั้น
- สนุกสนานเพลิดเพลิน
- เน้นให้เห็นประโยชน์ของการเข้าร่วม

กิจกรรม ฯลฯ

ปัจจุบันการศึกษาเล่าเรียนมิใช่เรียนเพื่อเอาคะแนน แต่เราเรียนเพื่ออนาคตเพื่อการดำรงชีวิต กิจกรรมก็เช่นเดียวกันเราเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้

เกิดคุณค่า เกิดประโยชน์ต่อตนเอง พัฒนาดตนเอง ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และอยู่ร่วมในสังคมได้ดี

3. การจัดกิจกรรมนักเรียน ควรเป็นเรื่องของนักเรียนจริง ๆ เป็นลักษณะแบบ Student Center คือให้เด็กจัดการเอง วางแผนเอง แต่ระยะที่เด็กยังไม่สามารถดำเนินการได้เอง ครูจึงจำเป็นต้องโอบอุ้ม คอยชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ ให้เด็กอยู่ในกรอบประเพณี ไม่ออกนอกกลุ่มนอกทางการจัดกิจกรรมลักษณะนี้ครูจึงไม่ใช่เป็นผู้ดำเนินการ เปรียบเสมือนครูเป็นผู้กำกับ การแสดงและมีนักเรียนเป็นตัวแสดง

4. การจัดกิจกรรมทุกประเภท ต้องมีกติกา มีระเบียบ ข้อบังคับเพื่อเป็นแนวทางให้เด็กดำเนินการอย่างถูกต้อง

เทคนิคในการสร้างลักษณะนิสัยและพัฒนาบุคลิกภาพในการจัดกิจกรรมนักเรียน นั้นควรมีลักษณะดังนี้

1. สร้างแรงบันดาลใจ ทำอย่างไรจึงจะเร้าใจ ให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจให้รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่เร้าเสนอให้เขาทำนั้น เกิดประโยชน์ต่อตัวเด็ก ซึ่งให้เด็กเห็นคุณค่า เกิดความอยากทำ มีเจตนาที่ดี สนใจอยากรู้อยากทำอย่างแท้จริง

2. การปลูกฝังการกระทำ พฤติกรรมจะคงทนถาวรจะต้องมีการทำบ่อย ๆ ทำจนเป็นนิสัยจนเกิดเป็นพฤติกรรมถาวร ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ ในที่สุด

การส่งเสริมการกระทำ

ครูจัดสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท ครูต้องทำเป็นแบบอย่าง เด็กจึงจะเกิดความเลื่อมใส และนิยมชมชอบ นอกจากนั้นสังคมและชุมชนต้องมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบ เช่น การรักษาความสะอาด เด็กถูกฝึกให้ทิ้งเศษขยะมูลฝอยในถังใส่ขยะภายในโรงเรียนแล้ว เมื่อออกไปนอกโรงเรียนจะต้องมีถังขยะ

สำหรับรองรับเศษขยะโดยทั่ว ๆ ไป และถ้าประชาชนไม่ปฏิบัติตามควรจะต้องมีมาตรการการลงโทษ เป็นต้น

กิจกรรมต่าง ๆ มีหลายประเภท แต่ละประเภทให้ประโยชน์ในทางพัฒนาลักษณะนิสัยของเด็กต่างกัน เช่น

- กิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด เนตรนารี มุ่งเน้นในเรื่องความมีระเบียบวินัย

- กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน เน้นฝึกการทำงานในระบอบประชาธิปไตย แต่ต้องชี้ให้เห็นว่าคณะกรรมการนักเรียน ทำงานเฉพาะกิจการของนักเรียนเท่านั้นไม่เกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียน งานงบประมาณ งานทางราชการและระเบียบแบบแผนต่าง ๆ

- กิจกรรมชุมนุมวิชาการต่าง ๆ ควรส่งเสริมความถนัด อย่าเน้นวิชาการมากเกินไปควรจัดกิจกรรมที่让孩子เก่งและเด็กอ่อนร่วมชุมนุมเดียวกันได้

- กิจกรรมประเภทอื่น ๆ ครูควรจัดให้เด็กเลือกอย่างกว้างขวางให้ได้สัมผัสกับชีวิตจริง ๆ ในกิจกรรมนั้น ๆ ให้เด็กเรียนอ่อนวิชาการ แต่มีความถนัดด้านอื่นได้มีโอกาสแสดงออกให้เข้าร่วมในสังคมอย่างภาคภูมิใจ อย่าให้เด็กเหล่านั้นมีปมด้อย แม้จะเรียนไม่เก่ง แต่เขาก็มีความสามารถด้านอื่นทดแทน ถ้าทำเช่นนี้แล้วเด็กก็จะเกิดความภาคภูมิใจและเชื่อมั่นตนเองยิ่งขึ้น

ในคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนกำหนดประเภทของกิจกรรมนักเรียนไว้ 10 ประเภทคือ

1. กิจกรรมลูกเสือยุวกาชาดหรือเนตรนารีหรือกิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์และกิจกรรมรักษาดินแดน
2. กิจกรรมศาสนา
3. กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
4. กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
5. กิจกรรมการใช้ห้องสมุด
6. กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย

7. กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม
8. กิจกรรมนันทนาการ
9. กิจกรรมทัศนศึกษา
10. กิจกรรมส่งเสริมวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร

กิจกรรมทั้ง 10 ประเภท โรงเรียนอาจจัดเป็นกิจกรรมย่อย ๆ ในกิจกรรมใหญ่ได้หลาย ๆ กิจกรรม ซึ่งอาจใช้ชื่อแตกต่างกันออกไป หลักการพิจารณาว่าจะจัดกิจกรรมย่อยอะไรและใช้ชื่อว่าอย่างไรจึงจะถูกต้องตามระเบียบนั้น ควรจะต้องดูประโยชน์ที่เด็กจะได้รับว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมทั้ง 11 ข้อนั้นหรือไม่ ซึ่งในที่นี้จะนำตัวอย่างกิจกรรมที่โรงเรียนส่วนใหญ่จัดอยู่ ซึ่งควรนับเป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งได้ เช่น

- คณะกรรมการนักเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย นักเรียนที่ได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการนักเรียน จะดำรงตำแหน่งและปฏิบัติงานติดต่อกันตลอดภาคเรียนหรือตลอดปีการศึกษา ก็ควรถือว่าได้เข้าร่วมกิจกรรมตามหลักเกณฑ์การเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว

กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน ถ้านักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการดำเนินงานหรือสมาชิกที่อาสาสมัครทำหน้าที่ผู้ขายสินค้า การทำบัญชีการตรวจสอบจำนวนสินค้าอย่างสม่ำเสมอตามที่ได้รับมอบหมายก็ควรถือว่าเด็กได้ผ่านกิจกรรมสหกรณ์ไปแล้ว

กิจกรรมนันทนาการเป็นกิจกรรมที่กว้างมากดังนั้นโรงเรียนควรแยกออกเป็นกิจกรรมย่อย ๆ ได้มากมาย โดยแยกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กิจกรรมด้านส่งเสริมการกีฬา ซึ่งกีฬาที่มีความหมายกว้างขวางเช่นกันควรต้องเป็นกีฬาที่เฉพาะเจาะจงลงไปว่า เป็นประเภทใด เพราะว่าจะให้เด็กคนเดียวกันเล่นกีฬาได้หลาย ๆ ประเภทคงจะยาก เพราะเด็กมักมีความถนัดเฉพาะ กีฬาชนิดใด ชนิดหนึ่งเท่านั้น ดังนั้นควรตั้งเป็นชุมนุมฟุตบอล ชุมนุมบาสเกตบอล ชุมนุมเทนนิส เป็นต้น

2. กิจกรรมด้านดนตรีและนาฏศิลป์ อาจแยกเป็น ชุมนุมดนตรีไทย ชุมนุมดนตรีสากล ชุมนุมขับร้องเพลงประสานเสียง ชุมนุมละคร ชุมนุมฟ้อนรำ เป็นต้น

3. กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก เช่น ชุมนุมสะสมดวงตราไปรษณีย์ ชุมนุมถ่ายรูป ชุมนุมประดิษฐ์ดอกไม้ เป็นต้น

สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมงานวิชาการในหลักสูตร เช่น ชุมนุมสังคมศึกษา ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมภาษาอังกฤษ ฯลฯ นั้น ควรจัดให้ต่างไปจากการเรียนการสอนวิชาการของหมวดวิชาดังกล่าว ซึ่งมีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นเนื้อหาวิชา แต่กิจกรรมส่งเสริมวิชาการควรมุ่งเน้นให้เด็กรู้จักการนำเอาความรู้ในห้องเรียนมาแสดงเป็นผลงาน เช่น การจัดนิทรรศการประกวด การสาธิต การแสดง เป็นต้น ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักวิธีการทำงานร่วมกันเป็นสำคัญ ดังนั้นชุมนุมบางวิชาการจึงไม่จำเป็นต้องสังกัดกับหมวดวิชา แต่ควรได้รับการสนับสนุนจากหมวดวิชาในด้านครูที่ปรึกษาและอุปกรณ์ที่จำเป็น

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้การเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละประเภท

ที่	ประเภทของกิจกรรม	จุดประสงค์										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ รักษาดินแดน											
2	กิจกรรมศาสนา											
3	กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย											
4	กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์											
5	กิจกรรมการใช้ห้องสมุด											
6	กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย											
7	กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม											
8	กิจกรรมทัศนศึกษา											
9	กิจกรรมนันทนาการ											
10	กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร ได้แก่ ชุมนุมคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษา อังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ฯลฯ											

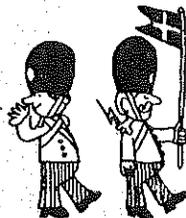
หมายเหตุ จุดประสงค์การจัดกิจกรรมทั้ง 10 ประเภท

1. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย
2. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. เพื่อให้มีความเข้าใจและเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
4. เพื่อให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตาม ลัทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตของกฎหมาย
5. เพื่อให้มีความซาบซึ้งในคุณค่า ดำรงไว้ และส่งเสริมเอกลักษณ์วัฒนธรรมอันดีงามของชาติได้

6. เพื่อให้เกิดความรักและสามัคคีในหมู่คณะ
7. เพื่อส่งเสริมทักษะ ความถนัด และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
8. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ และรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
9. เพื่อให้รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและสร้างเสริมความมั่นคงของชาติ
10. เพื่อให้เป็นผู้มีคุณภาพและจริยธรรมอันดีงาม
11. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมคาดหวังหลังจากการ
เข้าร่วมกิจกรรม

ชื่อกิจกรรม	พฤติกรรมคาดหวังหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม
1. กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้นำเพื่อ ประโยชน์ รักษาดินแดน	<p>ประพฤติตนเป็นผู้มีระเบียบวินัย ซื่อตรงต่อตนเอง และผู้อื่นบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม เสียสละ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และยึดมั่นในคำปฏิญาณและ กฎข้อบังคับ</p>
2. กิจกรรมศาสนา	<p>มีศรัทธา และปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนา ไม่เบียดเบียนผู้อื่น บำเพ็ญตนให้เกิดประโยชน์ต่อ ตนเองและสังคม</p>
3. กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	<p>- ประพฤติตนถูกต้องตามวัฒนธรรมไทย เพราะรู้ คุณค่า</p>
4. กิจกรรมชุมนุม	<p>- มีศรัทธาในประเพณีวัฒนธรรม และยินดีที่จะ สืบทอดประเพณีและช่วยส่งเสริมพัฒนาวัฒนธรรม ให้เปลี่ยนแปลงเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและ ภาวะของสังคม</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>





สิรินันต์ ศตัมภ์เชิฐร*

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบถึงปัญหา ความสนใจ และความคิดเห็นของทั้งครูและนักเรียน ต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส นอกจากนี้ ยังต้องการทราบถึงอุปสรรคในการจัดกิจกรรม รวมทั้ง คิดหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อใช้เป็นแนวทางเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เป็นไปตามความเหมาะสม และยังประโยชน์แก่การเรียนการสอน ภาษาฝรั่งเศส

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งแบบเลือกตอบ และตอบอิสระแก่ครูและนักเรียน จำนวน 11 โรงเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ที่จัดขึ้นมากที่สุดได้แก่ การร้องเพลง การจัดนิทรรศการ ในวันสำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรม ชีวิต และความเป็นอยู่ ของชาวฝรั่งเศส

2. ครูและนักเรียน มีความเห็นตรงกันว่า ควร กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เปิด โอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการ จัดกิจกรรมทุกครั้ง และยังมีความคิดเห็นว่าปัญหาและ อุปสรรคในการจัดกิจกรรม คือ อุปกรณ์ เวลา และ งบประมาณที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษา ฝรั่งเศสบรรลุผล และเกิดประโยชน์แก่นักเรียน มากที่สุดคือ

1. ทางโรงเรียนควรช่วยจัดหาอุปกรณ์ สถานที่ เวลาและงบประมาณ
2. ครูควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. ครูควรหาทางกระตุ้นให้นักเรียนเห็นประโยชน์ ทั้งทางวิชาการ และการทำงานร่วมกัน และเปิด โอกาสให้นักเรียน มีส่วนรับผิดชอบมากที่สุด ใน กิจกรรมที่จัดขึ้น

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ เพิ่มเติมการจัดกิจกรรม "ละครหุ่น" และข้อเสนอแนะ กิจกรรมอีก 11 ประเภท

"ละครหุ่น" ขั้นตอนในการทำงาน

1. คัดนิทานฝรั่งเศสที่มีเนื้อเรื่องสั้น ๆ ตัวละคร ไม่เกิน 5 ตัว และมีเนื้อเรื่องสนุกสนาน
2. จัดทำตัวหุ่น
3. จัดการอัดเสียงตัวละคร ซึ่งดัดแปลงเป็น บทสนทนา ประกอบเพลง ประกอบตามเนื้อเรื่อง
4. แสดงหุ่นให้นักเรียนได้ชม โดยกะเวลาไม่เกิน

20 นาที * ➡

5. ออกแบบสอบถามและถามความคิดเห็น
ของนักเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงต่อไป

ปัจจุบันการแสดงละครหุ่นประกอบเพลงเป็นที่แพร่หลายพอสมควร ทั้งในวงการศึกษา และในการโฆษณาตามสถานีโทรทัศน์ การประดิษฐ์ตัวหุ่นก็ไม่ยาก ไม่สิ้นเปลืองเวลา และอุปกรณ์มาก เพราะอุปกรณ์ส่วนใหญ่ ได้แก่ กระดาษ เศษผ้า สี กาว การทำตัวหุ่นก็มีหลายแบบ ตั้งแต่แบบที่ง่าย ๆ นักเรียนทำเองก็ได้ และแบบที่มีความปราณีตขึ้น ฉากใน

การแสดงหุ่นก็มีหลายประเภท แล้วแต่สถานที่ที่จะจัดขึ้น ในโอกาสนี้ขอเสนอการทำหุ่น 4 ประเภทคือ

1. finger puppets
 2. Match Box
 3. Paper Bag
 4. หุ่นประเภทต่าง ๆ ที่แปลกออกไป
- นอกจากนี้ยังได้เสนอการจัดทำฉากละครหุ่น (Puppet theaters)

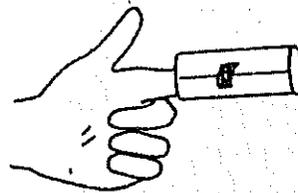
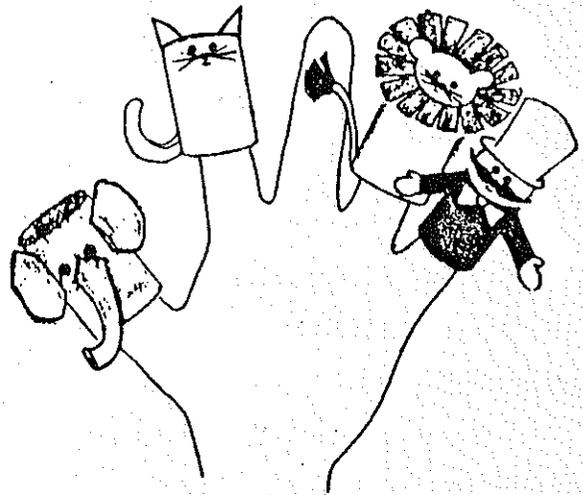
MATERIALS:

- strip of paper or felt for the body approximately 2" × 3½"
- scraps of construction paper and/or felt
- bits and pieces
- scissors
- crayons and or felt-tip pens
- white glue or paste

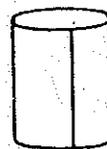
DISCOVERY STEPS:

1. Wrap the 2" × 3½" strip of paper or felt around a finger, overlapping ends of the strip to fit. Use a small piece of tape to hold, or make a pencil mark where the ends overlap. Remove and glue or paste the overlapped edges to make a tube.
2. Press the tube flat, making sure the overlapped section is underneath (the back); this makes it easier to decorate. If desired, glue or paste the top of the tube closed, leaving the bottom open so it can be slipped onto finger.

finger puppets



front

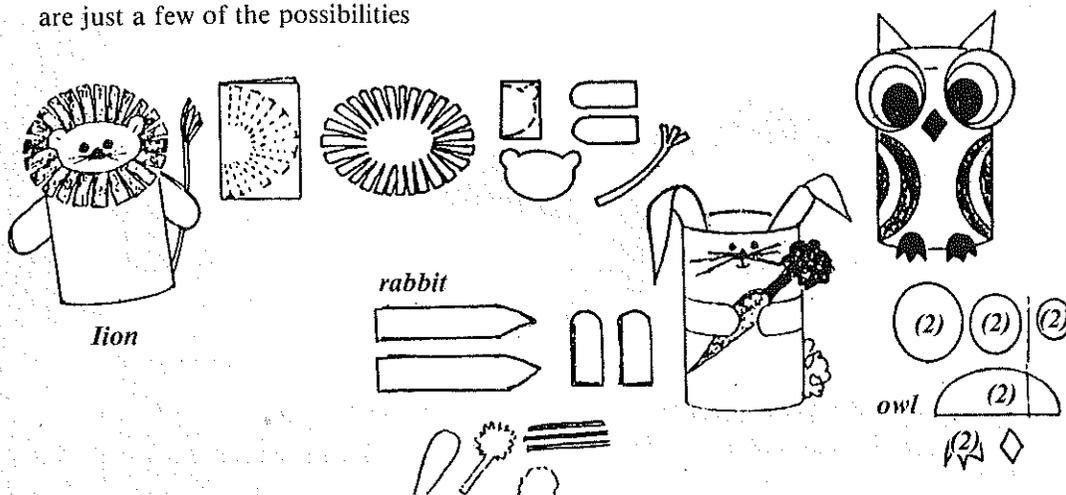


back



flat

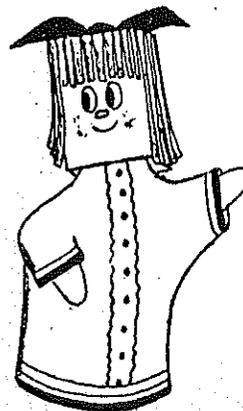
3. Decorate with crayons, felt-tip pens, scraps of construction paper and felt, bits and pieces such as yarn, cotton, buttons, feathers, etc. Secure with glue or paste. The following are just a few of the possibilities



MATERIALS:

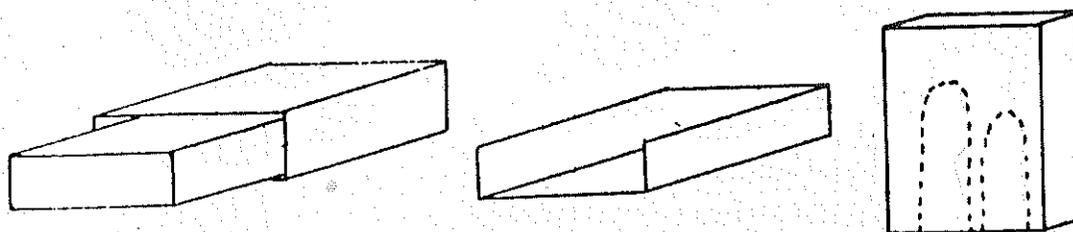
- a small matchbox
- gesso
- paint brush
- tempera paint, all colors
- scissors, crayons
- 2 pieces of fabric, 6" × 9" (or large enough to cover hand)
- white glue
- scraps of construction paper, felt
- bits and pieces

a match box



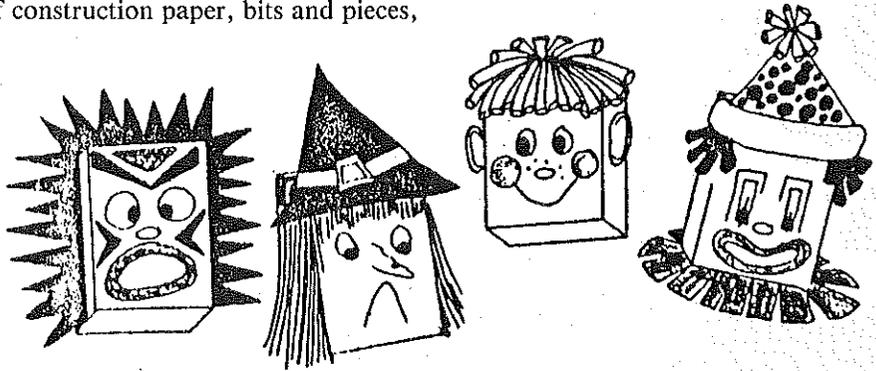
DISCOVERY STEPS:

1. Remove the tray from the matchbox and cut away one end as illustrated. Squeeze some glue on the inside of the cover and then slide the tray back in. This will leave a hole for fingers to manipulate the matchbox as well as giving additional strength.

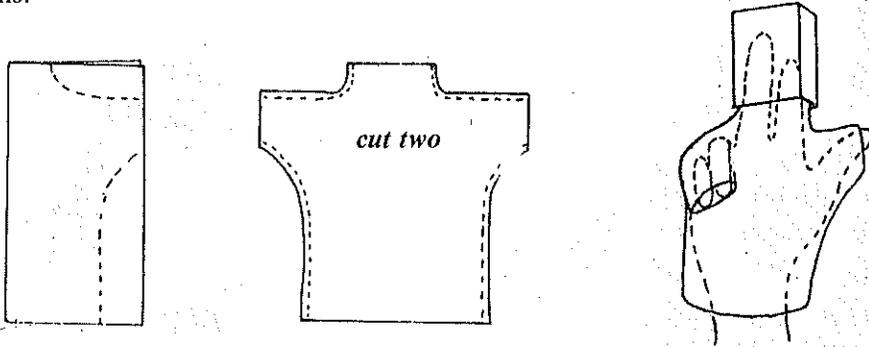


2. Paint the entire surface of the matchbox with two or three layers of gesso to give the box a neutral surface and cover any printing.

3. Using scraps of construction paper, bits and pieces, crayons and tempera paint, create any character desired. The following are a few suggestions:

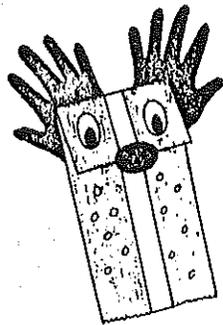


4. Simple clothing is made from two pieces of fabric large enough to cover the hand. Cut and sew as illustrated, leaving the neck and bottom open. The clothing can be decorated with bits and pieces such as buttons, rickrack, lace, etc., as well as paint or crayons.

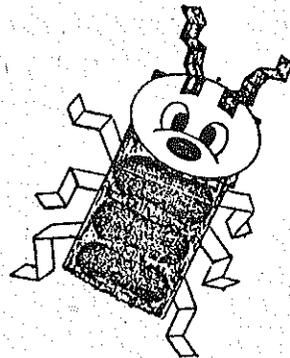


MATERIALS:

- #5 paper bag (lunch bag size) or any other
- scissors
- white glue, paste
- crayons
- bits and pieces
- scraps of construction paper
- construction paper: additional sizes needed listed with individual variations illustrated below

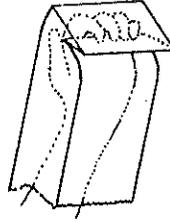


a paper bag

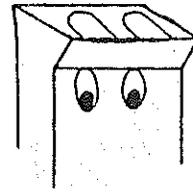
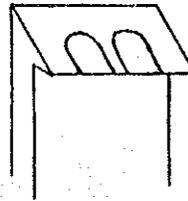
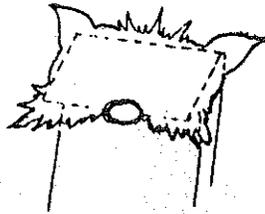
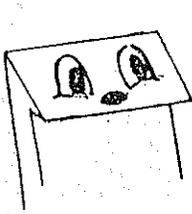


DISCOVERY STEPS:

1. To manipulate the paper bag puppet the band is placed inside the bag, fingers in the flap. Use the fingers to move the flap up and down to make the character talk or move its head.



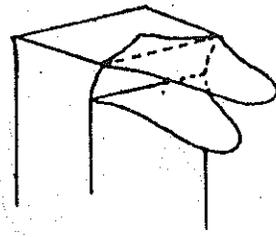
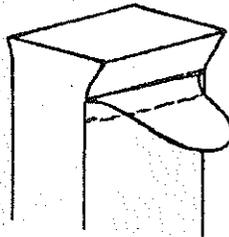
2. The following illustrations show the various ways to incorporate the flap of the paper bag in creating the puppets:



— the face can be drawn on the flap of the paper bag or made on construction paper and glued or pasted to the flap.

— the eyes can be drawn under the flap of the bag with the eyelids and eyelashes on the top of the flap.

— the underside of the flap becomes the inside of the mouth, with lips, beaks, etc., glued or pasted on top of the flap and below the underside of the flap.



The following are just a few of the variations possible. Included are paper sizes and suggestions for cutting. These can be made of construction paper or any other kind of paper, such as wallpaper or shelf paper. Crayons can be used to create individual characteristics of each puppet, such as facial features, or even to make the body striped, calico, etc.

VARIATIONS:

These puppets are particularly versatile and successful when made with felt. The following are just a few of the many possibilities. Use the directions above to make the basic shape and then improvise: change shapes, alter features, vary colors, make them larger or smaller. Let the imagination take over!

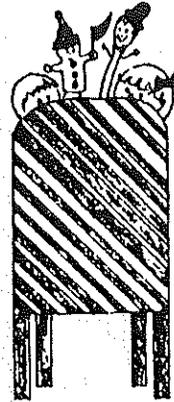


puppet theaters

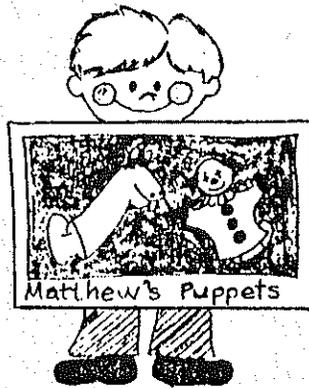
A puppet theater doesn't need to be a large, elaborate structure, expensive and difficult to construct and impossible to store when not in use. All around are objects—a chair, a table, a doorway—which, with a few additional materials, can be converted into a puppet theater. A few possibilities include the following:



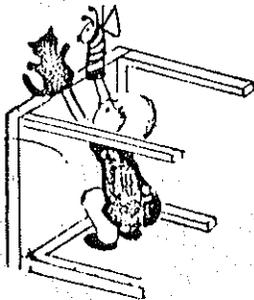
...in a doorway



...behind a chair



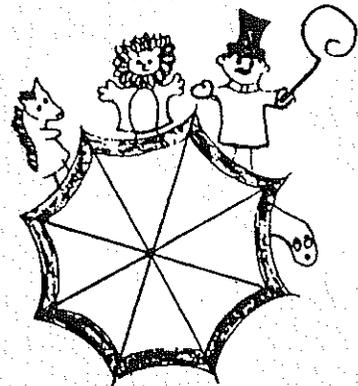
...a sheet of cardboard



a cardtable



...folded cardboard



an umbrella



จากการที่ได้รับมอบหมายจาก ส.ค.พ.ท. ให้เป็น animateur ร่วมกับ M.J.M. Langlais ในกลุ่ม panneaux (บอร์ดนิทรรศการ) โดยไม่มีโอกาสเลือก ทั้งนี้เพราะในวันประชุมกำหนดตัวและแบ่งกลุ่มทำงาน ผู้เขียนไม่สามารถไปร่วมประชุมได้ ในตอนแรกที่ทราบว่าจะต้องอยู่กลุ่มนี้รู้สึกหนักใจไม่น้อย ประการแรกคือเรื่องการจัดบอร์ดนิทรรศการนั้นดูจะเป็นเรื่อง banale ที่ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสและนักเรียนรู้สึกคุ้นเคย บางคนก็ทำมาบ่อยครั้งไม่ถนัดจนรู้สึกว่าจะไม่จำเป็นที่จะต้องมาเข้ากลุ่มสัมมนาอีกแล้ว ประการที่สองคือ ตัวผู้เขียนนั้นถึงจะเคยลงมือจัดและควบคุมการจัดบอร์ดนิทรรศการ เป็นผู้ชมและแม้กระทั่งเป็นผู้ตัดสินเอง ก็ไม่มีทฤษฎีหรือหลักเกณฑ์อะไรมากมาย อาศัยแต่สายตา (visuel) ดูว่าสวยงาม การวางภาพ คำบรรยาย เหมาะสมประการใดเท่านั้น เมื่อตัวเองต้องเป็น animateur จึงรู้สึกว่า คงจะดีในแง่ที่ได้มีโอกาสค้นคว้าให้จริงจังเพื่อไปเล่าสู่กันให้ผู้เข้าอบรมได้รู้บ้าง

เมื่อได้เตรียมงานกับ J-M. Langlais ก็เลยแบ่งการเตรียมงาน J-M. Langlais เป็นผู้ค้นและเตรียมเอกสารฝรั่งเศส ส่วนตัวเองควรจะค้นว่าในบ้านเรามีผู้ค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้มากน้อยเพียงใด เพราะแนวคิดแนวการมองของฝรั่งเศสและของไทย อาจมีความแตกต่างกัน หลังจากนั้นควรจะกำหนดขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. déterminer le thème
2. étudier les matériels
3. techniques (supports fixes/transposables)
4. organisation de l'espace
5. panneaux : visuel, texte

ทั้งนี้ได้ตกลงกันว่าเราจะไม่ทำเป็น cours théoriques คือเข้าไปบรรยายวิธีการทำ panneaux (บอร์ด) แนวคิดต่าง ๆ พร้อมแจก sheets เพราะจะทำให้ผู้เข้าอบรมเบื่อ แต่จะให้ลงมือปฏิบัติกันเลย จึงแบ่งตารางการทำงานภายในช่วงเวลาสองวันครึ่งดังนี้

*อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์ ม. เกษตรศาสตร์

	1950	1960	1965-1970
9 II	/	Organisation de l'espace Préparation	Structure l'espace : "Lecteur"
10I 15 10I 30	/	Organisation de l'espace "Lecteur" - "Lecteur" - section détaillée - simplicité, originalité - unité Réalisation	Réalisation
10I	/	Réalisation	/
13I 30	/	/	/
12I	- Recherche de thèmes Réalisation : - titre du thème de l'exposition	Structure l'espace : "Lecteur" - système - contenu - symbolique	/
12I 13I 15	- Recherche de documents - matériel	Réalisation	/
16I 30	Réalisation	/	/

ในช่วงเวลาที่ว่าด้วย Organisation de l'espace ผู้เข้าชมรมได้แสดงความคิดของตนในหัวข้อต่อไปนี้

- choix de lieu
- réfléchir la manière disposée—Comment présenter les choses qu'on a préparées
- jeu d'insérer
- problème de circulation
- mise en valeur

วิธี illtren le texte court/long pour attirer le regard ทั้งนี้โดยที่ควรรู้ว่านิทรรศการนั้นใครเป็นผู้จัด
 ใครเป็นผู้จัด Qui?
 จัดอย่างไร Comment?
 ให้ใครดู Pour qui?

หัวข้อ (sujet) ที่ให้ผู้เข้าชมรมทำคือ Présenter la France sous un jour moderne. animateur เตรียมภาพโปสเตอร์ อุปกรณ์มาให้เนื่องจากมีเวลาจำกัด ผู้เข้าชมรมไม่มีโอกาสไปค้นหาด้วยตัวเอง โดยยืมโปสเตอร์เรื่อง spot, ariane จาก CEDUST เกี่ยวกับการบินอวกาศในอวกาศ ผู้เข้าชมรมได้คิดชื่อเรื่องเอง และจัด thème คำอธิบายวางผังบอร์ด (board) จัดบอร์ดเองในหัวข้อ Technologie moderne ใช้เวลาจัดตกแต่งบอร์ดช่วงวันพุธ (วันที่ 3 ของการสัมมนา) ตอนเช้าถึงบ่าย 3 โมง จึงเสร็จเรียบร้อย

แหล่งวัสดุ

ได้เน้นให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาพยายามหาวัสดุราคาถูก อุปกรณ์ที่ทำได้ง่าย และถ้าเป็นไปได้ให้ใช้เศษวัสดุ เช่น กระดาษที่ทางโรงพิมพ์ทิ้ง อาจจะไปขอมาได้โดยไม่เสียเงิน ส่วนอุปกรณ์อื่น ๆ ในการเตรียมจัดนิทรรศการ ได้แก่ ดินสอสีเมจิก สก๊อตเทป กาว กระดาษ สี กรรไกร เท้าที่สีปราศจากหลายร้าน ที่ราคาย่อมเยากว่าที่อื่นและคุณภาพดี คือที่ศึกษาภัณฑ์พานิช ทั้งที่ถนนราชดำเนินและลาดพร้าว

หลักการจัดนิทรรศการ (จากคู่มือนิทรรศการอย่างรวดเร็วและง่าย ๆ ของ ผศ. ปราณี เชียงทอง)

ในการจัดนิทรรศการ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ

1. สี สีเป็นสิ่งสำคัญมากในนิทรรศการ การใช้สีเป็นการให้ความรู้สึกแก่ผู้ดู สีช่วยให้นิทรรศการน่าดู สะดุดตา ดึงดูดความสนใจของผู้ดู สีแบ่งง่าย ๆ ได้เป็นสองพวก คือ สีร้อน และสีเย็น สีร้อน ได้แก่ สีแดง แดงส้ม เหลือง ให้ความรู้สึกและความหมายถึงสิ่งเหล่านี้คือ ดวงอาทิตย์ ไฟ และแสงสว่าง สีเย็น เช่น ฟ้า ฟ้าหม่น ม่วง ให้ความรู้สึกสงบ เย็น หมายถึง น้ำ และความร่มเย็น หรือฤดูหนาว บางตำราก็กล่าวถึงสี ว่าเป็นให้ความรู้สึก ต่าง ๆ กัน ดังนี้

- สีแดง ให้ความรู้สึกร้อน หมายถึง ความรัก ความโกรธ หรือ สงคราม
- สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึก เยือกเย็น
- สีเขียว ให้ความรู้สึก อ่อนเยาว์ ความบริสุทธิ์
- สีเหลือง ให้ความรู้สึกขลาด
- สีม่วงแดง ให้ความรู้สึกถึงความสูงส่ง ความสง่า

สีร้อน โดยทั่วไปให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว มีชีวิตชีวา สีเย็น ให้ความรู้สึกสงบถดถอย หรือพักผ่อน สีนอกจากจะใช้เพื่อความสวยงามแล้ว ยังใช้

ในการสร้างความสมดุลย์ได้เป็นอย่างดี สีหนัก สีเบาสามารถใช้ในการจัดความสมดุลย์ของนิทรรศการได้เป็นอย่างดี สีหนักแม้จะมีขนาดเล็กกว่า แต่ให้ความรู้สึกว่ามีน้ำหนักมากกว่า สีเบาที่มีขนาดใหญ่กว่า นอกจากใช้สีในการจัดความสมดุลย์แล้ว ยังสามารถใช้สีช่วยแสดงลักษณะความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของวัสดุที่จัดนิทรรศการได้ด้วย โดยใช้สีแยกหมวดหมู่ของภาพหรือของประเภทเดียวกัน ด้วยการใช้กระดาษรองพื้นสีเดียวกัน เป็นต้น

2. เส้น เส้นมีความหมายและใช้ในกรณีต่างกันในการจัดนิทรรศการ เส้นมีหลายแบบด้วยกัน เช่น เส้นหนา เส้นบาง เส้นโค้ง เส้นประ และเส้นจุดไขว้ปลา เป็นต้น เส้นต่างๆ ในนิทรรศการเป็นเครื่องนำสายตาของผู้ดูไปยังวัสดุ หรือภาพต่างๆ ที่ต้องการให้เป็นจุดสนใจแก่ผู้ดู เส้น สามารถขึงผ่านป้ายนิทรรศการหรือนิทรรศการไปยังจุดที่ผู้จัดต้องการเน้นให้ผู้ดูสนใจเป็นพิเศษ เส้นต่างชนิดก็ให้ความรู้สึกแก่ผู้ดูต่างกัน เส้นช่วยทำให้นิทรรศการมีลักษณะเคลื่อนไหว

เส้นตรงหนา หรือเส้นทึบ ให้ความรู้สึกมั่นคง
เส้นตั้งตรง ให้ความรู้สึกถึงความเข้มแข็ง

ทรหด

เส้นโค้ง ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว

เส้นโค้งพริ้ว ให้ความรู้สึก เชื่องช้า

เส้นเฉียง ให้ความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหว

ความเร็ว แสงสว่าง

เส้นซิกแซก ให้ความรู้สึกถึงลักษณะอาการ
ตื่นเต้น

เส้นในนิทรรศการ นอกจากจะเป็นเส้นที่มองเห็นได้ด้วยตาเปล่าแล้ว ยังมีเส้นอีกชนิดหนึ่งซึ่งเห็นได้ด้วยความรู้สึก คือเส้นรอบนอก หรือเส้นขอบของวัสดุ หรือของรูปภาพที่จัดแสดงไว้ในนิทรรศการ การจัดวางภาพหรือวัสดุต่าง ๆ ให้คำนึงถึงเส้นขอบ

นอกของวัสดุทุกชิ้นให้ดูเหมาะสม รับกับตู้ หรือป้ายนิทรรศการที่ใช้จัด ควรจะลองกะวางรูปแบบนิทรรศการชั่วคราวก่อน ที่จะนำไปจัดในตู้หรือป้ายนิทรรศการจริง

3. รูปทรงหรือรูปแบบ ได้แก่รูปร่างของวัสดุต่าง ๆ ที่นำมาติดบนป้ายนิทรรศการ หรือตู้นิทรรศการโดยปกติมักเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าเหล่านี้อาจไม่น่าสนใจเท่าที่ควร บรรณารักษ์สามารถดัดแปลงรูปทรงเหล่านี้ได้ โดยใช้รูปทรงต่าง ๆ แปลก ๆ มารองเป็นพื้นหลัง เช่น รูปวงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน หกเหลี่ยม รูปแฉก ฯลฯ แต่มีข้อควรระวังถึงก็คือ ไม่ควรใช้รูปทรงต่าง ๆ มากแบบในการจัดนิทรรศการแต่ละครั้ง ควรใช้รูปทรงเพียงแบบเดียวหรือสองแบบ และให้มีขนาดต่างกัน รูปทรงขนาดใหญ่ใช้เป็นจุดรวมความสนใจ รูปทรงขนาดเล็กใช้เป็นส่วนประกอบจัดเรียงให้เกิดความสมดุลย์และสวยงาม เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น ใช้รูปสามเหลี่ยมขนาดใหญ่หนึ่งแบบเป็นจุดสนใจ ใช้สามเหลี่ยมขนาดย่อมอีกสองหรือสามภาพวางให้เกยกัน หรือเหลื่อมกันบ้างเพื่อให้เกิดเป็นเส้นตัดที่ให้ความรู้สึกถึงความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน และเกิดเป็นเส้นที่เห็นได้ด้วยความรู้สึกโดยทั่วไปแล้ว การใช้รูปทรง มักใช้วัสดุ รูปทรงเดียวกันเพียงสองขนาดในการจัดนิทรรศการครั้งหนึ่ง ๆ

4. พื้นผิว ลักษณะพื้นผิวของพื้นหลัง หรือพื้นผิวของวัสดุที่ใช้ในการจัดนิทรรศการก็เป็นสิ่งสำคัญที่ให้ความรู้สึกแก่ผู้ดูได้เช่นเดียวกัน เป็นต้นว่า เสื้อหรือกระสอบ ให้ความรู้สึกถึงความขรุขระระคายผ้าไหม ให้ความรู้สึกถึงความเรียบ ความเบาบาง ความละเอียดอ่อนหวาน ผ้าสักหลาด หรือไหมพรม ให้ความรู้สึกอบอุ่น หรือร้อน ผ้าป่าน ให้ความรู้สึกเบาสบาย เย็น โปร่ง เป็นต้น การจัดนิทรรศการ

ควรคำนึงถึงการใช้ลักษณะพื้นผิวต่างกันให้ผู้เกิดความรู้สึกตัดกันอย่างน่าสนใจ และใช้วัสดุที่มีลักษณะพื้นผิวให้เหมาะสมกับนิทรรศการที่จัด เช่น การใช้ เสื้อ กระสอบ ผ้า หรือสักหลาด เป็นพื้นหลัง การใช้เชือก ใบริบบิ้น ใช้ไหมพรม สำหรับเส้นต่าง ๆ ในนิทรรศการ ลักษณะพื้นผิวและเส้นเหล่านี้ให้ความรู้สึกแก่ผู้ดูด้วยเสมอไป ต้องระมัดระวังใช้ให้ถูกต้องกับฤดูกาล หรือเรื่องที่จัดนิทรรศการ

๕. เนื้อที่ เนื้อที่หมายถึงพื้นหลังของป้ายนิทรรศการ หรือตู้นิทรรศการ ที่เหลือรอบ ๆ รูปทรงของวัสดุหรือรูปภาพที่จัดไว้ในนิทรรศการ เนื้อที่ว่างเหล่านี้มีความสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่อาจดึงดูดสายตา และความสนใจของผู้ดูได้ และอาจให้ความรู้สึกถึงความลึกของภาพ หรือวัตถุที่จัดแสดงให้เห็นเป็นภาพสามมิติ การจัดเนื้อที่ว่างรอบขอบนอกของวัสดุ หรือภาพที่จัดไว้บนป้ายนิทรรศการเพื่อให้ความรู้สึกแก่ผู้ดู อาจจัดได้โดยการติดภาพให้มุมหรือหย่งออกมาด้วยเข็มหมุด หรือการใช้กล่องรองด้านหลังก่อนนำไปติดบนป้ายนิทรรศการ หรือการใช้กระดาษแข็งติดด้านหลังให้ยื่นออกมาเล็กน้อยต่างกัน ทำให้เกิดความลึก และภาพหรือวัสดุนั้นก็จะได้เด่นออกมา ช่วยให้นิทรรศการน่าดูยิ่งขึ้น

๖. ความเรียบง่าย หมายถึงการวางรูปภาพหรือวัสดุให้มองดูเรียบง่าย เข้าใจได้เร็ว ไม่ดูรุงรัง หลากสีมากเกินไป การใช้รูปทรงเพียงอย่างเดียวหรือสองอย่าง จัดอย่างง่าย ๆ ให้ความรู้สึกสงบงาม วัสดุที่นำมาจัดควรคัดเลือกมาไม่มากนัก ให้ความสัมพันธ์กับหัวข้อนิทรรศการจริง ๆ และมีเพียงเท่าที่จำเป็น ควรระลึกเสมอว่าจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดนิทรรศการ หรือจัดป้ายนิเทศก็เพื่อให้คนดูเข้าใจเรื่องราวที่เราแสดง ถ้าใช้วัสดุเกินความจำเป็น จะไม่ได้ผลดี การใช้วัสดุจัดแสดงเพียง 2-3 ชิ้น จะมีส่วนช่วยให้การจัดได้ผลดี มากกว่าเราใช้วัสดุมาก

เกินไป วัสดุที่นำมาจัดอาจมีความแตกต่างกันในเรื่องสี สัน รูปทรง ขนาด และลักษณะพื้นผิว ซึ่งเมื่อนำมาจัดง่าย ๆ ให้ความรู้สึกสงบนิ่ง ก็อาจจะนำดูว่าการใช้วัสดุมากเกินไปจนความจำเป็น การประหยัดและความชัดเจนเรียบง่าย ทำให้นิทรรศการน่าสนใจไม่น้อยทีเดียว

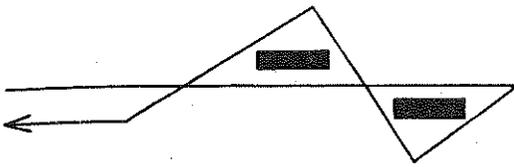
7. จุดสนใจ ในนิทรรศการหนึ่ง ๆ ควรมีจุดสนใจเพียงจุดเดียวที่เด่น ส่วนอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนประกอบเพิ่มความเด่นของจุดสนใจให้เห็นชัดแจ้งขึ้น การเว้นเนื้อที่ว่างไว้ ก็เป็นการเพิ่มความน่าสนใจให้กับจุดเด่นของนิทรรศการได้

8. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียว ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในนิทรรศการ ได้แก่การใช้รูปทรงของวัสดุ ลักษณะพื้นผิว และการจัดวางรูปแบบให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นหมวดหมู่และมีความสัมพันธ์กันโดยตลอด เมื่อจัดวางวัสดุในนิทรรศการเรียบร้อยแล้ว มองดูให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่ใช่ให้ความรู้สึกคนละทิศละทาง ให้ความเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน การจัดให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อาจทำได้ดังนี้ เช่น หนึ่งสีประเภทเดียวกัน หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกันจัดวางไว้เป็นหมู่เดียวกัน ในทิศทางเดียวกัน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสัดส่วน ดังนี้ เรียกว่ามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

9. ความสมดุลย์ ความสมดุลย์ในการจัดนิทรรศการควรดูได้ด้วยตา เมื่อจัดวางวัตถุสิ่งของในนิทรรศการแล้ว มองดูให้เกิดความรู้สึกว่ามีความสมดุลย์กันไม่เอียงหรือหนักไปข้างใดข้างหนึ่งมากเกินไป แต่ไม่จำเป็นต้องใช้ไม้บรรทัดวัดให้เท่ากัน เพียงใช้สายตาดูให้รู้สึกได้ว่า วัสดุทั้งหลายที่จัดวางไว้ มีน้ำหนักสมดุลย์กันหรือไม่ การจัดวางวัสดุหรือรูปภาพไม่จำเป็นต้องวางเป็นแบบแผนอย่างกับเข้าแถวไว้ ซึ่งจะทำให้ไม่น่าสนใจ ทางที่ดีควรจัดวางให้เกิดความสมดุลย์กันโดยใช้สีหนักสีเบา และขนาดของ

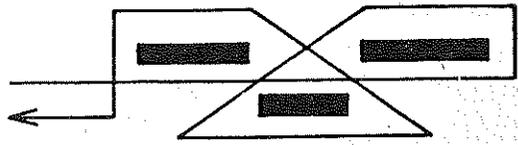
รูปทรง มากกว่าจะวางเป็นระเบียบเหมือนกัน เช่น เป็นสามแถวตรงกันตลอดหรือวางตรงกลางแล้ววางสองข้างเท่า ๆ กัน ทำให้ไม่น่าดู ควรวางอย่างไม่ต้องมีพิธีรีตอง แต่ให้รู้สึกถึงความสมดุลย์และความสวยงาม ซึ่งความจริงแล้ว การจัดวางอย่างให้รู้สึก

การวางบอร์ดที่แสดงให้เห็นแยกจากกัน
Separated board setting Display

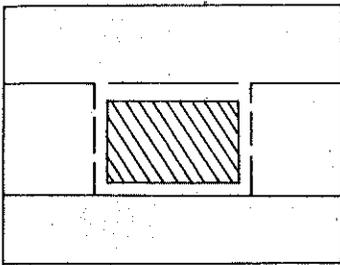


ว่าไม่มีพิธีรีตองและให้เกิดความรู้สึกสมดุลย์มองดูสวยงามนั้น ต้องใช้ความพยายามในการจัดการและวางรูปแบบมากกว่าการจัดอย่างเป็นระเบียบเป็นแถวเป็นแนวเสียอีก

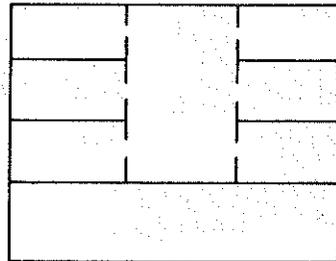
จัดแบบบอร์ดสลับ .
Alternated board setting Display



ห้องและเฉลียง (room and corridor)



ห้องโถงเชื่อมห้องเล็ก (nave-to-room)
 เป็นแบบห้องใหญ่ตรงกลาง แยกเป็นห้องเล็กสองด้าน

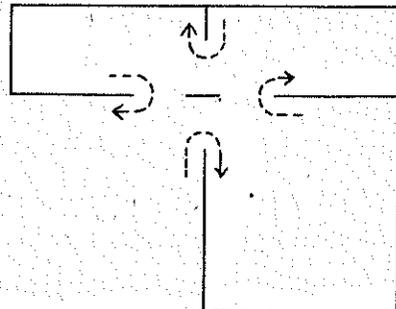
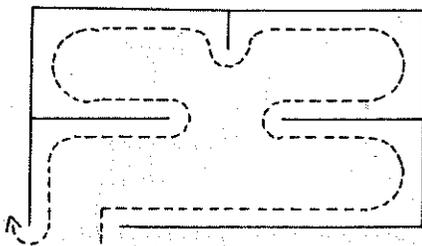


รูปห้องและการกำหนดเส้นทางเดิน

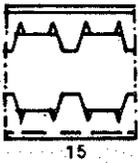
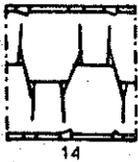
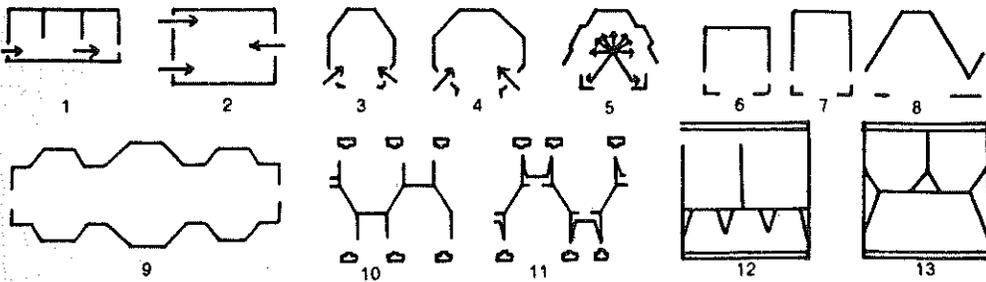
ปัญหาการจัดรูปห้อง ยังเกี่ยวกันถึงทางเดินของผู้ชมในห้องจัดแสดงด้วย

ถ้าห้องมีประตูเดียวจะสะดวกในการที่จะให้ผู้ชมได้ดูการจัดแสดงเรียงเป็นลำดับได้ตามต้องการ

ตั้งแต่เริ่มต้นทางเข้าไปจนถึงทางออก แต่ถ้ามีหลายประตูเป็นการยากที่จะกำหนดทางเดินให้ผู้ชมเรียงของตามลำดับได้ แต่ถ้าเป็นห้องต่อห้องต่อกันไป การวางประตูก็ต้องคำนึงถึงเรื่องนี้ ให้คนเดินดูได้รอบในห้องหนึ่งก่อนที่จะผ่านไปห้องต่อไป

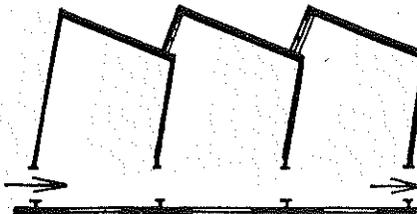
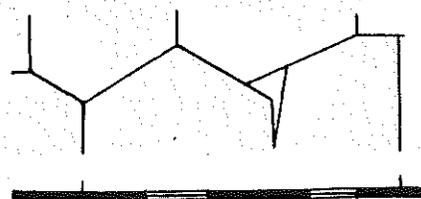
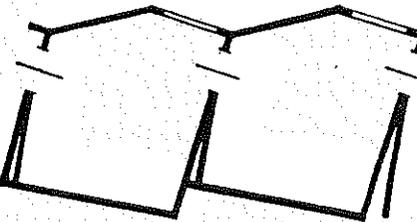
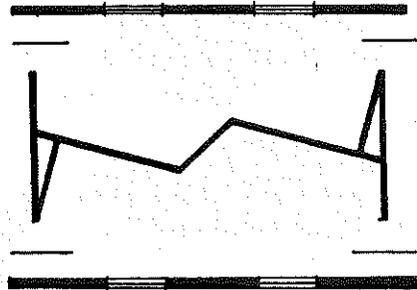
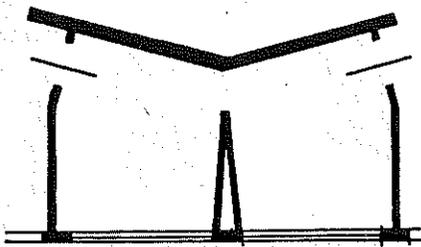


ภาพแสดงการจัดบอร์ดในห้องโถงขนาดใหญ่

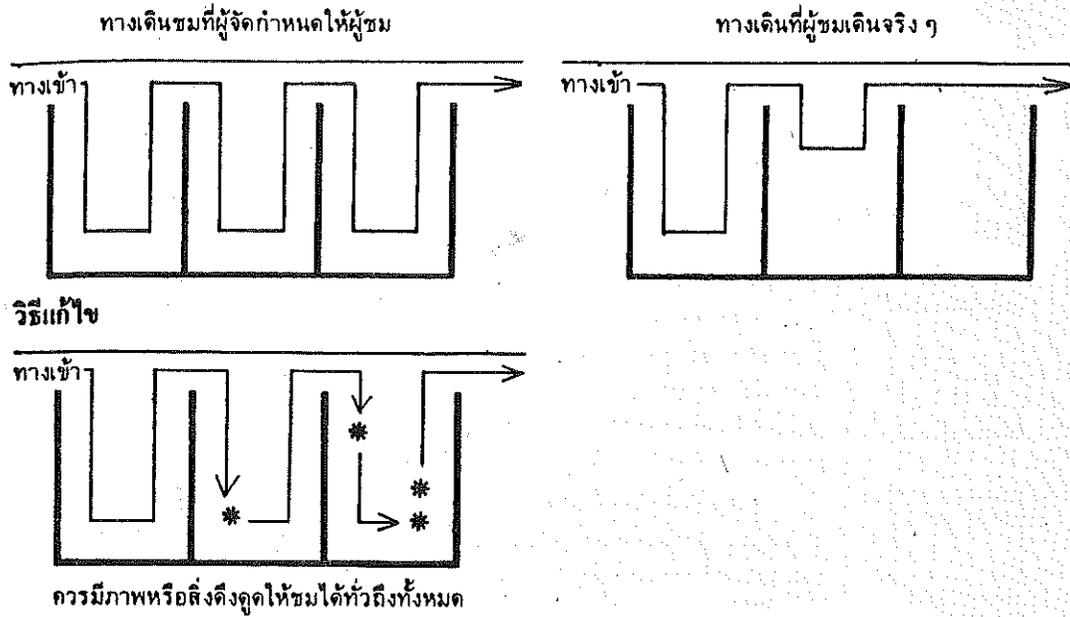


ภาพผังที่ 1 เป็นการแสดงให้เห็นประตูทางเข้าห้องแสดงที่ผ่านไปหลาย ๆ ห้อง เหมาะสำหรับการจัดทำตู้ติดผนังหรือแขวนภาพเขียน เพราะห้องแสดงบังคับกับผู้ชมให้เรียงลำดับไปตั้งแต่ทางเข้า ส่วนรูปที่ 2-8 เป็นประตูเข้าออกคู่โดยการวางผังเป็นรูปต่าง ๆ เพื่อหลบผนังรูปสี่เหลี่ยมที่จำเป็นการเปลี่ยนสายตาและความจำของประชาชน

การจัดผังห้องแสดงในภาพดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นการวางผังห้องแสดงนั้น ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นรูปสี่เหลี่ยมเสมอไป ช่างออกแบบอาจจัดได้หลายอย่าง ตามความเหมาะสมของเรื่องราว สภาพภูมิอากาศและทิศทางของแสงถ้าห้องมีขนาดใหญ่ จำเป็นจะต้องเปลี่ยนผนังห้องหลาย ๆ แบบ เพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงความจำของรูปแบบ และเรื่องราวของที่จัดแสดงโดยไม่ต้องทำแผ่นป้ายประกาศ



แผนผังการจัดแสดงภายในห้องและวิธีชักจูงใจให้คนชมได้ทั่วถึง



โปสเตอร์ (Posters)

โปสเตอร์มีลักษณะคล้ายกับแผนภูมิหรือแผนภาพอย่างมาก แต่ที่แตกต่างเด่นชัดคือโปสเตอร์เป็นแผ่นภาพที่ออกแบบพิเศษ เพื่อดึงดูดความสนใจและสื่อความหมายได้ทันที โปสเตอร์ที่ดีจึงต้องออกแบบอย่างสวยงาม เด่นชัด และบรรจุเนื้อหาประเด็นสำคัญเพียงประเด็นเดียว ผู้ดูไม่ต้องใช้ความพยายามในการดูหรืออ่าน ดูเพียงผ่าน ๆ ก็สามารถเข้าใจและจับประเด็นได้ ตัวอย่างที่ดีในการออกแบบโปสเตอร์คือความพยายามของการออกแบบโปสเตอร์โฆษณาสินค้า สำหรับติดไว้ตามข้างทางรถไฟหรือทางรถยนต์ ผู้ดูมีเวลาเพียงช่วงเวลาทีรถไฟหรือรถยนต์วิ่งผ่านเท่านั้น ถ้าโปสเตอร์นั้นมีภาพและข้อความสะดุดตาชวนมอง ผู้ดูเข้าใจประเด็นได้ในเวลาที่รถวิ่งผ่าน ทำให้ผู้ดูเกิดความพอใจและเต็มใจจะปฏิบัติตามก็ถือได้ว่าเป็นโปสเตอร์ที่ดี โปสเตอร์นอกจากจะใช้ประโยชน์มากในการโฆษณาชักชวนให้ผู้ดูกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว โปสเตอร์ยังสามารถ

แสดงเรื่องราว ให้แนวความคิดและเสนอข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้อีกด้วย

1. โปสเตอร์กับการสอน

โปสเตอร์ที่ผู้สอนออกแบบทำขึ้นเพื่อการสอน โปสเตอร์ที่โฆษณาสินค้าที่ผู้สอนนำมาใช้ หรือปรับปรุงใช้และโปสเตอร์ที่ผู้เรียนทำขึ้นเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียน มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

- ก. ใช้ประกาศจูงใจให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ หรือข้อตกลงใด ๆ ของหมู่คณะ
- ข. ใช้โปสเตอร์ชี้ประเด็นปัญหา หรือชักชวนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในปัญหาหรือเรื่องที่จะสอน
- ค. ใช้เสนอข่าวสารและข้อมูลต่าง ๆ อาจจะเป็นโปสเตอร์ที่ผู้สอนหรือผู้เรียนทำขึ้นเพื่อเป็นการสื่อสารในชั้นเรียนหรือโรงเรียน
- ง. ใช้สรุปเนื้อหา สารสำคัญของบทเรียนที่เรียนมาแล้วเพื่อเตือนความจำหรือเชื่อมโยงกับบทเรียนอื่น

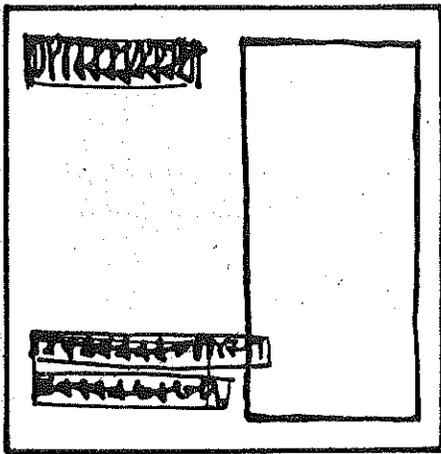
จ. ใช้เตือนใจในสิ่งที่จำเป็นต้องปฏิบัติหรือหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะเป็นอันตราย เช่น โปสเตอร์เตือนใจในการปฏิบัติการในห้องทดลองวิทยาศาสตร์

2. การออกแบบโปสเตอร์เพื่อการสอน

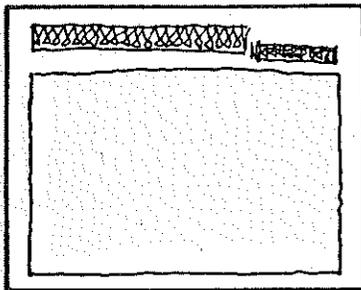
การออกแบบโปสเตอร์เพื่อการสอนนั้นจะต้องให้ง่ายสั้นมีภาพ ข้อความหรือสัญลักษณ์เด่นชัด

เหมาะสม สอดคล้องกับภูมิหลัง และพัฒนาการทางกายและจิตใจของผู้เรียน แบบต่าง ๆ ของโปสเตอร์มีดังนี้

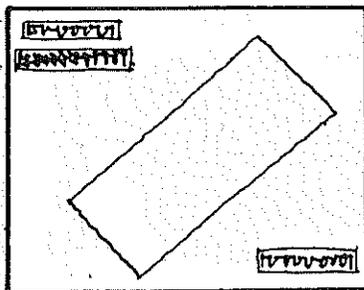
ก. แบบแถบเด่น อาจอยู่ในแนวตั้งแนวนอนหรือเฉียง แล้วแต่ความเหมาะสมและความต้องการของผู้ออกแบบ



แบบและตัวอย่างโปสเตอร์แถบเด่นแบบตั้ง

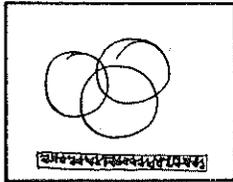


แบบและตัวอย่างโปสเตอร์แถบเด่นแบบนอน



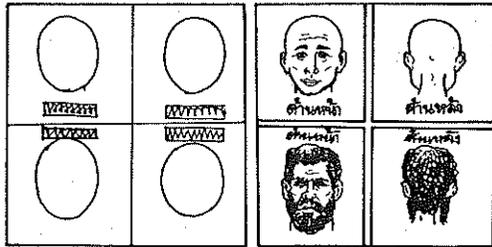
แบบและตัวอย่างโปสเตอร์แถบเด่นแบบเฉียง

ข. แบบรวมกลุ่ม แบบรวมกลุ่มจะจัดภาพสัญลักษณ์ หรือสิ่งแทนประเด็นสำคัญมารวมกลุ่มอยู่ด้วยกันในลักษณะวงกลม สีเหลี่ยม หรือ รูปร่างต่าง ๆ ตามต้องการ



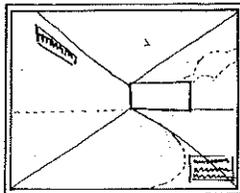
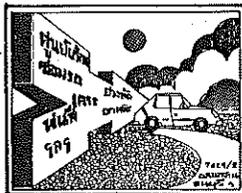
แบบและตัวอย่างโปสเตอร์แบบรวมกลุ่ม

ค. แบบตาราง แบบตารางเหมาะสำหรับโปสเตอร์ที่มีประเด็นเปรียบเทียบ หรือเนื้อหาเป็นหมวดหมู่



แบบและตัวอย่างโปสเตอร์แบบตาราง

ง. แบบเส้น จัดตำแหน่งการวางภาพ ข้อความ หรือสัญลักษณ์ เป็นเส้นนำสายตา หรือเป็นภาพตามความเหมาะสม



แบบและตัวอย่างโปสเตอร์แบบเส้น

3. ข้อควรคำนึงถึงในการทำโปสเตอร์

การออกแบบทำโปสเตอร์หรือเลือกโปสเตอร์มาประกอบการสอนควรพิจารณาความเหมาะสมดังต่อไปนี้

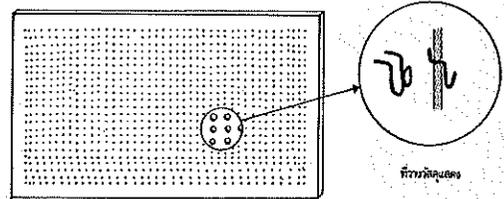
ก. โปสเตอร์ที่ดี ต้องมีลักษณะ สั้น ง่าย ดึงดูดความสนใจ ชักชวนในทางบวก เด่นชัด และใช้สีเท่าที่จำเป็น

ข. ใช้ข้อความแต่น้อย สื่อความหมายด้วยภาพ ให้ตรงประเด็นหลัก ใช้ภาพที่ง่ายไม่ซับซ้อน

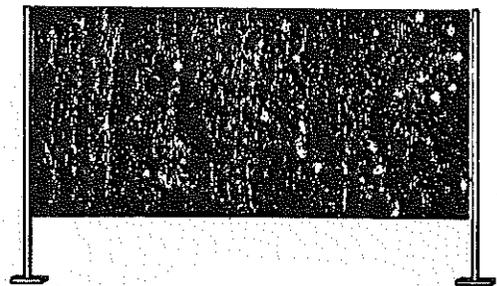
ค. เน้นส่วนสำคัญด้วยสี ขนาด ภาพและรูปแบบการวางภาพ

ง. ตัวอักษรที่บรรยายข้อความที่ต่างกัน และอยู่ในตำแหน่งที่ต่างกัน ควรให้มีลักษณะ ขนาด หรือความหนาต่างกัน

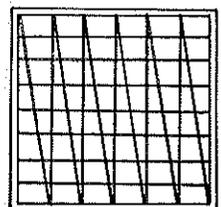
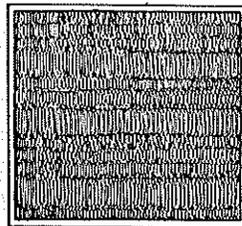
จ. ข้อความเดียวกัน หรือข้อความแสดงถึงสิ่งที่เป็นปัญหาหรือกลุ่มเดียวกัน ควรใช้สีเดียวกัน นอกจากต้องการเน้นบางคำ



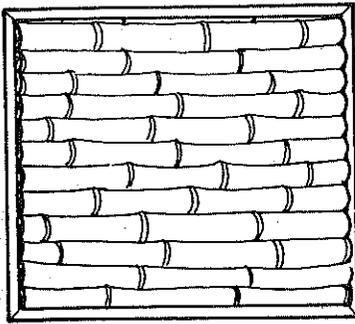
แผ่นป้ายทำจากกระดาษขานอ้อย



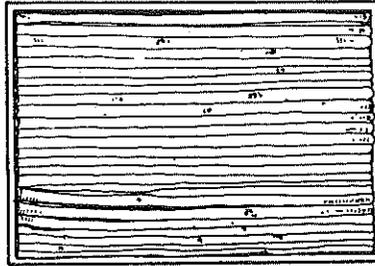
แผ่นป้ายทำจากแผ่นไม้อัด



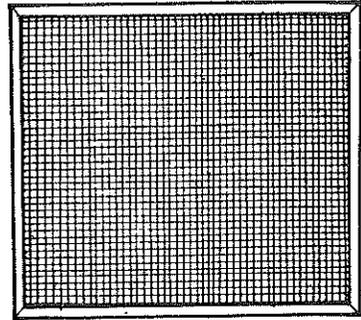
แผ่นป้ายทำจากเสื่อและเชือก



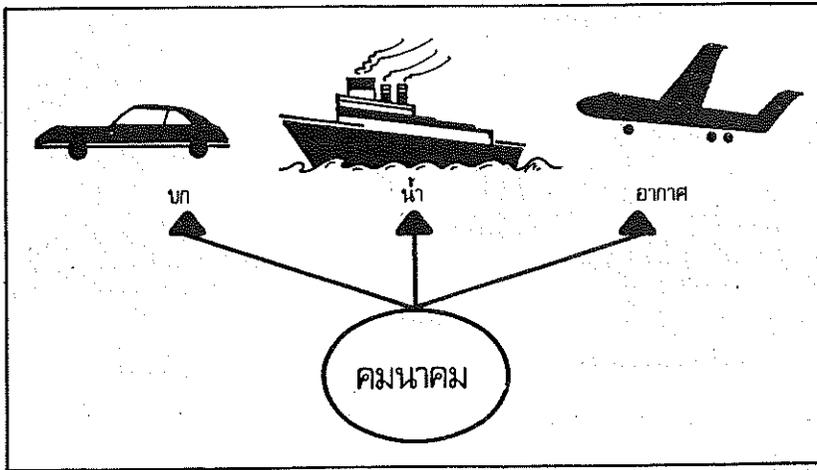
แผ่นป่ายทำจากริ้วไม้ไผ่



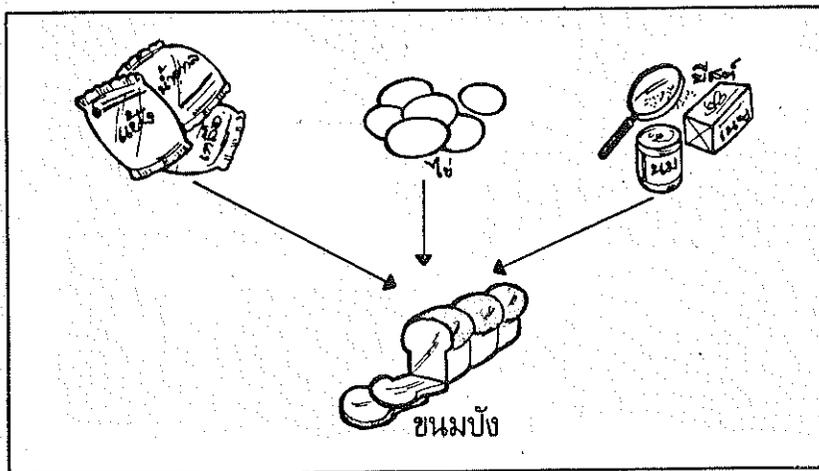
แผ่นป่ายทำจากลำปอ



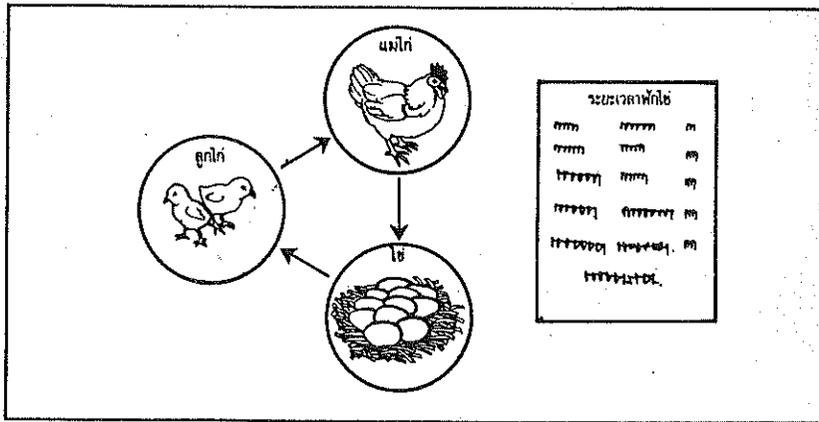
แผ่นป่ายทำจากตะแกรงหวด



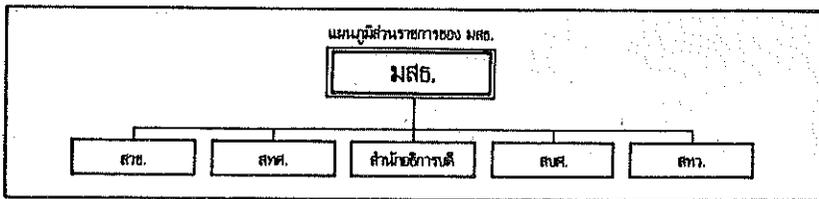
แผนภูมิแบบต้นไม้



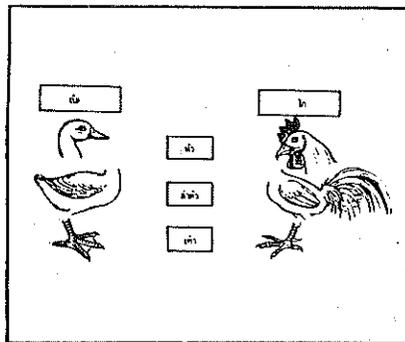
แผนภูมิแบบสายธาร



แผนภูมิแบบต่อเนื่อง



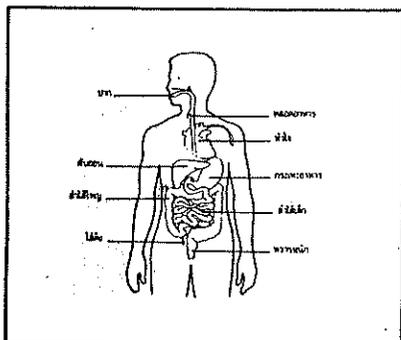
แผนภูมิแบบองค์การ



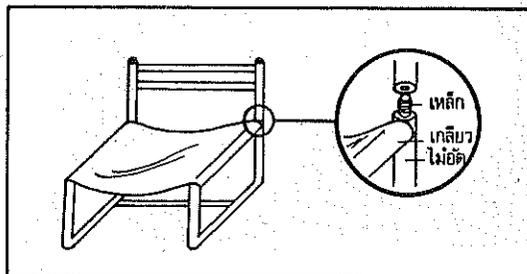
แผนภูมิแบบเปรียบเทียบ

ขบวนที่	ขานชลาห์	เวลาดอก
ขบวน A 504	13	06:30 น.
ขบวน D 105	15	09:45 น.
ขบวน E 303	7	21:00 น.

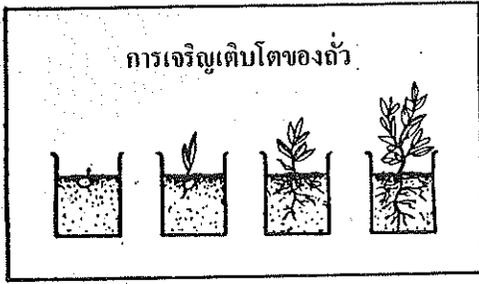
แผนภูมิแบบตาราง



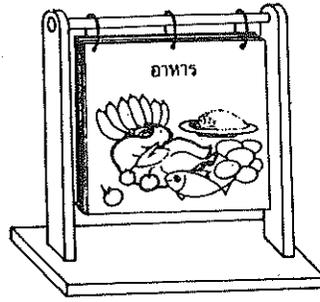
แผนภูมิแบบอธิบายภาพ



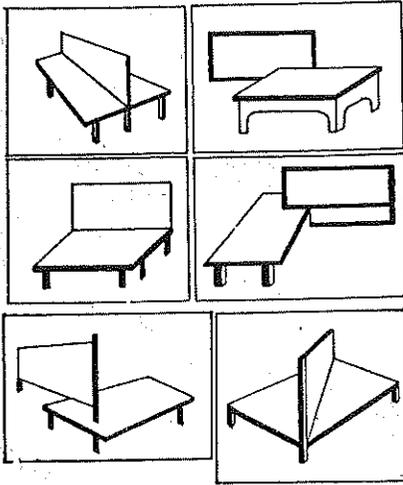
แผนภูมิแบบขยายส่วน



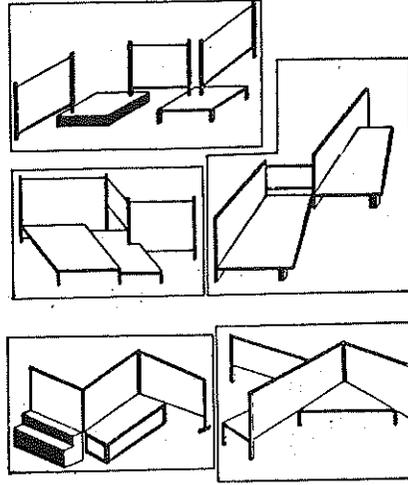
แผนภูมิแบบวิวัฒนาการ



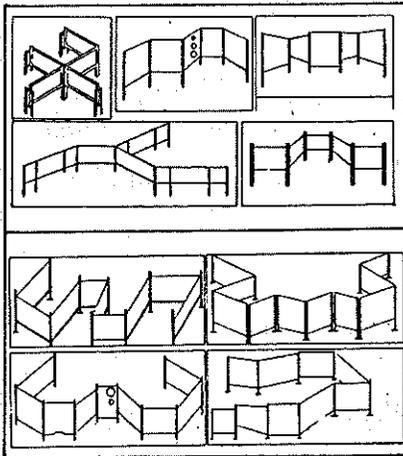
แผนภูมิลำดับเรื่อง



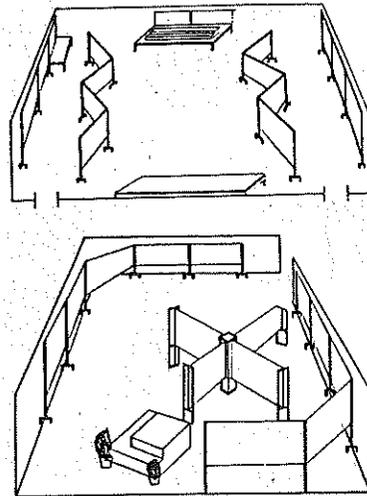
ภาพแสดงการจัดวางหรือบอร์ดำร่วมกับโต๊ะ



ภาพแสดงการจัดวางหรือบอร์ดำ 3 แผง กับโต๊ะ 2 ตัว

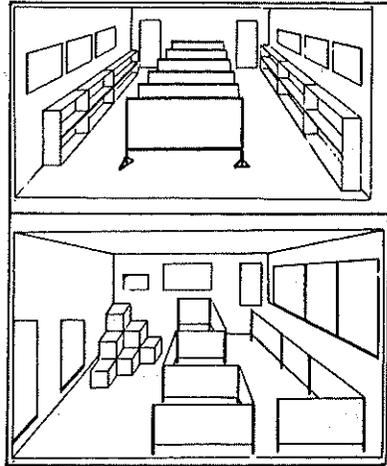
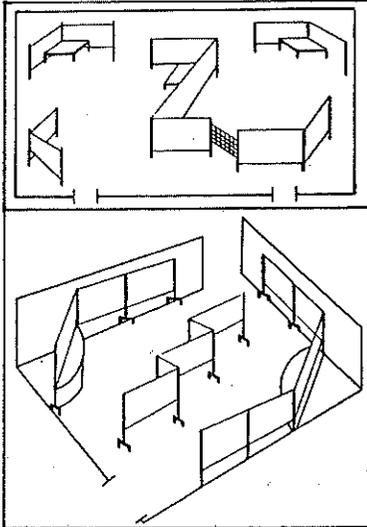


ภาพแสดงการจัดวางตั้งแต่ 5 แผงขึ้นไปติดต่อกัน

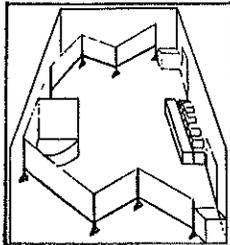


ภาพแสดงการจัดวางหรือบอร์ดำ และโต๊ะในห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า

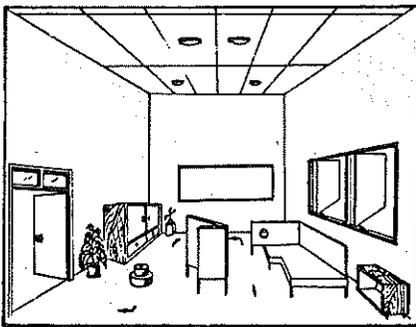
ภาพแสดงการจัดแผงหรือบอร์ด
ฐานตั้งและโต๊ะในห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า



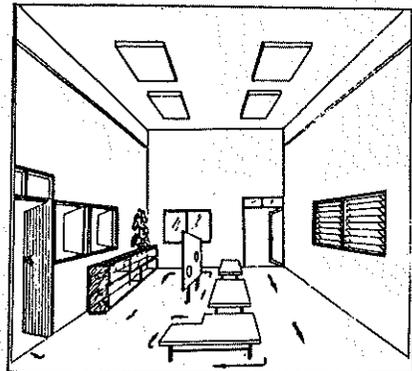
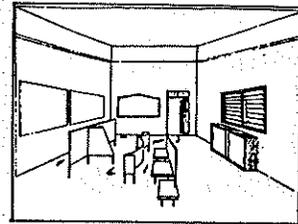
ภาพแสดงการจัดแผงหรือบอร์ดร่วม
กับฐานตั้งและชั้นวางในห้องสี่เหลี่ยม

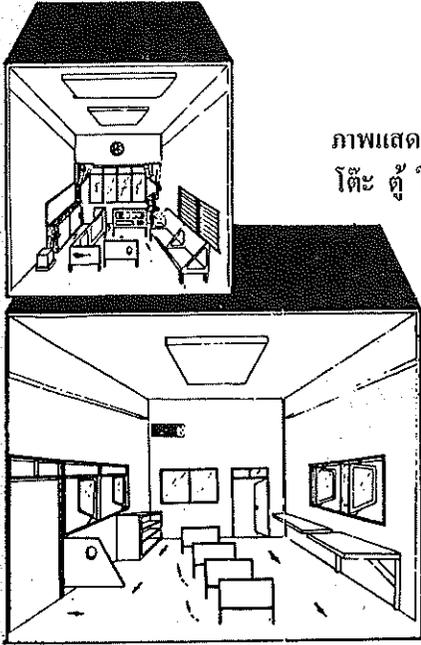


ภาพแสดงการจัดตั้งแผงหรือบอร์ด
โต๊ะฐานตั้ง โต๊ะ ในห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า



ภาพแสดงการออกแบบการจัดโต๊ะ ฐานตั้งแผง
หรือบอร์ด และชั้นวางภายในห้อง





ภาพแสดงการจัดแต่งหรือบอร์ดฐานตั้ง
โต๊ะ ตู้ ในห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า



กรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย

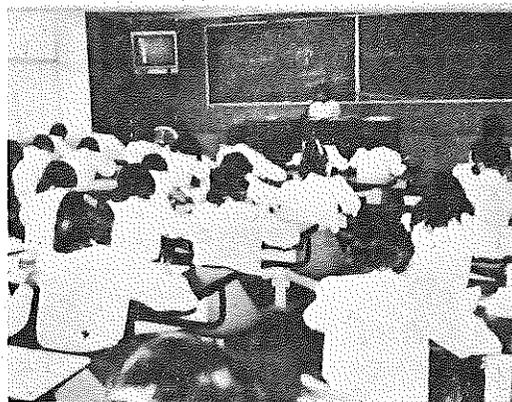
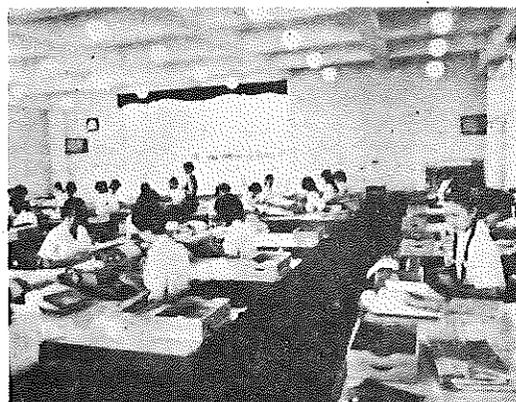
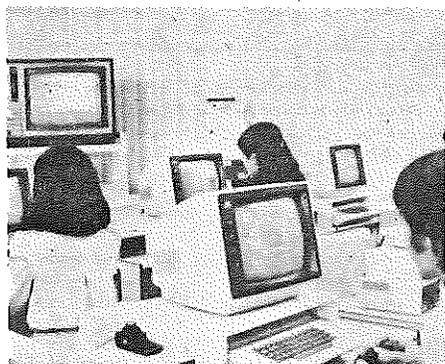
BANGKOK BUSINESS COLLEGE

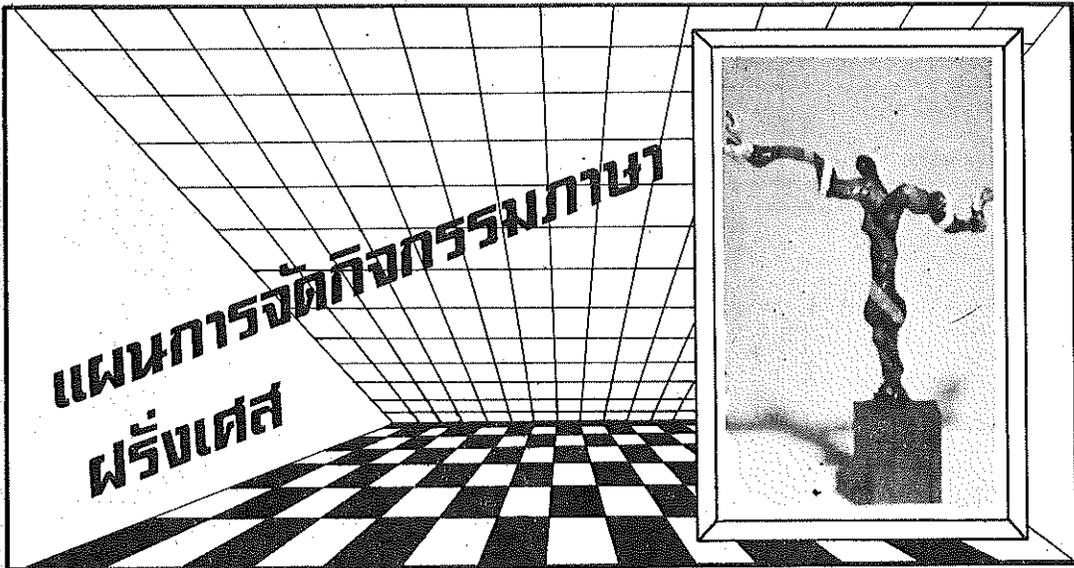
588 ถนนเพชรบุรี กรุงเทพฯ ๕ 10400 ตรงข้ามโรงพยาบาลนครเมโทร โทรศัพท์ 251-9852, 252-0067, 252-7049
588 PETCHBURI ROAD, B'ANGKOK 10400. THAILAND TELEPHONE 251-9852, 252-0067, 252-7049

เปิดสอนหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)





พรทิพา อารวบุตร*

แผนการจัดกิจกรรมภาษาฝรั่งเศสนี้ เขียนขึ้นจากประสบการณ์ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมฝรั่งเศสของโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง มิใช่รูปแบบของการจัดกิจกรรมที่มุ่งหมายจะให้ใช้เป็นตัวอย่าง เพียงแต่ต้องการให้เห็นว่า เราพอจะทำอะไรได้บ้างกับภาษาฝรั่งเศสที่ไม่ใช่การเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาทางวิชาการมากนัก ยังมีกิจกรรมอีกมากมายที่จะนำมาปฏิบัติได้ อาจารย์บางท่านอาจมีกิจกรรมที่น่าสนใจกว่านี้ เพียงแต่ขอให้ระลึกว่า การจัดกิจกรรมในรูปแบบดังกล่าว นักเรียนควรมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นและสามารถดำเนินกิจกรรมเองได้โดยอยู่ในความดูแล และการให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมอย่างใกล้ชิด ผู้เขียนแผนนี้ ใช้วิธีให้สมาชิกในกิจกรรมรับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 กลุ่ม ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบจะต้องมาพบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อรับคำแนะนำและชี้แจงวิธีดำเนินกิจกรรมที่น่าสนใจและถูกต้อง รวมทั้งจะต้องเป็นผู้จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น และเตรียมวิธีดำเนินกิจกรรมล่วงหน้าอย่างน้อย 3-4 วันอย่างมาก 1 สัปดาห์ การให้สมาชิกเป็นผู้กำหนดกิจกรรมเท่ากับเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงออกซึ่งความสนใจในกิจกรรมที่มีความหลากหลายต่างกันไปแล้ว ครูไม่ควรเป็นผู้ออกคำสั่งว่านักเรียนจะต้องทำสิ่งนั้น สิ่งนี้อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเป็นเพียงผู้ที่ให้แนวทาง และเสนอแนะวิธีปฏิบัติที่น่าสนใจในการดำเนินกิจกรรมแต่ละประเภท สิ่งที่ไม่ควรทำเป็นอย่างยิ่งก็คือ ปล่อยให้สมาชิกดิ้นรนจัดกิจกรรมกันเองโดยอาจารย์ที่ปรึกษาไม่รับรู้เรื่องใด ๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะภาษาฝรั่งเศสไม่ใช่ภาษาของเรา วัฒนธรรมฝรั่งเศสไม่ใช่สิ่งที่นักเรียนจะเรียนรู้ได้เสมอไป อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมต้องเป็นผู้เตรียมหาข้อมูลป้อนให้สมาชิก แต่มิใช่รูปแบบเดียวกับการให้ความรู้ในชั้นเรียนธรรมดา แต่ควรให้ในลักษณะที่เปิดโอกาสให้สมาชิกขวนขวายด้วยตนเองบ้าง เห็นความสำคัญของตนเองโดยสวมบทบาทเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม และร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับแผนกิจกรรมนี้จัดไว้ 16 คาบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้.....

*อาจารย์โรงเรียนศึกษานารี

ตัวอย่างเสนอแนะ
แผนการจัดกิจกรรมภาษาฝรั่งเศส
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529

ลำดับที่	หัวข้อกิจกรรม—วิธีดำเนินการโดยย่อ	หมายเหตุ
1	ปฐมนิเทศ — จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม — เสนอแนะรูปแบบของการจัดกิจกรรม และกำหนดกิจกรรมตลอดภาคเรียน — แบ่งกลุ่มเพื่อรับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมแต่ละลำดับและเลือกหัวหน้ากลุ่ม	
2	เทียบ Paris — ฉายสไลด์ รอบที่ 1 พร้อมคำบรรยาย (ประมาณ 15 ภาพ) — ฉายสไลด์ รอบที่ 2 หลังจากแจกกระดาษที่มีรายชื่อของสถานที่ต่าง ๆ ให้สมาชิกใส่ลำดับของ slide ให้ตรงกับชื่อของสถานที่ — ฉายสไลด์ รอบที่ 3 พร้อมกับเฉลยคำตอบ ในขณะเดียวกันให้สมาชิกจับคู่ ชื่อของสถานที่ กับรายละเอียดของสถานที่ที่พิมพ์ไว้ในตอนล่างของกระดาษแผ่นเดียวกันให้ถูกต้อง — เฉลยคำตอบ	อุปกรณ์ :— — สไลด์ — กระดาษพิมพ์รายชื่อสถานที่ — และรายละเอียดของสถานที่
3	เพลง : Un haricot dans l'oreille — ฟังครั้งที่ 1 แล้ววิจารณ์เพลง / ผู้ร้อง ฯลฯ — ฟังครั้งที่ 2) แล้วเติมคำที่หายไปในเรื่องเพลงที่ 3) แจกให้ — ฟังครั้งที่ 4 เฉลยคำที่หายไป — ฟังครั้งที่ 5 สรุปความหมายกว้าง ๆ ของเนื้อเพลงแต่ละท่อน — ฝึกร้องเพลง	อุปกรณ์ :— — เครื่องเล่นเทป — เทปเพลง — เนื้อเพลงที่ไม่สมบูรณ์

ลำดับที่	หัวข้อกิจกรรม—วิธีดำเนินการโดยย่อ	หมายเหตุ
4	<p>เกมส์ : Des lettres mais pas de chiffres</p> <ul style="list-style-type: none"> — แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม — ผู้ดำเนินเกมแจกกระดาษที่มีตัวอักษรกำกับในแต่ละแผ่นทีละ 1 ชุด — ผู้เล่นแยกออกเป็น 2 แนว ยืนเป็นแถวหน้ากระดาน แต่ละคนถือคนละ 1 ตัวอักษร หรือ 2 ตัวอักษร — ผู้ดำเนินเกมชี้แจงกติกา : ผู้แข่งขันต้องยืนเรียงลำดับตัวอักษรที่ถูกต้องตามคำที่ผู้ดำเนินเกมอ่านให้ฟัง ผู้ชนะคือผู้ที่เรียงได้ถูกต้องและรวดเร็วกว่าฝ่ายตรงข้าม และได้คะแนน 1 แต้ม 	<p>อุปกรณ์ :—</p> <ul style="list-style-type: none"> — กระดาษเขียนตัวอักษร 2 ชุด <p>ผู้ดำเนินเกมต้องคิดคำศัพท์ที่ใช้ตัวอักษรตามที่กำหนดให้ผู้เล่นถือ</p>
5	<p>Mime : Raconter la scène</p> <ul style="list-style-type: none"> — ผู้ดำเนินเกม คิดสถานการณ์ไว้ล่วงหน้า และแสดงทำโดยไม่ออกเสียง — สมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่มจะต้องแย่งกันทายว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง กลุ่มโดยมือก่อน มีสิทธิ์ทาย แต่ต้องให้คำทายเป็นภาษาฝรั่งเศส <p>Ex : ผู้ดำเนินเกม บอกไปว่า Dans un bureau แล้วทำท่า</p> <ul style="list-style-type: none"> A กำลังนั่งทำงาน A โทรศัพท์ A เรียกเลขามาสั่งงาน A ดูนฬิกา, ใสเสื้อนอก, เดินออกจากที่ทำงาน A ออกไปเรียก taxi และขึ้นรถ taxi ไป... <ul style="list-style-type: none"> — กลุ่มที่ให้คำทาย—บรรยายได้ถูกต้องได้ประโยชน์ 1 คะแนน — ควรเตรียมสถานการณ์ไว้ประมาณอย่างน้อย 5 สถานการณ์ 	
6	<p>La cuisine française facile : Flan</p> <ul style="list-style-type: none"> — ผู้ดำเนินกิจกรรมเตรียมอุปกรณ์และสิ่งที่ใช้ประกอบอาหาร 	<p>กลุ่มผู้รับผิดชอบเตรียมอุปกรณ์และ</p>

ลำดับที่	หัวข้อกิจกรรม—วิธีดำเนินการโดยย่อ	หมายเหตุ
	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ดำเนินกิจกรรมชี้แจงให้สมาชิกทราบว่า จะทำอะไร - ใช้อะไรเป็นสิ่งที่ประกอบบ้าง - แสดงวิธีทำ—ให้สมาชิกอื่น ๆ ช่วยเหลือ - ช่วยกันสรุป (เป็นภาษาฝรั่งเศส หรือไทย แล้วแต่กรณี) ขั้นตอนของการประกอบอาหาร (หวาน) ชนิดนี้ 	<p>สิ่งที่ใช้ในการประกอบอาหาร</p>
7	<p>Slides : อาชีพต่าง ๆ ตามท้องถนนในฝรั่งเศส</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ดำเนินกิจกรรมเกริ่นถึงอาชีพที่พบเห็นตามท้องถนนในเมืองไทย (อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม อาจเสริมโดยการให้คำศัพท์ของบางอาชีพเป็นภาษาฝรั่งเศส) - ฉายสไลด์ รอบที่ 1 พร้อมคำบรรยาย และเขียนชื่ออาชีพของบุคคลต่าง ๆ ใน Slide บนกระดาน - ฉายสไลด์ รอบที่ 2 โดยสลับลำดับไม่ให้เหมือนรอบแรก แล้วให้สมาชิกบอกว่า แต่ละภาพ แสดงให้เห็นบุคคลที่มีอาชีพใด โดยอาศัยรายการที่มีอยู่บนกระดาน - ผู้ดำเนินการ เจลยคำตอบในทันที และกระตุ้นให้สมาชิกวิจารณ์บุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่เห็นในภาพโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่เห็นในบ้านเรา 	<p>อุปกรณ์ : สไลด์</p>
8	<p>เตรียมจัดบอร์ดเนื่องในวันชาติฝรั่งเศส/เตรียมแสดงละคร “Où est la Bastille?”</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบ่งกลุ่มผู้รับผิดชอบเป็น 2 กลุ่มใหญ่ สำหรับจัดบอร์ด และสำหรับแสดงละคร - อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำหัวข้อของบอร์ดที่จะจัด พร้อมทั้งให้รายละเอียด โดยนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการ จัดเตรียมอุปกรณ์ และหาข้อมูลเพื่อจัดบอร์ด - กลุ่มแสดงละคร รับประทานอาหาร และทำหนังสือเชิญชวนสมาชิกจากกิจกรรมอื่นให้มาร่วมชมในลำดับต่อไป 	
9	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอผลงานบอร์ด “วันชาติฝรั่งเศส” - แสดงละคร “Où est la Bastille?” 	

ลำดับที่	หัวข้อกิจกรรม—วิธีดำเนินการโดยย่อ	หมายเหตุ
10	<p>เกม : Je t'explique et tu devines</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ดำเนินเกมเตรียมเขียนคำใส่กระดาษไว้ ประมาณ 20—30 คำ เพื่อใช้เป็นคำใบ้ - แบ่งผู้เล่นเป็น 2 กลุ่ม เพื่อแข่งขัน ผู้เล่นทั้ง 2 กลุ่มหันหน้าเข้าหาผู้ดำเนินเกม - ผู้ช่วยผู้ดำเนินเกม อยู่ด้านหลังเป็นผู้ชูใบ้คำ เพื่อให้ผู้ดำเนินเกมอ่านคำ (ในใจ) และให้คำอธิบายเป็นภาษาฝรั่งเศส - ผู้แข่งขันต้องแย่งกันยกมือ เพื่อขอเป็นผู้ทายคำ - ผู้ทายคำถูกต้องได้คำละ 1 คะแนน ถ้าเป็นกลุ่มคำยากได้ 2 คะแนน 	<p>อุปกรณ์ :— กระดาษพร้อมคำที่เขียนเพื่อต้องการให้ทาย</p>
11	<p>Mime : Devinez ce qu'ils font comme metier</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ดำเนินเกม แสดงท่าใบ้ของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ - สมาชิกที่ประสงค์จะทายต้องแย่งกันยกมือ ผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้ทาย ถ้าตอบได้ถูกต้อง ได้รางวัล : Qu'est—ce que je fais? - ผู้ดำเนินเกม ทำจลลาง ที่เขียนประโยคแสดงกริยาอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง จำนวนสลากเท่ากับจำนวนกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 2—3 คน - ผู้ดำเนินเกม แจกจลลางให้แต่ละกลุ่ม - ตัวแทนกลุ่มออกมาแสดงท่าตามที่กำหนดในจลลาง - ผู้ทายต้องเป็นคนในกลุ่มอื่น และทายเป็นภาษาฝรั่งเศสที่ถูกต้อง จึงจะได้รางวัล 	
12	<p>เพลง : L'important c'est la rose.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฟังเพลงครั้งที่ 1 : วิจารณ์เพลงและผู้ร้อง - ฟังเพลงครั้งที่ 2 หลังจากแจกกระดาษแบบฝึกหัด ซึ่งเป็นเนื้อเพลงที่ไม่มีเนื้อร้องที่เป็นสร้อย และเนื้อเพลงแต่ละท่อนสลับบรรทัด ให้สมาชิกฟังแล้วใช้หมายเลขเขียนกำกับว่าบรรทัดใดขึ้นก่อน—หลัง 	<p>อุปกรณ์ :— - เทปเพลง - เครื่องเล่นเทป - แบบฝึกหัดเนื้อเพลง - ภาพที่สัมพันธ์กับเนื้อเพลง</p>

ลำดับที่	หัวข้อกิจกรรม—วิธีดำเนินการโดยย่อ	หมายเหตุ
	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังเพลงครั้งที่ 3 เฉลยลำดับที่ถูกต้องของแต่ละบรรทัดในแต่ละท่อน - ฟังเพลงครั้งที่ 4 สมาชิกเขียนเนื้อเพลงส่วนที่เป็นสร้อยเฉลยคำตอบทันที - ฟังเพลงครั้งที่ 5 พร้อมทั้งดูเนื้อร้องที่สมบูรณ์ - แจกภาพที่มีลักษณะบรรยายในภาพตรงกับเนื้อร้องแต่ละท่อนให้สมาชิกจับคู่ว่าภาพใด ตรงกับเนื้อเพลงท่อนใด - สรุปความหมายกว้าง ๆ ของเพลง - ฝึกร้องเพลง 	
13	<p>Quiz : แข่งขันตอบปัญหาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศส และความรู้ทางภาษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ดำเนินกิจกรรมเตรียมคำถามประมาณ 25-30 ข้อ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้แนวทางการตั้งคำถาม และตรวจเช็คคำถามทุกข้อ - แบ่งผู้แข่งขันเป็น 4 ทีม ใช้วิธีตั้งคำถามแล้วให้ผู้ตอบเขียนคำตอบลงกระดาษ - ผู้ตอบคำถามถูกต้องได้คะแนน 1 คะแนน - สุดท้ายของการแข่งขัน ผู้ดำเนินกิจกรรมเป็นผู้นับคะแนน ถ้ามีคะแนนที่เสมอกัน อาจแข่งขันด้วยคำถามพิเศษ - ให้รางวัลผู้ชนะตามลำดับ 	เตรียมของรางวัลที่น่าสนใจสำหรับทั้ง 4 ทีม 1, 2, 3-ชมเชย
14	<p>อาหาร : canapés (ขนมปังเปิดหน้า) ดำเนินการเหมือนกับการทำ Flan</p>	
15	<p>Danse : —Pour passer le Rhône — Sur le pont d'Avignon</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกเนื้อเพลง ให้คำอธิบายเล็กน้อยแล้วสอนร้อง - เมื่อสมาชิกร้องเพลงได้แล้ว ผู้ดำเนินกิจกรรมแสดงท่าเต้นให้ดู - ผู้ดำเนินกิจกรรมขอให้สมาชิกกลุ่มแรกแสดงให้ดู 	

ลำดับที่	หัวข้อกิจกรรม—วิธีดำเนินการโดยย่อ	หมายเหตุ
	<ul style="list-style-type: none"> - ถ้ามีสมาชิกจำนวนมากให้สลับกันเดินเป็นกลุ่ม ๆ โดยกลุ่มที่ไม่ได้เดินเป็นผู้ช่วยร้องเพลง 	
16	<p>Ce n'est qu'un au revoir—Evaluation</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมแจกแบบสอบถาม แสดงความพอใจ/ไม่พอใจ ในกิจกรรมที่ดำเนินมาทั้งหมด ในแบบสอบถามมีคำถามเปิดให้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวในการจัดกิจกรรมภาคเรียนต่อไป - ตัวแทนกลุ่มกล่าวเพื่อแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นต่อการได้ร่วมกิจกรรมฝรั่งเศสตลอดภาคเรียน - ปิดกิจกรรม—ร้องเพลง Ce n'est qu'un au revoir. 	<p>อุปกรณ์ :— แบบสอบถาม</p>

D.S. CAFÉ

ปากซอยสุขุมวิท ซอย 5 โทร. 251-3333

เชิญชิมอาหารฝรั่งเศสขนานแท้

เช่น เปิดอบส้ม Canard à l'orange

เนื้อแกะอบ Gigot d'Agneau

หอยแมลงภู่ออบ Moules farcies

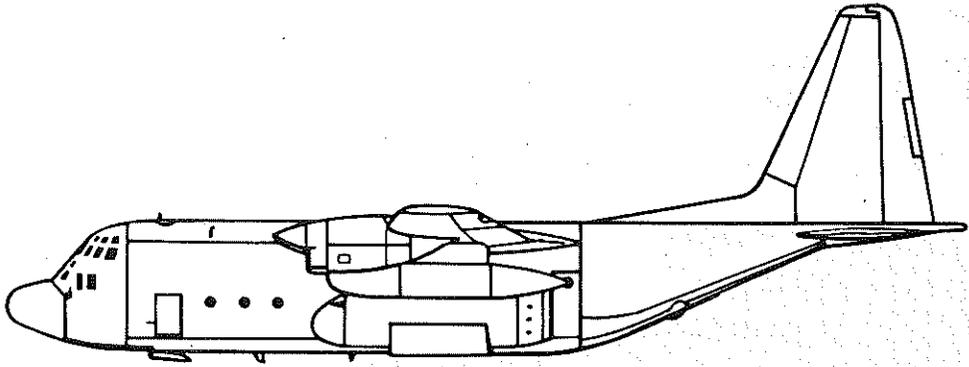
ซาวเวอเคราต์ หรือ ชูครูท Choucroûte Garnie

ขนมเค้กยุโรปหลายชนิด

ฝีมือเจ้าของร้าน บรรยากาศกันเอง

ราคาข่อมเยา

“การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร”¹



ชวณี เสนิงค์ ณ อุทธยา²

เรื่องนี้เป็นรายงานสาระนั้นำรู้จากวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาฝรั่งเศส ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษา คือ ดร. ประภา งานไพโรจน์ ผศ. ดร. อัจฉรา โชติบุตร และ ผศ. ดร. บุญเรียง ขจรศิลป์

ความสำคัญของปัญหา

กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่สำคัญมากอย่างหนึ่งในปัจจุบัน ที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าประสงค์ของหลักสูตรควรพิจารณาความสอดคล้องในสามประเด็นด้วยกัน คือ 1) ปรัชญาการศึกษาของชาติ 2) หลักสูตรการเรียนการสอน และ 3) จุดประสงค์รายวิชา สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสก็ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อเสริมให้เยาวชนได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของชาติ ในปัจจุบันที่มุ่งเน้นการฝึกให้เยาวชนของชาติคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ ซึ่งนั่นก็คือการสร้างสมองที่มีพลัง

ให้กับเยาวชนของชาติ นอกเหนือไปจากการสร้างคนให้มีความรู้เพื่อไปประกอบสัมมาชีพ และมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี มีคุณธรรม เพื่อใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข คุณสมบัติเหล่านี้มีส่วนช่วยให้เยาวชนได้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในการช่วยพัฒนาประเทศต่อไป

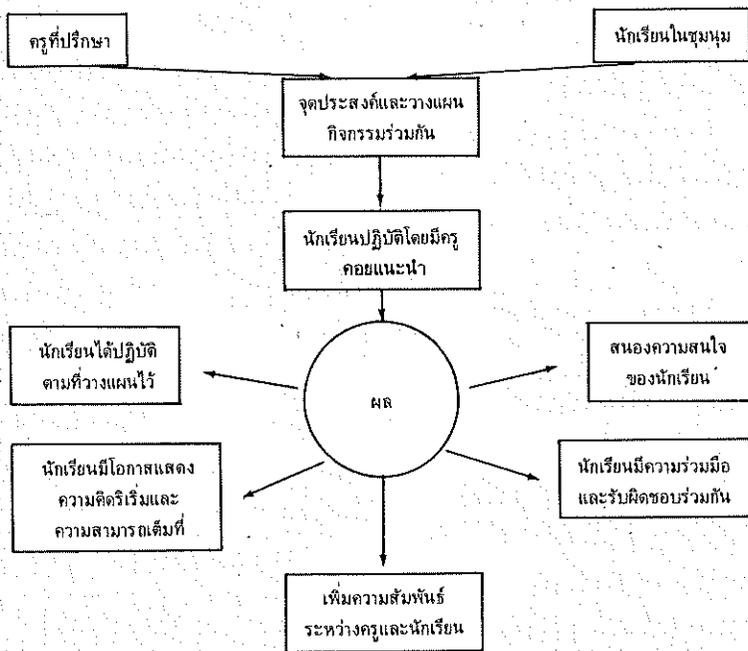
อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาตามหลักสูตรใหม่ ดังนั้นมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนมิได้จำกัดวงแคบอยู่เฉพาะภายในโรงเรียนหรือในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังสามารถให้มีการขยายวงกว้างออกไปถึงการเพิ่มพูนประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั่วโมง

1. ชวณี เสนิงค์ ณ อุทธยา. 2529. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
2. อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาฝรั่งเศส โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร.

เรียน นอกห้องเรียนและนั่นก็คือการเรียนรู้ที่มีคุณค่า เพราะนักเรียนจะเป็นผู้ได้สัมผัสปฏิบัติกิจกรรมเหล่านั้นด้วยตนเอง ประสบการณ์เหล่านี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่จำได้แนบแน่น ดังเช่นจอห์น ดิวอี้ ได้กล่าวถึงการศึกษาว่า.....การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการเรียนจากกิจกรรมและประสบการณ์ ดังนั้นหน้าที่ของครูก็คือการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้แก่นักเรียน.....ซึ่งความเห็นของจอห์น ดิวอี้นี้สอดคล้องกับหลักการของกระทรวงศึกษาธิการที่ชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพและเปิดโอกาสให้เด็กวัยรุ่นได้ค้นพบความสามารถ ความสนใจและความถนัดเฉพาะตน การศึกษาแนวนี้จึงสามารถจัดได้ในรูปของกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล

ประกอบกับแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบัน ที่มุ่งเน้นการใช้ภาษาเพื่อ

การสื่อสาร คือให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน ซึ่งการจะพัฒนาทักษะให้ได้ผล ก็มักจะใช้กิจกรรมเป็นสื่อ ทั้งยังจะต้องมีการเลือกรูปแบบ วิธีการจัดที่เหมาะสมตลอดจนเนื้อหาที่สนองความต้องการของผู้เรียน และที่สำคัญคือนักเรียนจะต้องมีบทบาทในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง เช่น มีการอภิปราย ได้วาที่ เล่นละคร แสดงบทบาทสมมติประกอบการใช้ภาษา หรือเล่นเกม เป็นต้นด้วย และยังเมื่อนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมสนองตามความต้องการ ประโยชน์ก็ย่อมเกิดต่อตัวของนักเรียนเอง และต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ดังแผนภูมิข้างล่างซึ่งแสดงถึงประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีต่อนักเรียน ซึ่งกรมวิชาการได้ชี้แจงไว้ในหนังสือ “แนวการจัดการกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2520” ดังนี้



ภาพที่ 1 แผนภูมิ แสดงผลการจัดกิจกรรมลักษณะนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

จากประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการร่วมกิจกรรมดังแผนภูมิข้างต้น ผู้วางนโยบายทางการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้กิจกรรมเสริมการศึกษา จึงได้กำหนดให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ หนึ่งวิชา สัปดาห์ละ 1 คาบ ในทุกภาคเรียน ภาษาฝรั่งเศสก็เป็นวิชาหนึ่งที่มีได้ละเลยต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่นักเรียน แต่เท่าที่โรงเรียนต่าง ๆ ได้จัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสขึ้นมาตั้งแต่ได้มีการใช้หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2524 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2528) ยังไม่เคยมีการประเมินผลเกี่ยวกับกิจกรรมนี้ ทั้งยังไม่เคยมีการทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสตามที่ผู้เรียนประสงค์ และดังที่ ประภา งานไพโรจน์ (2525 : 1) ได้ให้ข้อคิดในการวิจัยว่า

...เนื่องจากการเรียนในปัจจุบันได้เน้นที่ความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นจึงควรจะต้องทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนภาษาฝรั่งเศสต่อไป อีกทั้งเป็นแนวทางให้การจัดการเรียนการสอนได้สนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง... และจากข้อคิดของ ศุภวรรณ สุทธิมานะ (2527 : 2) ที่กล่าวว่า

...จากการที่การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสสนองตอบผู้เรียนได้เป็นส่วนน้อยนั้น สาเหตุหนึ่งในหลายหลายสาเหตุคือ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนไม่สนองความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนเรียนแล้วไม่สามารถนำไปใช้หรือนำไปประกอบอาชีพได้...

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสของผู้เรียนว่า ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 5) นั้นมีความต้องการที่จะเรียนในลักษณะใด เนื้อหาอย่างไร กิจกรรม

ลักษณะไหน รวมทั้งมีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสที่เคยเรียนมา และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดนั้นสนองปรัชญาการศึกษาชาติ, สอนหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบันหรือไม่ เมื่อทราบข้อมูลอย่างละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหากิจกรรมที่นักเรียนต้องการ ผู้วิจัยจะนำสิ่งเหล่านี้มาสร้างกิจกรรมที่นักเรียนต้องการและนำไปทดลองใช้จริงเพื่อหาข้อบกพร่องอันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอเป็นแนวคิดในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เลือกเรียนกิจกรรมนี้ได้เรียนในสิ่งที่เขาต้องการ และทั้งนี้เพื่อให้เป็นคนที่มีความเหมาะสมของสังคมต่อไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สายวิชาภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทดลองจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสระหว่างโรงเรียน 3 ประเภท คือ โรงเรียนประเภทชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา

วิธีการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย : เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. แบบสอบถาม 2 ชุด

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สายวิชาภาษาฝรั่งเศสที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสรวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและสภาพการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบัน

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นหลังจากนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทดลองจัดตามข้อมูลทีวิเคราะห์ได้จากแบบสอบถามชุดที่ 2

2. แผนกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส 4 แผนกิจกรรม พร้อมอุปกรณ์ประกอบแต่ละแผนกิจกรรม

2. กลุ่มตัวอย่าง : กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส และกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2528-2529 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage sampling) จาก 8 ห้องที่การศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติได้จำนวน 270 คน

2. กลุ่มที่ทดลองแผนกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสทั้ง 4 แผนเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส และกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2528-2529 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย จำนวน 24 คน โรงเรียนศึกษานารี จำนวน 45 คน โรงเรียนถนนรัตนาราม จำนวน 23 คน รวมจำนวน 92 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล : ผู้วิจัยนำแบบสอบถามชุดที่ 1 ไปให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 18 โรงเรียนนำไปกรอกข้อมูล และนำกลับมายังวิเคราะห์จำนวน 270 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และนำข้อมูล

มาจัดสร้างแผนกิจกรรมสำหรับทดลองจำนวน 4 แผนกิจกรรม และได้นำแผนกิจกรรมทั้ง 4 แผนไปทดลองด้วยตนเอง โดยใช้เวลาโรงเรียนละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที ในโรงเรียน 3 ประเภท คือ โรงเรียนประเภทชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา และหลังจากจบกิจกรรมแต่ละแผนแล้วผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามประเมินกิจกรรม ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทดลองกิจกรรมได้ประเมินผลแต่ละแผนกิจกรรมนั้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล : ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยการคำนวณและโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 หาความถี่ของข้อมูลและคำนวณค่าร้อยละ

แบบสอบถามชุดที่ 2 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS คำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าโคสแควร์ ค่าร้อยละ ค่าความแปรปรวนทางเดียว ค่า 95% ของความเชื่อมั่นของค่าเฉลี่ย และค่าที่หาได้จากการทำเปรียบเทียบภายหลังด้วยวิธีของ Scheffé.

ผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสสรุปได้ว่า ปัญหาที่พบมีหลายด้านด้วยกัน แต่ที่มีปัญหามากคือ สถานที่จัดกิจกรรมเป็นสถานที่เดียวกับที่ใช้เรียน ทำให้รู้สึกว่าการเรียนซ้ำซ้อนไม่เหมาะสมกับเวลา นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ขาดงบประมาณสนับสนุนจากโรงเรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมมีจำนวนน้อยไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน นักเรียนมีโอกาสน้อยที่จะได้

ประเมินผลตนเองต่อกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ มีเนื้อหา ด้านวัฒนธรรมฝรั่งเศสน้อยไป อุปสรรคการเรียนรู้มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน กิจกรรมที่จัดนำเพื่อไม่เร้าความสนใจและไม่เอื้อให้นักเรียนได้มีโอกาส แสดงความสามารถ สำหรับความต้องการเกี่ยวกับ กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส นักเรียน ต้องการให้มีกิจกรรมหลายรูปแบบ กิจกรรมที่ต้องการ มากเรียงตามลำดับคือ ดุวิตีโอ ภาพยนตร์ ดุสโลด์ ประกอบอาหาร เครื่องดื่ม และขนม ร้องเพลง เล่น เกม และกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศส ในด้านวิธีการจัด กิจกรรมที่นักเรียนต้องการมากที่สุดคือ เชิญชาวฝรั่งเศสมาร่วมกิจกรรม และมีการแจ้งแผนงานให้นักเรียน ทราบล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมกระทำโดยนักเรียน แต่มีครูที่ปรึกษากิจกรรม ให้คำแนะนำในด้านเนื้อหาต้องการให้เป็นความรู้ทั่วไปที่สนุก น่ารู้ และเกี่ยวข้องกับ การเปรียบเทียบ วัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมฝรั่งเศส ลักษณะครู ที่ปรึกษากิจกรรมที่นักเรียนต้องการคือ ครูที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2. จากการศึกษาผลของการทดลองแผนกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ซึ่งได้ทดลอง จัดตามความต้องการของนักเรียนในโรงเรียน 3 ประเภท คือ โรงเรียนประเภทชายล้วน หญิงล้วน และ สหศึกษา ปรากฏว่ากิจกรรมที่นักเรียนเลือกมากเป็น อันดับที่ 1 คือ “ชีวิตรุ่น ๆ ของวัยรุ่นฝรั่งเศส” อันดับที่ 2 คือ “ทำง่าย-ทานง่าย” อันดับที่ 3 มี 2 กิจกรรมคือ “ปารีสรำลึก” กับ “ชีวิตรุ่น ๆ ของวัยรุ่นฝรั่งเศส” และ อันดับที่ 4 มี 2 กิจกรรมคือ “ปารีสรำลึก” กับ “สนุกระหว่างกับภาษาฝรั่งเศส” และผลจากการวิจัยพอสรุปแนวโน้มกิจกรรมที่อยู่ในความนิยมอย่างมากของนักเรียนจากโรงเรียนทั้ง 3 ประเภท ได้คือ กิจกรรมที่ 2 “ทำง่าย-ทานง่าย” และกิจกรรมที่ 3 “ชีวิตรุ่น ๆ ของวัยรุ่นฝรั่งเศส”

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการเลือกอันดับ กิจกรรมของนักเรียนในโรงเรียนทั้ง 3 ประเภท ปรากฏว่านักเรียนจากโรงเรียนทั้ง 3 ประเภทมีความ ชอบกิจกรรม “ปารีสรำลึก” เป็นอันดับที่ 4 โดยมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนในกิจกรรม “ทำง่าย-ทานง่าย” นักเรียนจากโรงเรียนทั้ง 3 ประเภทมีความชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนประเภทชายล้วนและหญิงล้วน ชอบที่จะให้จัดกิจกรรม “ทำง่าย-ทานง่าย” อยู่ในอันดับที่ 1 แต่โรงเรียนประเภทสหศึกษา จัดให้อยู่ในอันดับที่ 2 สำหรับกิจกรรม “ชีวิตรุ่น ๆ ของวัยรุ่นฝรั่งเศส” นักเรียนจากโรงเรียนทั้ง 3 ประเภท มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจัดให้อยู่ในอันดับที่ 1 ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรม “สนุกระหว่างกับภาษาฝรั่งเศส” นักเรียนจากโรงเรียนทั้ง 3 ประเภท มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่โรงเรียน ประเภทชายล้วน จัดให้อยู่ในอันดับที่ 2 แต่โรงเรียนประเภทหญิงล้วนจัดให้อยู่ในอันดับที่ 3 และ 4 และโรงเรียนประเภทสหศึกษาจัดให้อยู่ในอันดับที่ 1

3. ผลการศึกษาเจตคติรวมของนักเรียนจากโรงเรียนทั้ง 3 ประเภทต่อแผนกิจกรรมทั้ง 4 แผน พบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีอย่างยิ่งต่อกิจกรรมทั้ง 4 แผน นอกจากนี้เมื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมตามแผนการทดลอง ระหว่างโรงเรียนทั้ง 3 ประเภท พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อแต่ละแผนกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการเปรียบเทียบภายหลังด้วยวิธีของ Scheffé ปรากฏว่าโรงเรียนประเภทหญิงล้วน และสหศึกษามีเจตคติที่ดีอย่างยิ่งพอ ๆ กันต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส และโรงเรียนสหศึกษามีเจตคติที่ดีต่อกิจ-

กรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสมากกว่าโรงเรียนชายล้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวคิดในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน

จากผลการศึกษาปัญหา พบว่าปัญหาที่นักเรียนระบุมากที่สุดคือปัญหาเกี่ยวกับสถานที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 63.33 ระบุว่าสถานที่จัดกิจกรรมเป็นที่เดียวกับห้องเรียนเดิม ทำให้รู้สึกว่าการศึกษาคงเดิม ซึ่งมีปัญหาที่พบนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาความต้องการในด้านสถานที่ ซึ่งนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 68.15 ระบุว่า กิจกรรมควรจัดนอกห้องเรียนเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ

ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียนได้นำปัญหานี้ขึ้นมาพิจารณาหาทางปรับปรุงเกี่ยวกับสถานที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยอาจจะอนุญาตให้มีการใช้ห้องประชุมห้องคหกรรม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์ หรือสนามได้บ้าง เมื่อกิจกรรมที่จัดนั้นมีความจำเป็นต้องใช้สถานที่เหล่านั้น และถ้ามีความจำเป็นจะต้องให้กิจกรรมที่จัด ใช้สถานที่ซึ่งเป็นห้องเรียนเดิมของหมวดวิชานั้น เนื่องจากจำนวนนักเรียนมากและสถานที่จำกัด ผู้บริหารโรงเรียนควรได้ปรับปรุงอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของห้องเรียน ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้เป็นห้องจัดกิจกรรมได้ด้วย รวมทั้งควรเสนอแนวคิดให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้สร้างบรรยากาศในห้องเรียน

ให้แปลกไปจากเดิมบ้าง เพราะการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จะช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัวไม่เกิดความเบื่อหน่าย ดังเช่นที่ พรรณี ชูทัย (2522 : 223) ได้เสนอข้อคิดแก่ครูในการที่จะทำให้สิ่งเร้ามีความเข้มข้นดึงดูดใจนักเรียน สรุปได้ว่าถ้ามีการเปลี่ยนสิ่งเร้าใจเสมอ เช่นอุปกรณ์การสอน หรือแม้แต่ป้ายนิเทศในห้องเรียน สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กตื่นตัวมากกว่าสิ่งเร้าที่อยู่คงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง และถ้าเป็นไปได้ควรให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมพยายามเปลี่ยนทุก ๆ อาทิตย์ เพื่อจะช่วยให้เด็กเกิดความสนใจว่าอาทิตย์ใหม่นี้ครูจะมีอะไรสำหรับพวกเขา ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่า ความรู้สึกที่นักเรียนต้องทำกิจกรรมในห้องเรียนเดิมอาจหมดไปได้ ถ้าครูรู้จักสร้างสิ่งเร้าที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

อีกปัญหาที่ผู้วิจัยขอนำเสนอคือนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 55.93 ระบุว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมจากทางโรงเรียน

ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ทางผู้บริหารโรงเรียนให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณแก่แต่ละกิจกรรมบ้าง ทั้งนี้เพื่อครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม จะได้สามารถดำเนินกิจกรรมได้หลายรูปแบบ และสามารถที่จะทำให้งานกิจกรรมที่จัดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยนักเรียนหรือครูที่ปรึกษากิจกรรมจะไม่ต้องเดือดร้อนหาเงินมาจัดกิจกรรม จนทำให้เจตนาหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เดิมเปลี่ยนแปลงไปในการหาเงิน มากกว่าการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมสนทนากาการ เพื่อเสริมเติมพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมให้แก่เยาวชน ซึ่งจะเป็นกำลังอันสำคัญในอนาคตของชาติต่อไป

นอกจากนี้ผลจากการศึกษายังพบว่ามีปัญหาในด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส โดยนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 48.89 ระบุว่าครูที่ปรึกษากิจกรรมมีจำนวนน้อยไม่พอกับความ

ต้องการและจำนวนนักเรียน และในด้านความต้องการนั้น นักเรียนระบุว่าต้องการครูที่ปรึกษากิจกรรมที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี คิดเป็นร้อยละ 92.22

ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรได้สนับสนุนให้ครูทุกคน ได้ให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจ และถ้ากิจกรรมใดมีนักเรียนสนใจเข้าร่วมจำนวนมาก เช่นกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ควรได้ขอรับรองครูในหมวดวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นอันดับแรกให้จัดครูในหมวดวิชาออกมาเป็นครูที่ปรึกษากิจกรรม ให้พอเหมาะกับจำนวนนักเรียน นอกจากนั้นควรรหาทางให้ครูมีชั่วโมงสอนไม่มากเกินไป ลดภาระหน้าที่ของครูให้น้อยลง เพื่อครูจะได้มีเวลาในการวางแผนจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียน และมีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการจัดกิจกรรมมากขึ้น ทั้งนี้เพราะจากผลการวิจัยพบว่าครูมีอารมณ์เครียด เอาจริงเอาจังกับกิจกรรมมากไป ซึ่งอาจเป็นเพราะภาระที่มาก จึงทำให้นักเรียนระบุว่าในชั่วโมงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส เขาต้องการครูที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

และจากผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 95.19 แสดงความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนี้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรได้นำความสนใจของนักเรียน ส่วนใหญ่ที่ขึ้นมาพิจารณาประกอบการเปิดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 รวมทั้งชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วย เนื่องจากการที่นักเรียนมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ย่อมจะส่งผลให้การเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพขึ้น ดังเช่น ผลงานวิจัยของผู้วิจัยหลาย ๆ คน ที่สนับสนุนความคิดนี้ อีกทั้งในแง่จิต

วิทยาก็เป็นความต้องการที่เกิดจากความต้องการของนักเรียนเองด้วย จึงย่อมจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียนอีกบางประการ ซึ่งผู้วิจัยได้แนบคิดมาจากการทำวิจัยเรื่องนี้ นั่นคือผู้บริหารโรงเรียนควรได้มีการติดตาม ประเมินผลความสำเร็จในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดบันทึกปัญหาอุปสรรคที่พบไว้ทุกครั้ง เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการนำมาแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสและกิจกรรมจากหมวดวิชาอื่น ๆ หรือได้มีโอกาสร่วมจัดกิจกรรมกับโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อนักเรียนจะได้ฝึกทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่เยาวชนและครูที่ปรึกษากิจกรรมด้วยกัน รวมทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมต่าง ๆ ในระหว่างนักเรียนและครูที่ปรึกษา กิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าจะเป็นผลดีต่อการพัฒนา กิจกรรมขั้นหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะต่อครูที่ปรึกษากิจกรรม

ด้านการจัดกิจกรรม

จากผลการศึกษาปัญหาวิธีการจัดและรูปแบบของกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส แม้ว่า จะมีนักเรียนส่วนหนึ่งคิดเป็นร้อยละ 31.48 ที่ระบุว่ากิจกรรมที่จัดน่าเบื่อ ไม่เร้าความสนใจเท่าที่ควร และนักเรียนจำนวนร้อยละ 24.44 ที่แสดงความเห็นว่ากิจกรรมที่จัดน่าเบื่อ ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ร่วมกิจกรรม เมื่อผู้วิจัยนำมาพิจารณาพร้อมกับผลการศึกษาความต้องการในด้านรูปแบบและวิธีการจัด ก็มีความสอดคล้องกันคือนักเรียนมีความต้องการให้

จัดกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ คิดเป็นร้อยละ 65.93 ให้มีการใช้สื่อที่ทันสมัย เช่น วีดีโอ คิดเป็นร้อยละ 72.96 ให้นักเรียนได้มีโอกาสดำเนินการจัดด้วยตนเอง โดยมีครูที่ปรึกษาคอยช่วยแนะนำบ้าง คิดเป็นร้อยละ 69.26 รวมทั้งได้จัดกิจกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ บ้าง คิดเป็นร้อยละ 53.33

จากปัญหาและความต้องการของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมและแก้ไขปัญหาต่อครูที่ปรึกษากิจกรรมดังนี้คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมควรได้ทำแบบสำรวจความต้องการรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมในช่วงแรกที่นักเรียนเข้ามาร่วมกิจกรรม นำผลที่วิเคราะห์ได้เสนอทันทีแก่นักเรียนในชุมนุมได้พิจารณาอีกครั้ง เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมตามที่พึงประสงค์ ในขณะที่เดียวกันครูที่ปรึกษาควรอธิบายวัตถุประสงค์ ระเบียบข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม ให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมรับทราบและนำไปปฏิบัติ ต่อจากนั้นหาตัวแทนนักเรียน รับผิดชอบต่อกิจกรรมที่จะจัดในแต่ละสัปดาห์ และประสานงานกับครูที่ปรึกษา กิจกรรม นักเรียนก็จะได้รับอิสระในการเลือกและดำเนินกิจกรรมที่ต้องการเองด้วย สำหรับครูที่ปรึกษา กิจกรรม ถ้าจะมีการนำหลักจิตวิทยาบางอย่างมาใช้ในการจัดกิจกรรมบ้างก็จะยิ่งช่วยให้กิจกรรมที่จัดไม่น่าเบื่อ เช่น ครูที่ปรึกษา กิจกรรมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่ทำหาย มีอิสระ มีการยอมรับนับถือ มีความอบอุ่น มีวินัย และบรรยากาศแห่งความสำเร็จให้แก่ นักเรียน จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนเกิด self-concept ซึ่งเป็นความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดี และมีความรู้สึกเช่นเดียวกันนี้ให้กับผู้อื่นด้วย หรือการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงให้เกิดแก่นักเรียน จะช่วยให้นักเรียนเกิดความมานะบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ เพื่อไปสู่จุดหมาย

ปลายทาง ซึ่งการจะทำให้ให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงได้นั้น กิจกรรมที่จัดจะต้องเป็นกิจกรรมที่ไม่ยาก หรือง่ายจนเกินไป เปิดโอกาสให้นักเรียนแก้ปัญหาได้สำเร็จและมีความภาคภูมิใจที่จะทำกิจกรรมได้สำเร็จ โดยครูที่ปรึกษา กิจกรรมต้องกระตุ้นให้กำลังใจให้เด็กรู้สึกว่าจะสามารถทำกิจกรรมนั้น ๆ ได้ตามเวลาที่กำหนดอย่างสนุกสนาน ๆ ผู้วิจัยคิดว่า ด้วยวิธีที่เสนอแนะดังกล่าวนี้ ปัญหาการจัดกิจกรรม น่าจะไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียนก็คงจะหมดสิ้นไป และถ้ายังได้เปิดโอกาสให้มีการทำกิจกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษาจากที่อื่น ๆ บ้าง ก็จะช่วยให้นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสได้ขยายวงกว้างออกไปสู่การมีปะทะสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ต่างสถาบันและรู้จักชีวิตสังคมกว้างขึ้นด้วย

ด้านเนื้อหากิจกรรม

จากผลการศึกษาปัญหาเนื้อหาของกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 45.93 ระบุว่าเนื้อหาด้านวัฒนธรรมฝรั่งเศส น้อยไป และจากผลการศึกษาความต้องการด้านเนื้อหา นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 71.25 ต้องการให้เป็นความรู้ทั่ว ๆ ไปที่สนุกโดยใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นสื่อ นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 59.63 ต้องการให้เป็นความรู้เกี่ยวกับการเปรียบเทียบวัฒนธรรมฝรั่งเศส และนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 50.74 ยังระบุว่าควรจัดตามความสนใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 66.67 ที่ระบุว่าเนื้อหาควรให้นักเรียนได้มีการฝึกใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสารทุกทักษะ ซึ่งความต้องการประเภทหลังนี้จะสอดคล้องกับความต้องการที่จะให้มีวิทยากรชาวฝรั่งเศสมาร่วมกิจกรรม ซึ่งนักเรียนระบุไว้คิดเป็นร้อยละ 70.37

จากปัญหาและความต้องการดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะต่อครูที่ปรึกษา กิจกรรม ควรได้พิจารณา

เพิ่มเนื้อหาวัฒนธรรมฝรั่งเศสที่สนุก ๆ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร และมีเนื้อหาวัฒนธรรมไทยสอดแทรกให้แก่นักเรียนได้รับทราบให้มากขึ้น ซึ่งการเพิ่มหรือนำเสนอเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนสนุกและได้ฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารอาจจะจัดในรูปของการเล่นละคร การแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์ต่าง ๆ การศึกษาจากคู่มือภาพยนตร์ สไลด์ จากเนื้อร้องในเพลง จากเอกสารจริงต่าง ๆ เช่น แผ่นปลิวโฆษณา โบรชัวร์ข้อความต่าง ๆ หรือการนำวิทยากรชาวฝรั่งเศส เข้ามาร่วมสาธิตวัฒนธรรมฝรั่งเศส สนทนาภาษาฝรั่งเศส ในหัวข้อต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ เช่น การดำเนินชีวิตของวัยรุ่นฝรั่งเศสในเมืองและในชนบท การเมืองของฝรั่งเศส เศรษฐกิจหรือการศึกษาของชาวฝรั่งเศส ซึ่งนักเรียนก็จะได้มีโอกาสพัฒนาทักษะ การใช้ภาษาฝรั่งเศสจริง ๆ หรืออาจจะจัดให้มีการสาธิตการประกอบอาหาร เครื่องดื่ม หรือขนมแบบฝรั่งเศสตั้งที่ผู้วิจัยได้เสนอไว้ และเพื่อความสะดวกแก่ครูที่ปรึกษากิจกรรม จักได้มีสื่อในการใช้จัดกิจกรรม ผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมดังต่อไปนี้มาเป็นตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาจากแบบเรียนใหม่ ๆ เป็นต้นว่า แบบเรียน Archipel เช่น การให้แสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์ (Jeu de rôle) ซึ่งนักเรียนจะได้ฝึกการสนทนาภาษาฝรั่งเศสนั้น ๆ และ

ได้แสดงความสามารถที่มีตามสถานการณ์อย่างสนุก กิจกรรมที่น่าเสนอได้แก่

CANEVAS DE JEUX DE RÔLES
CANEVAS I
 A un guichet d'Air France. Une personne réserve une place d'avion.
 —Elle demande une place pour une certaine date.
 —L'employée demande d'attendre et elle consulte l'ordinateur. Elle annonce qu'il n'y a pas de place sur ce vol.
 —Le client demande quand il y a de la place.
 —L'employée (impatiente) lui répond qu'il doit proposer une date.
 —Le client hésite et propose une autre date.
 —L'employée parle à sa collègue et n'écoute pas.
 —Le client s'énerve et insiste pour attirer l'attention.
 —L'employée lui demande ce qu'il a décidé
 —Le client répond.

หรืออาจจะนำเนื้อเพลงมาให้นักเรียนร้อง เพื่อฝึกการออกเสียง และขณะเดียวกันก็ควรมีการอธิบายเนื้อหาของวัฒนธรรมที่สอดแทรกอยู่ โดยนำมาเทียบเคียงกับวัฒนธรรมไทยด้วยตัวอย่างเช่นเพลงจากแบบเรียน Entrée libre เล่ม 1 มีหลายเพลงที่สั้น ๆ น่ารักและเหมาะที่จะนำมาใช้ในกิจกรรม เช่นเพลง C'est un joli poisson ที่สอดแทรกความรู้ด้านวัฒนธรรมการกินอยู่ของชาวฝรั่งเศส ที่ครูจะสามารถฝึกร้องและนำมาประกอบการจัดสาธิตการทำอาหารหรือขนมฝรั่งเศสได้ดี ดังจะขอยกเนื้อเพลงลงประกอบดังนี้

o chantons ooo chantez o chantons ooo

C'EST UN JOLI POISSON



cest un je-ji pois-son qui aime la bière qui aime les frités les ho-tris-ots.
 vers Au restaurant de ses propri-étaires il - mange bien - il mange pour pas cher

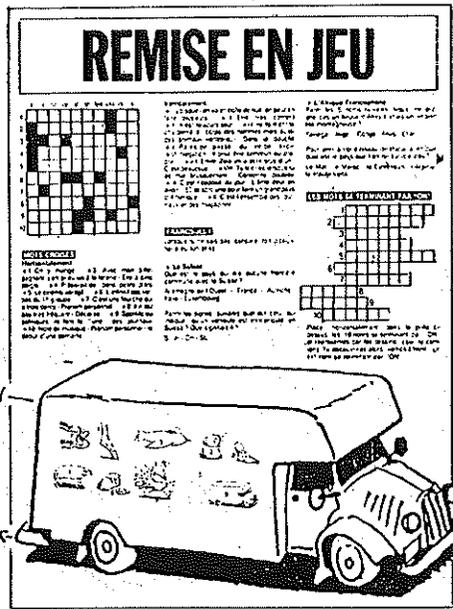
<p>C'est un joli poisson qui aime, la bière, Qui aime les frités et les haricots verts. Au restaurant de son propriétaire, Il mange bien, il mange pour pas cher : De la salade avec son ami Pierre, Et du fromage avec Jean et Robert.</p> <p>Quand ils ont bu Deux, trois ou quatre verres,</p>	<p>ils appellent le garçon. Quand ils ont bu Deux, trois ou quatre verres, (bis) Ils disent : 'Tou' est bon, Nous avons bien mangé, Donnez-nous du café. Au revoir et merci, Le service est compris.</p>
---	---

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมควรพิจารณาให้มีความสมดุลกับระยะเวลาที่จัดกิจกรรมด้วยและควรได้ทำการสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมด้วย ดังเช่น งานวิจัยของศุภวรรณ สุทธิมานะ (2527) ที่สำรวจความต้องการของผู้เรียนและนำมาจัดสร้างบทเรียนภาษาฝรั่งเศสตามความต้องการของเขา และผู้วิจัยเชื่อว่าถ้านักเรียนได้ทำกิจกรรมตามที่เขาต้องการ จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในกิจกรรมยิ่งขึ้น

ด้านสื่อประกอบกิจกรรม

จากผลการศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส พบว่ามีความสอดคล้องกันในเรื่องของสื่อประกอบกิจกรรม โดยนักเรียนจำนวนร้อยละ 39.26 ระบุว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรมมีไม่พอกับจำนวนผู้เรียน บางอย่างก็อยู่ในสภาพทรุดโทรม นักเรียนจำนวนร้อยละ 57.78 ต้องการให้ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็นผู้เตรียมอุปกรณ์หรือเอกสารไว้ให้พร้อมในขณะเดียวกันนักเรียนจำนวนร้อยละ 53.70 ระบุว่าครูและนักเรียนควรร่วมมือกันในการเตรียมอุปกรณ์ ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ครูที่ปรึกษา กิจกรรม จัดประชุมกลุ่มโรงเรียนและนำเสนอการสร้างสื่อประกอบกิจกรรม พร้อมคู่มือในการใช้สื่อชนิดต่าง ๆ ในแต่ละกิจกรรม เพื่อร่วมกันหยิบยืมใช้ในกลุ่มโรงเรียน และทั้งนี้เพื่อเหตุผลที่แท้จริงคือ แก้ปัญหาการขาดแคลนสื่อในแต่ละกิจกรรม รวมทั้งจะเป็นการช่วยลดภาระของการจัดเตรียมสื่อต่าง ๆ ของครูที่ปรึกษา กิจกรรม ซึ่งโดยปกติก็มีภาระที่อยู่ในความรับผิดชอบมากอยู่แล้วทั้งสื่อที่สร้างขึ้นมาก็จะเป็นสื่อที่มีคุณภาพ เพราะได้ผ่านการพิจารณาจากครูที่ปรึกษา กิจกรรม ซึ่งมีประสบการณ์ด้านกิจกรรมจากหลายโรงเรียนด้วย อย่างไรก็ตามผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ในการ

สร้างสื่อขึ้นใช้ร่วมกันนี้ ควรได้คำนึงถึงการนำเอาทฤษฎีการตื่นตัวมาเป็นข้อคิดในสร้างสิ่งเร้า เช่น สื่อประกอบกิจกรรมให้อยู่ในระดับที่สิ่งเร้านั้นจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนที่ร่วมกิจกรรม เกิดการตื่นตัวในระดับปานกลาง ซึ่งทฤษฎีนี้เชื่อว่าจะทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุดมาใช้ด้วย นอกจากนี้ครูที่ปรึกษา กิจกรรมอาจใช้เกมจากนิตยสาร หรือจากหนังสือพิมพ์ หรือให้นักเรียนคิดค้นหามาแล้วรวบรวมคัดเลือกเกมที่น่าสนใจ นำมาจัดกิจกรรมด้านเกมทางภาษาได้ดังตัวอย่างที่ยกมาเสนอแนะไว้ข้างล่างนี้ เป็นเกมทางภาษาซึ่งนักเรียนจะเล่นได้สนุกสนาน ลงทุนเพียงอัดสำเนาหลาย ๆ ชุด หรืออาจขยายใหญ่บนกระดานดำก็ได้ ซึ่งผู้วิจัยนำเกมนี้มาจากวารสาร Clé



ด้านการประเมินผลกิจกรรม

จากผลการศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ผล

ปรากฏว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 48.15 ระบุว่า กิจกรรมบางอย่างควรได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ เพื่อประเมินผลกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย แม้จะไม่ได้นำคะแนนมาเป็นเกณฑ์ตัดสินว่าผ่านหรือไม่ผ่านกิจกรรมนี้ก็ตาม และนักเรียนจำนวนร้อยละ 43.33 มีความต้องการที่จะให้การประเมินผลหลังจากได้ปฏิบัติกิจกรรมไปแล้วด้วย

จากปัญหาและความต้องการที่สอดคล้องกัน ของนักเรียนนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าครูที่ปรึกษา กิจกรรมควรได้นำมาพิจารณาหาเกณฑ์ในการตัดสิน เพื่อประเมินผลกิจกรรมให้รัดกุมกว่าเดิม โดยถ้าจะยังคงยึดหลักเกณฑ์ 80% ของจำนวนการเข้าร่วม กิจกรรมของนักเรียน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้ ก็ควรจะได้ทำการตรวจนับอย่างสม่ำเสมอ แต่ถ้าจะพิจารณาว่า เพื่อให้กิจกรรมที่จัดมีคุณภาพ ในสายตาของนักเรียน แม้จะไม่ได้นำคะแนนไปมีส่วนกระทบต่อผลการผ่านหรือไม่ผ่านกิจกรรม ก็ควรที่จะได้มีการสร้างแบบประเมินผลสำเร็จของ กิจกรรม หรือแบบสอบวัดความรู้ในกิจกรรมที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติผ่านไปในแต่ละกิจกรรมด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อให้นักเรียนจะได้ทราบว่า เขาสามารถเก็บเกี่ยว ประโยชน์ที่เป็นความรู้อะไร ไปบ้างจากแต่ละกิจกรรม นั้น และการวัดประเมินผลนี้อาจทำได้ทั้งก่อนลงมือ ปฏิบัติกิจกรรมและหลังจากได้ปฏิบัติกิจกรรมแล้ว ขึ้นอยู่กับว่าครูที่ปรึกษา กิจกรรมต้องการจะประเมินผลอย่างไร โดยผลจากการให้นักเรียนทำแบบประเมิน นั้นก็จะเป็นประโยชน์แก่ครูที่ปรึกษา กิจกรรมอีก ประการหนึ่งด้วย คืออาจจะให้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพขึ้นอีกด้วย

ด้านคุณลักษณะของครูที่ปรึกษา กิจกรรม

จากผลการศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ผล ปรากฏว่านักเรียนจำนวนร้อยละ 21.48 ระบุว่าครู ที่ปรึกษา กิจกรรมเครียดมากไปเมื่อทำกิจกรรม ส่วน

ในด้านความต้องการนี้เห็นนักเรียนจำนวนร้อยละ 92.22 ต้องการครูที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี รองลงมาตามลำดับ คือ ต้องการครูที่ปรึกษา กิจกรรมที่เข้าใจนักเรียนดี มีความยุติธรรม มีความรู้ดี ทันท่วงทีทันเหตุการณ์ จริงใจต่อศิษย์ มีเทคนิคการสอนที่ตลก ๆ จำง่าย มี วาทศิลป์ดีในการสอน อารมณ์ดีเป็นนิจ พูดภาษา ฝรั่งเศสคล่อง รู้วิธีการกระตุ้นให้ นักเรียนสนใจทำกิจกรรม คล่องแคล่วว่องไว มีประสบการณ์ในการจัด กิจกรรมและมีความเสียสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษา แก่นักเรียน

ปัญหาและคุณลักษณะอันพึงมีของครูที่ปรึกษา กิจกรรมดังกล่าวข้างต้นที่พบในงานวิจัย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นลักษณะที่พึงมี ในครูที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกวิชา แต่มิได้หมายความว่า ครูที่ปรึกษา กิจกรรมจะต้องมีลักษณะดังที่นักเรียน ต้องการครบทั้งหมด วิธีการที่จะทำให้ปัญหาที่นักเรียนพบว่าครูที่ปรึกษา กิจกรรมมักจะเครียดเกินไป ขณะทำกิจกรรมหมดไป ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะคือ ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ควรจะต้องพยายามทำตนให้ทันต่อเหตุการณ์ พยายาม ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เช่น เข้าร่วมการอบรม เกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศสในด้านต่าง ๆ หรือการอบรม เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ทุกครั้งกับทางหน่วยงานศึกษานิเทศก์ หรือทางสมาคม ครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยซึ่งประสานงาน กับผู้เชี่ยวชาญชาวฝรั่งเศสจากสถานทูตฝรั่งเศส การเข้าร่วมการฝึกอบรมนี้ จะเป็นแนวทางให้ครูที่ ปรึกษา กิจกรรมเกิดแนวคิดใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ ได้ ซึ่งผู้ วิจัยเชื่อว่านักเรียนจะชื่นชอบและไม่ทำให้ครูที่ปรึกษา กิจกรรมกังวลในคุณลักษณะที่ขาดไปนั้น และผู้วิจัย ขอเสนอแนะอีกประการหนึ่งคือ ครูที่ปรึกษา กิจกรรม ควรได้เตรียมและวางแผนการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสร่วมกับนักเรียน และ

มอบหมายให้นักเรียนผู้นำกิจกรรมรับผิดชอบไป รวมทั้งมีการประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชากิจกรรมเสมอ ขอความร่วมมือจากครูที่มีความสามารถในกิจกรรมที่จัดมาช่วยเป็นวิทยากร บางครั้ง ครูที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชา ภาษาฝรั่งเศสจะรู้สึกว่ ภาระที่ต้องรับผิดชอบ ลดลงไปมากที่สุด ถ้าได้วางแผนอย่างดีล่วงหน้าดังกล่าว และแสดงให้เห็นนักเรียนได้ประจักษ์ว่า ครูมีการวางแผนล่วงหน้าพร้อมและเต็มใจอธิบายข้อข้องใจให้แก่เรียนอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะต่อนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส

จากผลการศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ผลปรากฏว่านักเรียนจำนวนร้อยละ 60.00 ระบุว่าเพื่อนร่วมกิจกรรมไม่ให้ความร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมเท่าที่ควร เข้ามาคุยกันมากกว่า และนักเรียนจำนวนร้อยละ 59.63 ระบุว่าไม่ค่อยกล้าแสดงออกซึ่งความสามารถ ส่วนในด้านความต้องการนั้น นักเรียนจำนวนร้อยละ 32.59 ต้องการให้จัดกิจกรรมที่ได้ทำงานเป็นกลุ่ม และนักเรียนจำนวนร้อยละ 48.89 ต้องการให้จัดกิจกรรมที่ได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศส

ผู้วิจัยขอเสนอแนะต่อนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสว่า ในการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมนั้น นักเรียนควรจะต้องเลือกเข้าร่วมด้วยความสนใจจริงต่อกิจกรรมนี้ มิใช่เลือกเข้าร่วมกิจกรรมเพราะเพื่อน ๆ เลือกกันมาก และกลัวว่าจะขาดเพื่อนไม่ได้ เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้วก็ควรแสดงความสนใจต่อกิจกรรม ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกิจกรรมที่ตั้งไว้ ให้ความร่วมมือต่อครู ต่อเพื่อนร่วมงานอย่างเต็มที่เมื่อต้องทำงานกลุ่มร่วมกัน ควรมีความกล้าหาญที่จะได้แสดงความสามารถพิเศษของตนให้เป็นที่ยอมรับบ้าง เช่น แสดงละคร บทบาท

สมมุติ ร้องเพลง เล่นเกม ปรงอาหาร วาดภาพ เต้นรำหรือจัดบอร์ดนิทรรศการ และกล้าที่จะพูดภาษาฝรั่งเศสเมื่อมีโอกาสให้ฝึกพูดอย่างสบาย ๆ โดยไม่มีคะแนนเป็นอุปสรรค เช่นในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสนี้

และจากผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส มีนักเรียนเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละถึง 71.85 ที่ยังมีความเข้าใจผิดต่อการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส โดยระบุว่าระดับคะแนนมีผลต่อการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส

ผู้วิจัยขอเสนอแนะต่อนักเรียนในเรื่องนี้ว่า นักเรียนไม่ควรที่จะพะวงว่าการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส นักเรียนที่เข้าร่วมจะต้องมีระดับคะแนนดีจึงจะร่วมกิจกรรมได้ ความจริงแล้วกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสนั้นจะต้องจัดโดยหลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากวิธีการสอนตามวิชาการมากที่สุด ไม่มีการให้คะแนนผู้เข้าร่วมจะทำกิจกรรมสบาย ๆ และสนุก ๆ ตามความต้องการของผู้ร่วมกิจกรรม ทั้งยังอาจใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ด้วย โดยมีได้บังคับว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะต้องใช้ภาษาฝรั่งเศสตลอด แต่กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้ใช้ภาษาฝรั่งเศส โดยไม่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกบังคับ ดังนั้นผู้วิจัยขอแนะนำให้นักเรียนได้ทดลองเข้าร่วมกิจกรรมนี้ และนำเอาประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน และถ้านักเรียนพบปัญหาหรือมีข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส นักเรียนก็ควรมีความกล้าที่จะเสนอความคิดเห็นหรือให้คำแนะนำแก่ครูที่ปรึกษากิจกรรม เพื่อจะได้ทำให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศสมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

บริษัทไซโนเวส เอ็นเตอร์ไพรส์เซส จำกัด

ชั้น 7 อาคารสีบุญเรือง 1

เลขที่ 283 ถนนสีลม

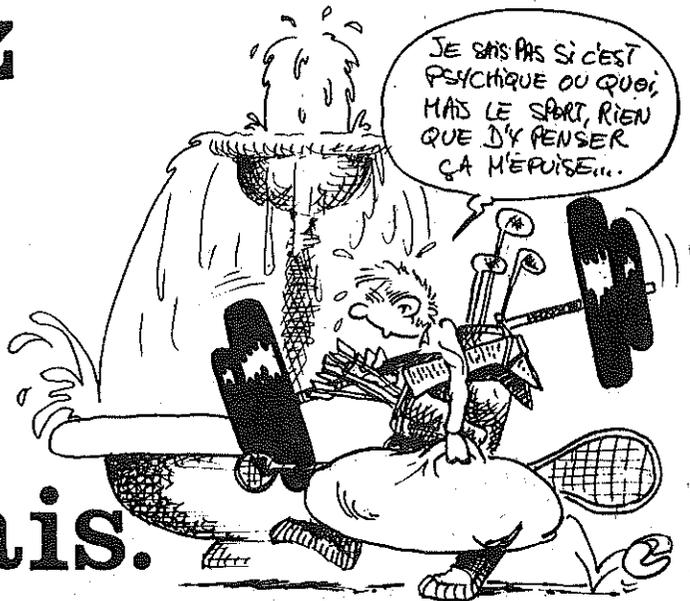
เขตบางรัก กทม. 10500

โทร. 234 8638-39

234 4007

234 0383

Créez les en français.



มยุรี บารมี*

Simulation, jeux de role et activites théâtrales, créez—les en français. ปัจจุบันนี้ ครูที่สอนภาษาต่างประเทศเป็นจำนวนมากตระหนักดีแล้วว่า ต้องมีการพัฒนาการสอนภาษาในห้องเรียนของตนให้มากขึ้น พิจารณาจากในระยะไม่กี่ปีมานี้ คลื่นลูกใหม่ ๆ ของวงการการสอนภาษาต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นแบบเรียนนวัตกรรมทางการสอน หรือข้อสอบคัดเลือก ต่างก็มีโฉมหน้าแปลกใหม่ไปกว่าเดิม กล่าวคือ เดิมทีจะเป็นการสอนภาษาโดยสอดแทรกไวยากรณ์ คำศัพท์ สำนวน และวัฒนธรรม ไปในแบบฝึกหัดเป็นสิบเป็นร้อยข้อ ความยาวของแต่ละข้อเพียง 1—2 บรรทัด เวลาสอบก็มีลักษณะเช่นเดิมคือ ความยาวของแต่ละข้อเพียง 1—2 บรรทัด แล้วก็ถามไวยากรณ์ คำศัพท์ วัฒนธรรม ที่นักเรียนได้เรียนมา นักเรียนคนใดท่องมามาก ทำการบ้านมากก็จะทำได้ แต่มาบัดนี้ ที่ปฏิบัติกันมาอย่างนั้น

ถือว่ายังไม่เพียงพอ ครูยังต้องหาเอกสารจริงมาประกอบการสอน ต้องคิดกิจกรรมมาเสริมให้นักเรียนแสดงเอง มีการทำท่าไม้ ทำท่าทาง สีหน้า แสดงบทบาทสมมติ ตลอดจนแสดงละครเรื่องสั้น ๆ การแสดงโดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือสื่อสารตลอดระยะเวลา 2—3 ปี จะทำให้นักเรียนได้พบกับปัญหาต่าง ๆ สถานการณ์ต่าง ๆ และได้ลองแก้ปัญหาอย่างพอเพียง อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า นักเรียนจะได้แสดงออกซึ่งทำทาง ได้ฝึกฟัง—พูด ได้อ่าน—เขียน อย่างครบถ้วนกระบวนการเรียนภาษา ประโยชน์มากมีเหล่านี้เองที่กิจกรรมที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ มีส่วนจะทำให้ครูผู้สอนและนักเรียนบรรลุถึงคำว่า “เรียนภาษาแล้ว รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และนำไปใช้ได้จริง”

รูปแบบของกิจกรรมที่ครูนำมาใช้ในห้องเรียน ได้มีมากมายหลายรูปแบบด้วยกัน แต่ที่จะนำมากล่าวถึงในที่นี้ มีดังนี้

1. Mime

*อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. Dramatisation
3. jeux de rôle
4. Simulation
5. Théâtre Sketch

1. Mime หรือ ทำใบ้

เป็นจุดเริ่มต้นของการนำนักเรียนในการหาความหมาย และความเข้าใจภาษา เริ่มต้นโดยไม่ต้องใช้คำพูดเลย ผู้แสดงคือครูหรือนักเรียน จะออกไปแสดงท่าทางประกอบคำศัพท์, ส่วนวนที่คิดเอาไว้ เพื่อให้ให้นักเรียนในชั้นช่วยกันทายว่า ทำใบ้ของผู้แสดงนั้นตรงกับคำว่าอะไร เป็นธรรมชาติที่นักเรียนแต่ละคนแต่ละกลุ่ม เคารพความหมายของทำใบ้ไม่ตรงกันบ้าง แต่ก็ทำให้แต่ละคนต่างก็เปล่งคำพูดออกมา จนกว่าจะมีคนทายถูกแล้ว ผู้แสดงจึงจะตอบเขาว่า Oui.

เราจะใช้อะไร มาให้นักเรียนเล่น mime ได้? เนื้อเพลง คำศัพท์ คำกริยา คำคุณศัพท์ หรือคำนามก็ได้ที่นักเรียนเคยรู้จักหรือไม่เคยรู้จักมาก่อน หรือเรื่องสั้น ๆ ก็ได้ สถานการณ์ที่สร้างขึ้นก็ได้ mime ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงวิธีเดียวหรืออุปกรณ์การสอนชิ้นเดียว ถ้าเราแบ่งตามชนิดของวิธีการเล่นแล้ว จะได้ดังนี้ คือ

- a. la chanson mimée
- b. le dictionnaire mimé
- c. l'histoire mimée
- d. le mime d' une situation libre
- e. le mime d' une situation contrainte

1. a. วิธีการเล่น *chanson mimée* มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นแรก ให้ฟังเพลงจากเทปคาสเซตที่เตรียมไว้

ขั้นที่สอง แจกเนื้อเพลง ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือก *verbe, nom* หรือ *expression* ทั้งที่รู้ความหมายแล้ว และยังไม่รู้ความหมาย ถ้านักเรียนยังไม่รู้ความหมายของคำบางคำ ก็ถามครูได้ หรือครูก็บอกศัพท์ยากไว้ก่อนให้เล่นก็ได้

ขั้นที่สาม แบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 9-10 คน หรือแล้วแต่ความเหมาะสมของจำนวนนักเรียนในห้องเรียน

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										
B										

ขั้นที่สี่ สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะทำคำศัพท์ที่ตนจะออกไปแสดงทำใบ้ให้เพื่อนเดา ซ้ำกันบ้างก็ไม่ใช่ไร เพราะทำใบ้ของแต่ละคนจะไม่เหมือนกันทีเดียว ขณะที่นักเรียนกำลังคิดหาของเขาคือครูก็จะไปทำ grille ไว้ เพื่อให้คะแนนว่า กลุ่มใดจะชนะ คะแนนนี้อาจเก็บสะสมไว้หรือจะทิ้งไปเลยก็ได้ วิธีการให้คะแนน ครูเป็นผู้ตัดสินว่าฝ่ายใดทายคำใดได้ก็ให้ฝ่ายนั้นค่าละ 1 คะแนน ถ้าทายผิดก็ให้ 0 แล้วจดลงในตารางที่เขียนไว้ เมื่อเล่นทายคำศัพท์กันเสร็จแล้วก็ให้ฟังเพลงอีก 1-2 รอบ นักเรียนจะซาบซึ้งเพลงขึ้น

ข้อดีของ *chanson mimée* คือ

1. นักเรียนเข้าใจคำศัพท์ใน *texte*
2. นักเรียนได้ทบทวนศัพท์
3. นักเรียนได้พยายามออกเสียง คำศัพท์ให้ชัดเจน

ชัดเจน

1. b. วิธีการเล่น *dictionnaire mimé* มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นแรก ครูเลือกคำศัพท์ให้นักเรียน หรือให้นักเรียนเลือกคำศัพท์เองตามระดับที่เขาได้เรียนมา

ขั้นที่สอง แบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน

ขั้นที่สาม ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงท่าไม้ที่ละคำ โดยครูคอยเป็นผู้จับเวลา ให้เวลาคำละ 1 นาที และคอยตัดสิน ถูก-ผิด

เมื่อได้คำศัพท์มาจำนวนหนึ่งแล้ว เช่น กลุ่มที่ 1 ได้คำว่า *dur, noir, décrire* กลุ่มที่ 2 ได้คำว่า *préhistorique, mince, rêver* ตอนที่จะมาทำท่าไม้ของคำแต่ละคำ อาจบอกแก่ฝ่ายตรงกันข้ามได้ว่า คำนี้เป็นคำคุณศัพท์หรือคำกริยา ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดเวลา และเป็นการไม่ทำให้การเล่นน่าเบื่อเกินไป แต่อย่างไรก็ตาม การปล่อยให้ทายกันอยู่นานถึงคำละ 1 นาที ย่อมทำให้นักเรียนได้พยายามขุดคุ้ยคำศัพท์ที่ตนรู้อยู่แล้วเปลืองเสียออกมาตั้ง ๆ เพื่อจะตอบ นับว่าเป็นการ *reviser* และ *élargir* คำศัพท์ได้อย่างดีวิธีหนึ่ง

1. c. วิธีการเล่น *histoire mimée* มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นแรก ครูเลือกหรือคิดเรื่องที่จะเล่าไว้ 2 เรื่อง (สำหรับนักเรียนที่แบ่งไว้ 2 กลุ่ม หากมีมากกว่า 2 กลุ่ม ก็เตรียมเรื่องเท่าจำนวนกลุ่ม)

ขั้นที่สอง แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละ 4 คน โดยจัดให้แต่ละกลุ่ม มีคนใบ้ 3 คน คนพูดได้ 1 คน

ขั้นที่สาม ครูให้ออกไปนอกห้องเรียน กลุ่มละ 3 คน เหลือคนใบ้ไว้กับครู แล้วครูก็เริ่มเรื่องเล่าเรื่องนี้อาจนำมาจาก *faits divers* หรือแต่งขึ้นเองเล่าให้กับคนใบ้กลุ่มที่ 1 ฟัง 1 เรื่อง และคนใบ้กลุ่มที่สองฟังอีก 1 เรื่อง คนละเรื่องกัน เวลาเล่าเรื่องขอให้เล่าอย่างช้า ๆ ชัด ๆ เรื่องละ 2 รอบ เพื่อให้นักเรียนที่แสดงเป็นใบ้จะได้จำข้อความ รายละเอียดได้มาก ๆ เพื่อไปแสดงท่าไม้ให้เพื่อนใบ้คนต่อไปดู

ขั้นที่สี่ ให้นักเรียนในชั้นออกไปเรียกคนใบ้คนที่สองเข้ามากลุ่มละคน เพื่อให้คนใบ้คนแรกเล่า

เรื่อง โดยใช้แต่ท่าทางประกอบให้ดู ต่อมาก็ให้นักเรียนออกไปเรียกคนใบ้คนที่สามเข้ามาอีก ให้คนใบ้คนที่สองเล่าเรื่องโดยใช้ท่าทางประกอบเช่นกัน เมื่อคนที่สามรับทราบแล้ว ก็ให้นักเรียนออกไปเรียกคนพูดได้ เข้ามาดูท่าทางของคนใบ้คนที่สามเล่า เมื่อเข้าใจดีแล้ว ก็ให้คนที่พูดได้ เล่าเรื่องราวที่ เขาได้ฟังมาจากคนใบ้เป็นอย่างไร พยายามให้นักเรียนเล่าด้วยตนเองจนจบก่อน โดยครูไม่ต้องกังวลเรื่องคำศัพท์หรือการใช้ไวยากรณ์ เพื่อน ๆ นักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนจะตัดสินเองว่า เรื่องเล่านี้ตรงหรือไม่ตรงกับต้นตอ ในที่สุดครูจะเป็นผู้เฉลยให้คนพูดได้ฟังอีกครั้งหนึ่ง

แบบฝึกนี้ จะทำให้นักเรียนพยายามสร้างประโยค และผูกเรื่องราวออกมาเป็นเรื่องสั้น ๆ ได้

1. d. วิธีการเล่น *mime d'une situation libre* ตามชื่อของหัวข้อได้บ่งไว้ว่า เป็น *situation libre* ครูจึงให้เสรีภาพทางจินตนาการว่าจะทำท่าทางอย่างไรก็ได้ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นแรก แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3-4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มครูจะแจกข้อความให้ เช่น —*apprendre à conduire* กลุ่มหนึ่ง —*dans un magasin de chaussures* กลุ่มสอง —*à la douane* กลุ่มสาม และ —*dans la bibliothèque* สำหรับกลุ่มสี่ ทั้งนี้ข้อความของแต่ละกลุ่มต้องปิดบังไม่ให้กลุ่มอื่นได้ยินหรือได้เห็น

ขั้นที่สอง ให้เวลา 1-2 นาที แล้วให้กลุ่มที่พร้อมแล้วออกมาแสดง เมื่อแสดงเสร็จ จึงให้นักเรียนส่วนที่เหลือทายว่าอะไร ครูอาจช่วยตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนตอบปากเปล่าได้ตรงเป้ายิ่งขึ้น เช่น *Qui? Quoi? Où?*

ขั้นที่สาม ครูอาจให้นักเรียนเขียนเป็นเรื่องเล่าสั้น ๆ หรือแต่งบทสนทนาสั้น ๆ ว่า กลุ่มที่ 1 เขาพูดว่าอะไรบ้าง กลุ่มสอง สาม สี่ เขาพูดอะไรบ้าง เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า mime แบบนี้ฝึกได้ทั้งการทำ description คือออกมาเป็นรูป expression orale และทำ récit คือออกมาเป็น expression écrite

1. e. วิธีการเล่น mime d'une situation contrainte ตามชื่อของ situation contrainte ว่าเป็นสถานการณ์บังคับ ทำทางก็จะต้องแสดงตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ เช่น 1)—chercher un chemin 2)—un cheveu dans la soupe 3)—dans la salle d'attente d'un médecin. ขอยกตัวอย่างประกอบการอธิบายการเล่นเป็นเรื่อง chercher un chemin ดังนี้

chercher un chemin

- 1 touriste cherche la Tour Eiffel
- 1 passant
- 1 agent de police
- 1 touriste cherche une station de métro

ขั้นแรก แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน แล้วแจกใบกำหนด situation ให้กลุ่มละอย่าง ไม่ซ้ำกัน

ขั้นที่สอง ให้ออกมาแสดงทีละกลุ่มตามสถานการณ์ที่กำหนดเตือนนักเรียนว่าห้ามใช้คำพูดประกอบเลย

ขั้นที่สาม ให้นักเรียนส่วนที่เหลือ ทายหรือตอบคำถาม

- Qui sont les personnages?
- Quoi? Qu'est-ce qu'ils font?
- Où se passe cette scène?

คำถามเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนหาชื่อหัวเรื่องของสถานการณ์แต่ละสถานการณ์ได้

นอกจากนี้เมื่อแสดงเสร็จ ครูอาจเรียกนักเรียนทีละคนออกมาเล่าสถานการณ์ก็ได้ แต่ละคนจะใช้ภาษาที่เป็นของตัวเองเล่าแล้วให้นักเรียนอีกจำนวนหนึ่งเขียนเล่าเป็น discours indirect ก็ได้ ซึ่งจะให้นักเรียนได้ใช้ expression écrite ที่ไม่ซ้ำกันเลย การแสดงเช่นนี้จะทำให้ห้องเรียนภาษาต่าง-

ประเทศไม่เงียบเหงา และยังเป็นการละลายพฤติกรรมความอายของนักเรียนได้ด้วย

จากสถานการณ์ที่กำหนดตั้งตัวอย่างข้างต้น ครูสามารถดัดแปลงจากการแสดง mime มาเล่นหุ่นกระบอก (marionnette) แทนได้ โดยการให้ที่บ้านนักเรียนไปหาตัดภาพที่เหมาะสมมาจากแมกกาซีนฝรั่ง แล้วติดกระดาษแข็ง มีไม้เสียบไว้สำหรับชูเวลาพากย์ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาพากย์เรื่องที่ตนรับผิดชอบ โดยอนุญาตให้นักเรียนดัดเสียงได้ตามสบาย ไม่ต้องอาย จะทำให้ห้องเรียนมีชีวิตชีวาดีมาก

2. Dramatisation หรือ นาฏการ

นอกจากการแสดงทำใบที่จะนำไปสู่การใช้ภาษาพูดและเขียนแล้ว เรายังพัฒนาการแสดงออกเหล่านั้นให้เป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น ให้ความเป็นอัตโนมัติให้เกิดความสนุก ให้ได้ใช้ความคิด และให้นักเรียนฝึกความทรงจำได้นาน นาฏการที่นำมาใช้ในห้องเรียน หรือห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีหลายชนิดคือ

- a. Dramatisation répétitive
- b. Dramatisation avec variation
- c. Dramatisation avec situation nouvelle
- d. Dramatisation et implication personnelle
- e. Dramatisation de faits divers.

2. a. การเล่น dramatisation répétitive คือการให้นักเรียนเล่นบทที่กำหนดให้จากบท dialogue ใน dossier ต่าง ๆ ของแบบเรียน เช่น แบบเรียน La France en Direct เป็นต้น สมมุติว่าเรียนถึง dossier 7 Niveau I : Un paquet de Londres บทนี้มีตัวละคร 3 ตัว คือ le facteur, Mme. Dubois และ M. Dubois. ก็ให้นักเรียน 3 คนออกมาแสดง โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่า ใครจะเหมาะกับบทหรือไม่ ที่สำคัญ คือ ครูจะต้องยอมรับประ-

บอกที่ใช้ได้ ไม่จำเป็นต้องเหมือนในหนังสือแบบเรียน ทุกตัวอักษร

2. b. Dramatisation avec variation เมื่อนักเรียนคุ้นกับ dialogue บทนั้น ๆ แล้ว ครูก็จะนำเอาสถานการณ์ใหม่มาแทนสร้างบรรยากาศให้ย้าย ให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะแสดง ทั้งด้านสีหน้า ท่าทาง และภาษา เปลี่ยนจากชื่อตัวละครเก่าเป็นตัวละครใหม่ เช่น บทเรียนเดิม Sylvie คู่กับ Philippe ก็เปลี่ยนเป็น Nadine คู่กับ Jacques หรือเปลี่ยนสถานที่ à la mer เป็น à la campagne เป็นต้น การแสดง dramatisation avec variation เน้นให้นักเรียนพัฒนาความคิด และการใช้ภาษา

2. c. Dramatisation avec situation nouvelle คือการที่ให้นักเรียนทำสิ่งที่รู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ใช้สถานการณ์เดิมเป็นจุดเริ่มต้น แล้วขยายเรื่องให้แปลกไป กำหนดตัวละคร 4-5 ตัว แต่ไม่มากเกินไป 5 ตัว ผู้ชมที่เหลือมีส่วนร่วมโดยการแอบกระซิบบอกบทให้ผู้แสดง หรือส่งเสียง ช่วยสร้างบรรยากาศ สมมติว่า เมื่อเรียนบท Philippe est malade ไปแล้ว ก็ใช้การป่วยของฟิลิปนี้เป็นต้นเรื่องต่อไป เปลี่ยนจากแม่โทรไปหาหมอ เป็นน้องสาวโทรไปหาหมอ แล้วกลับเข้ามาเล่าสิ่งที่หมอพูด ดังนั้นเรื่องก็ได้ขยายไปเล็กน้อย การแสดงแบบนี้ค่อนข้างยาก แต่ถ้านักเรียนเคยได้รับการฝึกการพูด และคิดมาแล้วจะแสดงได้ทันที

2. d. Dramatisation et implication personnelle การแสดงนี้ก็เกือบคล้ายกับ 2. c ตรงที่ใช้ situation เดิมมาเป็นจุดเริ่มต้น แต่นักเรียนจะไม่ต้องผูกพันกับตัวละครเดิม เช่น Claire et moi c'est fini ใน Niveau III ของ La France en Direct เดิมเป็น Jean—Pierre คู่กับ Jacques ก็เปลี่ยนไปเป็น Claire คู่กับ Brigitte ก็ได้ แต่ให้นักเรียนแสดงสีหน้าท่าทางประกอบอย่างถึงบท

การแสดงแบบนี้ไม่จำเป็นต้องพูดตาม dialogue ตามตัวบท นักเรียนจะพูดอะไรที่เป็นความคิดของตนเองได้

2. e. Dramatisation de faits divers คือการใช้ faits divers จากหนังสือพิมพ์ฝรั่งเศส ที่ไม่ยาวนัก เพราะถ้าเป็นเรื่องยาว นักเรียนจะห่อจะใช้ถ่ายเอกสารจากต้นฉบับหรือจะพิมพ์ให้ใหม่ก็ได้ หลังจากปล่อยให้ นักเรียนอ่านเองสัก 2-5 นาที ครูจะเช็คความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยการตั้งคำถาม Qu'en ca se passe? Qui sont les personnages? Qu'est-ce qu'ils font? ในขณะที่ตั้งคำถามนาเพื่อให้นักเรียนตอบ ครูก็ทำ plan ของเรื่องไว้บนกระดานดำว่ามีตัวละครใดบ้าง แต่ละตัวทำอะไร ที่ไหน แบ่งให้ชัดเจน ต่อจากนั้น เราก็เปลี่ยนจาก faits divers ให้เป็น dialogue ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างบทสนทนา เตรียมตัวละครออกมาแสดง จะได้บทสนทนาที่หลากหลายไม่เหมือนกัน แต่ผลที่ได้ออกมาเหมือนกัน คือ นักเรียนได้พยายามแสดงความคิด ได้ใช้ภาษาทั้งในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

3. Jeux de rôle หรือการแสดงบทบาทสมมุติ

การแสดงนี้เน้นที่ rôle คือบทบาทของผู้แสดง เป็นสำคัญ มีขั้นตอนดังนี้คือ

3.1 Choix de thème ให้นักเรียนช่วยกันเสนอ thème ขึ้นมา ส่วนมากนักเรียนเสนอขึ้นมาแต่ละ thème มักจะคาดหวังให้ตนเอง หรือเพื่อนที่เด่น ๆ ในห้องเรียนเป็นตัวเอก

3.2 Attribution des rôles การแจกบทตัวละคร คือการกำหนดว่า ตัวละครใด มีลักษณะอย่างไร ฉากนี้เกิดขึ้นที่ไหน เวลาเท่าไร ยกตัวอย่างเช่น เรื่อง le mystérieux visiteur ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดว่า ใครเป็นอย่างไร เช่น

le directeur : Courtois, poli, beau
 la secrétaire : enjouée, curieuse
 le lieu : dans un bureau d'administration

และวางโครงเรื่องไว้ว่า

Le visiteur était une femme : la secrétaire pense que c'était une petite amie du directeur.

Le directeur pense que la visiteuse est une de ses petites amies, mais il ne veut pas le dire à la secrétaire.

เมื่อนักเรียนได้รับเรื่องและบทบาทแล้ว จะต้องช่วยกันเตรียม dialogue ที่จะออกมาแสดง การให้แสดงเช่นนี้จะทำให้นักเรียนรู้จักเลือกใช้ภาษา มาอธิบาย นักเรียนต้องคิด และต้องใช้ภาษาทุกรูปแบบ เพราะจะต้องแสดงให้สมจริงตามบทบาทและลักษณะนิสัยที่กำหนดไว้

4. Simulation หรือการทำท่าเลียนแบบ

การนำเอา simulation เข้ามาใช้ในห้องเรียน มีประโยชน์อย่างยิ่งเพราะจะทำให้ผู้เรียนลืมบรรยากาศของห้องเรียนไปได้สนิทที่สุด เพราะว่าผู้เรียนจะต้องออกไปแสดงบทบาทเป็น คนอาชีพต่าง ๆ มากมาย เหมือนชีวิตจริงที่เรา ๆ ได้พบเห็น เช่น คนขายตัว เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ พนักงานโรงแรม พนักงานเสิร์ฟ อาหาร เป็นต้น นักเรียนจะชอบการแสดง simulation มากเพราะ พฤติกรรมของคนแต่ละอาชีพมีลักษณะเด่นชัด เลียนแบบง่ายอยู่แล้ว นักเรียนจึงแสดงได้อย่างอิสระ โดยไม่ต้องถูกกำหนด เหมือน jeux de rôle Simulation มี 2 แบบ คือ

- a. la simulation courte
- b. la simulation longue

4. a. Simulation courte การแสดงเลียนแบบชั่วคราว คือ นักเรียนไม่ต้องยึดมั่นว่าตนเป็นคนอาชีพเดิมดังที่ได้รับบทแสดงอยู่ขณะนั้นตลอดทั้งปี เพียงแต่แสดงประเดี๋ยวประด๋าวเท่านั้น เช่น ถ้าครูตั้งชื่อหัวข้อว่า acheter des timbres นักเรียน

ได้รับบทนี้จะต้องทราบ ว่า บทนี้ต้องมีพนักงานขาย แสตมป์ที่ทำการไปรษณีย์ อาชีพนี้ นักเรียนก็ควรแสดงบทบาทออกมาเป็นเจ้าหน้าที่ที่กำลังง่วนอยู่กับงาน กำลังประทับตราไปรษณีย์ที่ของจดหมาย ทำเสียง อึกทึก เช่นนี้เป็นต้น การแสดงนี้ นักเรียนจึงต้อง imiter exactement comment on fonctionne à la poste. การแสดงแบบ Simulation courte มีหลายแบบด้วยกันคือ

4. a. 1 Simulation sans contrainte นั้นคือไม่บังคับว่า ลักษณะนิสัยของผู้ขายจะเป็นอย่างไร ใจดีหรือหน้าบึ้งก็ไม่เป็นไร คนซื้อจะมีกี่คน แต่ละคนซื้ออะไรบ้างก็ได้ ขอให้สมเหตุสมผลเท่านั้น

4. a. 2 Simulation avec contrainte แบบนี้บังคับสถานการณ์ให้อยู่ในกรอบที่ต้องการ สมมุติว่า เรื่อง à la poste คล้ายกัน แต่มีพนักงาน 2 คน คนหนึ่งปรกติ เวลาให้แสดงชื่อของจดหมายอากาศ หรือชื่อแสตมป์ เราก็จะแจกให้คนใบ้ ชื่อของกับคนหูหนวก แล้วให้คนปรกติช่วยอธิบายให้คนพิการ เหล่านั้นฟังจนเข้าใจ ดังนั้น อารมณ์ที่ประกอบ การแสดงก็ต้องแสดงออกด้วยจึงจะสมจริง ตัวอย่างการ ตั้งใจทย์ ดังนี้

A la poste — un employé sourd : 4 personnages.

— un client muet ou.

— un client bagayé.

แล้วแบ่งให้แต่ละกลุ่มมี 2 employés et 2 clients

4. a. 3 การแสดงโดยกำหนด canevas ให้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

— การใช้ canevas ที่กำหนดข้อมูลไว้อย่างละเอียด เพื่อให้ นักเรียนออกมาแสดงบทสนทนา โดยที่นักเรียนไม่ต้องเตรียมตัวล่วงหน้า และในขณะที่แสดงอยู่ นักเรียนอาจดู texte ไปด้วย ตัวอย่างของ ข้อมูลที่กำหนดสำหรับบทสนทนา 1 บท มีดังนี้

Canevas:

- Un monsieur demande un numéro de téléphone et demande Julie.
- Le monsieur vérifie qu'il a fait le bon numéro.
- La jeune fille lui répond qu'il a fait une erreur.
- Le monsieur s'excuse et engage la conversation.
- La jeune fille répond en riant.
- Le monsieur insiste et lui demande comment elle est.
- Elle répond ironiquement en disant le contraire de ce qu'elle est.
- Le Monsieur l'invite à dîner pour le soir même.
- La jeune fille refuse, en lui disant qu'il est "soûl".

—การใช้ *canevas* ที่เป็น *liste des actes de parole* แบบนี้ใช้สำหรับให้นักเรียนแสดงบทสนทนาเช่นกัน แต่เปิดทางให้มากกว่าแบบที่กำหนดข้อมูลข้างต้น แต่แบบนี้ต้องให้เวลานักเรียนเตรียมตัวประมาณ 3 นาที. นอกจากนี้ ครูยังต้องให้ความรู้เกี่ยวกับ *actes de parole* ให้ถูกสถานการณ์ก่อนด้วย เช่น จะพูดอย่างไรได้บ้างถ้าต้องการ *demande une information, fournir l'information, refuser, ordonner* หรือ *remercier quelqu'un* เป็นต้น พูดกับใคร ต้องใช้แบบสุภาพมากหรือน้อยเพียงใด สิ่งเหล่านี้ครูควรชี้แนะให้นักเรียนเข้าใจดีเสียก่อนที่จะให้แสดง จึงจะทำให้เรื่องราวเหมือนชีวิตจริง เมื่อนักเรียนเข้าใจดีแล้วจึงแจก *situation* ให้นักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ แล้วให้ออกมาแสดงให้สมบทบาท ตัวอย่างของ *situation* และ *actes de parole* ที่กำหนดให้ดังนี้

Canevas (actes de parole):**A la poste:**

- A. Client. (Homme 40 ans)
- B. Employée. (Vieille dame nerveuse)
- C. Chef de service (Homme 30 ans, dynamique)

- A. Demander une information.
- B. Refuser.
- A. Répéter la demande très poliment en s'excusant.
- B. Exprimer l'énervement et refuser à nouveau.
- C. (Arriver) Demande d'information (à l'employée, à propos de ce qui se passe).
- B. Fournir l'information (avec énervement).
- C. Exprimer des reproches (à propos de l'attitude de B) et fournir des excuses à A.
- A. Remercier C.
- C. Ordonner à B.
- B. Accepter avec mauvaise volonté.
- C. Saluer et présenter des excuses.
- A. Remercier et saluer.

Dispute amoureuse.

Situation: Julie revient chez Dudule alors qu'elle est partie depuis trois mois sans prévenir. Elle tape à la porte de l'appartement.

Fiche garçon: (ส่วนนี้สำหรับเด็กผู้ชาย)

Garçon: Demande une information

Fille:

Garçon: Demande de répéter

Fille:

G: Refuse d'ouvrir

F:

G: Explique le refus d'ouvrir

F:

G: Refuse

F:

G: Refuser à nouveau en expliquant pourquoi

F:

G: (Ouvrir la porte) Appelle en demandant de revenir

F:

G: Exprimer un sentiment de regret puis demander de revenir (avec insistance puis pleurer)

Fiche fille: (ส่วนนี้สำหรับเด็กผู้หญิง)

Garçon:

Fille: fournir l'information demandée.

Garçon:

Fille: répéter l'information.

G:

F:Expliquer puis supplier.

G:

F:Exprimer un sentiment de culpabilité puis puis demander d'ouvrir avec insistance.

G:

F:Insister puis menacer.

G:

F:Annoncer le départ (Partir en justifiant le départ.)

ข้อสำคัญของการแสดงโดยใช้ canevas นี้ ควรให้นักเรียนแสดงตามเรื่องที่ plot ไว้ ส่วนการใช้คำพูดนั้นไม่บังคับว่าจะต้องออกมาเป็นรูปแบบเดียวกันหมด

4. b. **Simulation longue** การแสดงบทบาทสมมุติที่ต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน อาจใช้เวลา 1 เดือน หรือ 1 ภาคเรียน และใช้คนแสดงมาก วิธีนี้เหมาะสำหรับการนำมาใช้ในชั่วโมงกิจกรรม หรือ ชั่วโมงเสริมทักษะการอ่าน—เขียน เพราะมีการเขียนบรรยายและแสดงประกอบ พร้อมกับการรวบรวมสิ่งที่เขียนไว้ในอัลบั้มด้วย วิธีการต่างกับ *simulation courte* เล็กน้อย คือเลือก *personnages*, ทำ *description des personnages*, ทำ *description des lieux*, สมมุติ *événements* ที่น่าตื่นเต้น เช่น เกิดการขโมย กินผลไม้เป็นพิษ เกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น ส่วนการกำหนด *Thème* ก็ใช้เรื่องที่จะขยายใหญ่ได้ เช่น เรื่อง *l'île, le village, l'immeuble en France* หรือ *le journal télévisé* เป็นต้น ในที่นี้ขอยกตัวอย่าง **P'immeuble** เพื่อนำมาประกอบการอธิบาย ขั้นตอนการเตรียมงานดังนี้

1. ที่ตั้งของ **P'immeuble** แบ่งนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน (ในกรณีที่อยู่ในห้องเรียนมี 40 คน ถ้ามีนักเรียนน้อยกว่านี้ก็ลดจำนวนกลุ่มลง) คณะนักเรียนเก่งและอ่อนให้อยู่ทั่วทุกกลุ่ม เริ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดว่า ควรให้ *immeuble* ของ

พวกเขาอยู่ที่ไหน แล้วเริ่มให้แต่งเรื่องเป็น **description de l'immeuble**

2. เลือก **personnage** ใครจะเป็นอะไรในบ้าน นิสัยอย่างไร

3. เลือก **étage** กลุ่มไหนจะมี **appartement** อยู่ชั้นไหน

4. เลือก **nationalité** ให้แต่ละกลุ่มเลือก สัญชาติ จะเป็นชาวฝรั่งเศสบ้าง หรือชาวต่างชาติบ้าง อะไรก็ได้

5. เลือกสัตว์เลี้ยงในบ้าน ตั้งชื่อสัตว์ และเขียนคำบรรยาย ลักษณะของสัตว์ อาจเลือกสัตว์ที่ไม่ธรรมดาก็ได้ จะได้เป็นตัวยุงที่ทำให้เกิดเรื่องขึ้นใน **appartement** และใน **immeuble** นั้น ๆ

6. เขียนแผนผัง ออกมาว่าในตึกนี้มีใครเป็นเจ้าของห้องไหน ชั้นไหน

7. เลือกยานพาหนะ ตามลักษณะอาชีพบ้าง ตามใจเจ้าของบ้าง เช่น เลือก *une grosse moto, un landeau, une voiture, un camion etc.*

8. จัดทำอัลบั้ม เมื่อนักเรียนทุกคนต่างมีความเป็นเจ้าของ **appartement** สัตว์และของใช้ทั้งหลายที่เขาสร้างขึ้นมาให้เขาช่วยกันทำอัลบั้มขึ้นมา ทำ *carte d'identité* เกี่ยวกับบุคคล สัตว์ และข้าวของของเขา

9. ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวต่างๆ นิสัยของคนในบ้าน สัตว์เลี้ยง หรือเด็กในบ้านจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีหรือไม่กับเพื่อนบ้าน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นในขั้นนี้ให้นักเรียนเขียนบรรยายกิจกรรมประจำวันของตัวละครแต่ละตัว และของเพื่อน เพื่อนบ้าน ตลอดจนชาวต่างชาติที่เขารู้จัก อาจใช้จินตนาการเสริมด้วยก็ได้

10. งานที่นักเรียนส่งแต่ละชิ้น เป็นงานที่ทำด้วยความทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ เวลา และทุนทรัพย์ ดังนั้นเวลาครูแก้คำผิดให้ขอให้อย่าใช้ปากกา

แดงตรวจ ควรใช้ดินสอแก่ให้ จะได้ไม่เป็นการทำลายน้ำใจของนักเรียน

หากจะเลือกเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาเป็นหัวข้อของการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง ครูก็ต้องคิดวางแผนร่วมกับนักเรียนว่าจะต้องมีอะไรบางอย่างที่สำคัญพอเป็นองค์ประกอบของเรื่องนั้น ๆ เช่น ถ้าเลือก le village ควรคิดว่าในหมู่บ้านเล็ก ๆ จะต้องมียะไรบ้าง เป็น éléments obligatoires แล้วหาผังเมืองของหมู่บ้านฝรั่งเศสมาประกอบสัก 1 หมู่บ้าน เช่น หมู่บ้านของฝรั่งเศสจะต้องมี une place, une église, un marché, une mairie, un bar—tabac, une école, une boulangerie, une gendarmerie, etc. มีสถานที่ร้านรวง ก็ต้องมีคนอยู่อาศัยที่มีอาชีพต่าง ๆ ตามสถานที่นั้น ๆ นอกจากนี้ยังมีชื่อถนน ชื่อสี่แยก ชื่ออนุสาวรีย์ ที่มีที่ตั้งตามชื่อบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์บ้าง ตามชื่อนักบุญบ้าง, ตามชื่อวันสำคัญทางประวัติศาสตร์ ต่อจากนั้นก็ทำประวัติหมู่บ้าน คิดกิจกรรมประจำปี ประจำวัน งานรื่นเริง เหตุการณ์ สิ่งแปลกใหม่ การพบปะของผู้คน ตลอดจนนิยายรักของชายหนุ่ม หญิงสาวในหมู่บ้านสัก 1-2 คู่ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า simulation longue ต้องใช้เวลาความคิดสร้างสรรค์ ความคิดต่อเนื่อง ความกระตือรือร้นของทั้งครูและทั้งนักเรียน ต้องอาศัยชีวิตจิตใจของผู้ร่วมงานทุกคนจึงจะสำเร็จได้

5. Théâtre sketch

เป็นการฝึกให้พูดได้คล่องแคล่ว นับตั้งแต่การออกเสียงไปจนถึงการเล่าเรื่อง การสนทนา ตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

5.1 Phonétique corrective ครูควรรหาแบบฝึกเสียงต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา มาฝึกให้นักเรียนพูด การฝึกการออกเสียงไม่ควรใช้จังหวะที่เชื่องช้า น่าเบื่อ ตรงข้ามกับต้องหาแบบฝึกที่เป็นรูปประโยค

และให้นักเรียนมีความรู้สึกเหมือนได้เล่นไปด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

la pointe de la langue surtout doit être forte, élastique et légère. Répétez 10 fois les phrases ci-près. Faites cela en des temps perdus; lorsque vous ferez votre toilette, demain matin, ou en montant un escalier.

1. Non, il n'est rien que Ninette ne nie, ni notre léonine innocence, ni nos onéreuses innovations.
2. Un nonidi de nivôse, nos bonnes nonnes abandonnent le nid monacal et, trottinant nuitamment, marmonnent des neuvaines monotones.
3. Ton thé t'a-t-il ôté ta toux tenace?
4. Que lit Lily sous ces lilas-là? Lily lit l'Illiade.

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ตั้งแต่ข้อ 1-4 ถ้าลองออกเสียงรอบแรก ดูจะเป็นการยากไปสักหน่อย แต่ครูก็ต้องใจเย็น ๆ ให้นักเรียนออกเสียงชัดเจน รอบที่ 1 เสียก่อน คนละข้อ ๆ แล้วต่อจากนั้นให้เพิ่มความเร็วขึ้นทีละน้อย จนครบคนละข้อละ 10 จบ ใครออกเสียงได้เร็วที่สุดยิ่งเป็นการดี นอกจากนี้แล้วยังให้ใช้เทคนิคอื่นช่วยฝึกความเร็วในการออกเสียงได้อีก คือ ให้จำประโยคไปพูดในขณะที่แต่งตัว ขณะตื่นนอน หรือขณะขึ้นลงบันได เป็นต้น สำหรับนักเรียนที่ไม่ชอบ articuler ให้ชัดเจน ก็ให้คาบไม้บรรทัด หรือคาบปากกา แล้วพูดด้วย เพราะจะทำให้เขาใช้ความพยายามในการออกเสียงให้ชัดเจนขึ้น

Ecartez les commissures des lèvres avec vigueur à chaque 'I'; mais ramenez-les en avant pour les autres sons.

Apprenez par coeur:

Suzy écrit au stylo dix chiffres difficiles à lire. Philippe et Mimi admirent au cirque les équilibristes qui s'agitent si habiles au milieu de la piste tandis que le public applaudit, rit et crie. (Hagond)

แบบฝึกนี้ เป็นแบบฝึกของเสียง [i] ซึ่งอยู่ปนกับเสียงสระอื่น ๆ แต่เนื่องจากเสียง [i] นั้นขณะที่ออกเสียงนี้ริมฝีปากจะฉีกออกไปข้าง ๆ เหมือนคนยิ้มเต็มที่ แล้วต้องรีบหุบริมฝีปากอีกเพื่อออกเสียงสระตัวอื่น ๆ ที่ตามมา การฝึกนี้จะทำให้นักเรียนบริหารริมฝีปากและเกิดความเคยชินกับการเปล่งเสียงตามแบบฝรั่งเศส

ตัวอย่างข้างล่างนี้จะเป็นการฝึกเสียง [Y i], [y] และ [u] ซึ่งเป็นเสียงที่มีปัญหาสำหรับนักเรียนไทยโดยเฉพาะ

Forcez les lèvres à 'porter' très en avant les 'Ui', les 'U' et les 'Ou' des phrases suivantes:

Forcez les lèvres à 'porter' très en avant les 'UI', les 'U' et les 'Ou' des phrases suivantes:

1. Vous mourûtes aux bords où vous fûtes laissée. (Racine)
2. Le jour fuit, Si j'écoute.....
La mer roule Et le bruit
Et roucoule De la houle
Dans la nuit. Berce et soûle
Je doute Mon ennui. (Richepin)
3. Tout m'afflige et me nuit et conspire à me nuire. (Racine)
4. Donnez-lui à minuit huit fruits cuits et, si ces huit fruits cuits lui nuisent, donnez-lui huit fruits crus.

จะเห็นว่าขั้นต้นของ Théâtre sketch ก็คือต้องการความถูกต้องในการออกเสียงประกอบความเร็วและความคล่องแคล่วในการออกเสียงเป็นประโยค จึงจะดำเนินไปสู่ขั้นตอนอื่นได้

5. 2 การฝึกจำ *texte* ง่ายจนถึงยาก ต่อจากขั้นการออกเสียง การฝึกความเร็วของการออกเสียง จากประโยคที่แต่งขึ้นเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่างแล้ว จึงมาถึงการฝึกความจำ การฝึกความจำนั้นควรเริ่มจาก *texte* ง่าย ๆ ก่อน เช่น *comp-tines* หรือ *fables de la Fontaine* เรื่องสั้น ๆ ที่นักเรียนรู้เค้าโครงเรื่องอยู่แล้ว ซึ่งวิธีการที่จะให้

แต่ละคนท่องขึ้นใจ อาจเป็นการนำเบาะสำหรับนักเรียน จึงควรเปลี่ยนเป็นการแบ่งกันจำคนละประโยค โดยใช้วิธีการดังนี้

ขั้นแรก แจก *texte* แบ่งประโยคให้ทุกคนละประโยค สมมุติว่าใช้นิทานเรื่อง *La Cigale et la Fourmi* จะแบ่งดังนี้

La Cigale et la Fourmi

La cigale, ayant chanté	ให้คนที่	1	พูด
Tout l'été,	ให้คนที่	2	พูด
Se trouve fort dépourvue	ให้คนที่	3	พูด
Quand la bise fut venue:	ให้คนที่	4	พูด
Pas un seul petit morceau	ให้คนที่	5	พูด
De mouche ou de vermisseau.	ให้คนที่	6	พูด
Elle alla crier famine	ให้คนที่	7	พูด
Chez la fourmi sa voisine,	ให้คนที่	8	พูด
La priant de lui prêter	ให้คนที่	9	พูด
Quelque grain pour subsister	ให้คนที่	10	พูด
Jusqu'à la saison nouvelle.	ให้คนที่	11	พูด
"Je vous paierai, lui dit-elle,	ให้คนที่	12	พูด
Avant l'août, foi d'animal,	ให้คนที่	13	พูด
Intérêt et principal."	ให้คนที่	14	พูด
La fourmi n'est pas prêteuse,	ให้คนที่	15	พูด
C'est là son moindre défaut.	ให้คนที่	16	พูด
"Que faisiez-Vous au temps chaud?"	ให้คนที่	17	พูด
Dit-elle à cette emprunteuse.	ให้คนที่	18	พูด
—Nuit et jour à tout venant	ให้คนที่	19	พูด
Je chantais, ne vous déplaie.	ให้คนที่	20	พูด
—Vous chantiez? J'en suis fort aise.	ให้คนที่	21	พูด
Eh bien! dansez maintenant."	ให้คนที่	22	พูด

ขั้นที่สอง ให้พูดต่อกันโดยเพิ่มจำนวนประโยคทั้งหมดที่ คือคนที่ 1 พูด 1 ประโยค คนที่ 2 พูด 2 ประโยค คนที่ 3 พูด 3 ประโยค เพิ่มขึ้นทีละหนึ่งเช่นนี้เรื่อยไปจนถึงคนที่ 22 ก็จะต้องพูดทั้งหมดเรื่องทีเดียว แน่แน่นอนที่ว่าคนท้าย ๆ จะจำหมดทุกประโยคย่อมเป็นไปได้ ดังนั้นครูควรอนุญาตให้นักเรียนคนอื่น ๆ ที่พูดไปแล้วบ้างที่ยังไม่พูดบ้างช่วยกันบอกช่วยกันกระซิบบ้างให้เพื่อนที่กำลังพูดอยู่ ทำอย่างนี้ไปจนครบคนในห้องเรียนก็จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกความจำโดยที่เขาไม่รู้ตัว อีกทั้งไม่เคร่งเครียดด้วย

5. 3 ฝึกเล่นละครบทสั้น ๆ เมื่อได้พัฒนาความจำมาถึงขั้นจำบทโคลงกลอนได้แล้ว ครูยังสามารถฝึกให้จำบทละครเป็นเรื่องได้โดยไม่ยากนัก มีขั้นตอนการฝึกดังนี้

ขั้นแรก แจก *texte* ให้อ่านพร้อมกัน ครูอ่านออกเสียงหรือเปิดเทปเสียงเจ้าของภาษาให้ฟังประกอบ แล้วอธิบายความหมายของศัพท์ยากในบทก่อน



บรรณานุกรม

—AGARD (J.).—ATTARER (J.).—*Les méthodes de simulation.* —Paris, Dunod.—
—BERTRAND (Y.).—*Quelques problèmes psychologiques du jeu de rôle.*—Goethe Institut, 1979.—
—CARE (J.—M.).—DEBYSER (F.).—*Jeu, langage et créativité.*—Paris, Hachette—Larousse/B.E.L.C., 1978.—
—CARE (J.—M.).—TALARICO (K.).—*Jeux et techniques d'expression pour la classe de conversation.*—Créacom.—Multigraphié, B.E.L.C., 1983.—
—CARE (J.—M.).—DUBOS (J.—L.).—IRLANDE (J.).—“*Mesdames et Messieurs, bonsoir*”. *Simulation d'un journal télévisé.* Multigraphié, B.E.L.C., 1978.—

ขั้นที่สอง ตั้งคำถามตามลำดับเรื่องราว

ขั้นที่สาม ให้นักเรียนออกมาแสดง พร้อมกับให้พูดหรือเล่าเรื่องตามลำดับของเรื่อง ไม่จำเป็นที่จะพูดตาม *texte* ทุกคำ แต่ให้นักเรียนใช้ภาษาของตนเอง วิธีเช่นนี้ช่วยการจำเรื่องและใช้ภาษาได้ดีขึ้นเป็นลำดับ

กิจกรรมทั้ง 5 แบบ ดังได้กล่าวมาข้างต้น ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมที่ต้องให้นักเรียนแสดงกลุ่มหรือแสดงคนเดียว ล้วนแล้วแต่เป็นการช่วยให้นักเรียนได้แสดงออกทางภาษา ทำให้นักเรียนได้คิดและได้รับความสนุกสนานกับการนำภาษามาใช้ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากจะเป็นการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนมาแล้วไปในเวลาเดียวกัน ยังเป็นการขยายคำศัพท์สำนวนให้กว้างขวางออกไปอีกด้วย กิจกรรมเหล่านี้เองที่ทำให้การเรียนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศ มีความหมายสำหรับผู้เรียน

—CARE (J.—M.).—*Iles, une simulation globale.*—Multigraphié, B.E.L.C., 1980.—
—CHARTIER (J.—P.).—*Sketches et langues vivantes.*—Paris, Colin-Longman, 1978.—
—DEBYSER (F.).—*L'immeuble, roman simulation en 66 exercices.*—Multigraphie, B.E.L.C., 1979.—
—FUSTIER (M.).—*Les jeux de simulation à l'école.*—Paris, Casterman.—Coll. E 3.—
—GOFFMAN (E.).—*La mise en scène de la vie quotidienne.*—Paris, Ed. de Minuit, 1973.—
—KAUFMANN (A.).—FAURE (R.).—LAGARFF (A.).—*Jeux d'entreprise.*—Paris, P.U.F.—Coll. Que Sais-Je & N° 892.—
—LIMBOS (E.).—*Mise en situation et exer-*

- cices pour les animateurs de groupes.—
Paris, Fleurus, 1975.—
—MALEY (A.).—DUFF (A.).—Drama
techniques in language learning.—C.U.P.,
1978.—
—MORENO (J.—L.).—Psychothérapie de
groupe et psychodrame.—Paris, P.U.F.,
1965.—
—MUCCHIELLI (R.).—La méthode des
cas.—Paris, E.S.F.—
—SCHUTZENBERGER ANCELIN (A.).—
Introduction au jeu de rôle.—Toulouse,
Privat, 1975.—
—TAPIA LOPEZ (L.) et al.—Techniques
d'expression dramatique appliquées à l'
apprentissage du F.L.E.—Université de
Mexico, 1982.—
—WEISS (F.).—Jeux et activités communi-
catives dans la classe de langue.—Paris
Hachette, 1983.—Coll. F.—

DYNAMIQUE DE GROUPES

- BANY (M.—A.).—Dynamiques des
groupes et éducation.—Paris, Donod,
1969.—

- FERRY (G.).—La pratique du travail en
groupe.—Paris, Dunod, 1972.—
—FOURCADE (R.).—Pour une pédagogie
Dynamique.—Paris, E.S.F., 1972.
—MAISONNEUVE (J.).—DUBOST (M.) et
al.—Pédagogie et psychologie des groupes.
—Paris, Epi, 1972.—
—MUCCHIELLI (R.).—La dynamique des
groupes.—Paris, E.S.F.—

Articles

- FERENCZI (V.).—Le jeu de rôle.—In
Spirales.—Saint—Cloud, C.R.E.D.I.F./
Paris, Didier, 1980.—
—FONTAINE (J.—C.).—Le jeu de rôle et
la simulation dans l'enseignement des
langues étrangères.—In Revue E.L.A.—
Paris, Didier.—



A PROFESSIONAL AND INDEPENDENT LOSS ADJUSTER



UNITED SURVEYORS + ADJUSTERS CO., LTD.
87 ANUMANRAJTHON LANE,
DEJO ROAD, BANGKOK 10500, THAILAND
TEL. 2338461 2338501 2354115
2350022 2354465

FOR : — CASUALTY FIRE MARINE INSURANCE LOSS ADJUSTER
— MARINE HULL + CARGO SURVEY
— MARINE CARGO SUPERINTENDENCE
— WEIEHING + MEASUREMENT



สภาพการเรียนการสอนปัจจุบันนี้ ถ้าหากว่า จะมุ่งเน้นทางด้านเนื้อหาเพียงอย่างเดียว การเรียน การสอนมักจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร การ จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อที่จะเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ ให้แก่นักเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็น กิจกรรมที่สามารถ ได้รับความสนใจ หรือเพิ่มทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษา นั้นมีหลายวิธีการ เช่น การอยู่ค่ายพักแรม

การอยู่ค่ายพักแรมสำหรับนักเรียนในวัยนี้ จะ ต้องจัดหากิจกรรมที่เหมาะสมในขณะเดียวกัน จะ ต้องเป็นการเพิ่มพูนความรู้ทางด้านภาษาให้แก่นัก- เรียนด้วย และหากเป็นไปได้การพานักเรียนไปอยู่ ค่ายพักแรมนอกสถานที่ ก็ยิ่งจะทำให้ให้นักเรียนเกิด ความสนุกสนานในขณะเดียวกันได้รับความรู้เพิ่มเติม

กิจกรรมต่าง ๆ ของการอยู่ค่ายพักแรมนั้น เรา สามารถแทรกการเรียนภาษาฝรั่งเศสได้ตลอดเวลา

ลักษณะการอยู่ค่ายพักแรม แทนที่จะสร้างทัศนคติ ที่ดีต่อการเรียนภาษา อาจจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความ เบื่อหน่ายได้ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ควรเน้นวิชา การจนเกินไป ควรจัดกิจกรรมเพื่อความสนุกสนาน ในขณะเดียวกันแทรกความรู้ทางด้านวิชาการ ฉะนั้น การอยู่ค่ายพักแรมของนักเรียนควรอยู่ในรูปของกลุ่ม โรงเรียน ซึ่งในการจัดครั้งแรกไม่ควรให้มีจำนวน มากเกินไป การจัดค่ายพักแรมในรูปของกลุ่มโรงเรียน จะทำให้นักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ได้รู้จักสนิท- สนมกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง กลุ่มโรงเรียน การจัดการอยู่ค่ายพักแรมครูภาษาฝรัง- เศสจะต้องทำงานร่วมกัน เป็นการระดมกำลังสมอง และความคิดต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียน เกิดความสนุกสนาน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดความ ประทับใจและเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษา

*อาจารย์โรงเรียนอนุบาลจุฬารามวิทยาลัย กรมสามัญศึกษา

ต่อไปนี้ขอยกตัวอย่างการอยู่ค่ายพักแรมของนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสโดยใช้เวลา 2 วัน กับ 1 คืน

4. ก.ค.

8.30—9.00 น. นักเรียนรายงานตัว

9.00—10.30 น. พิธีเปิดค่ายพักแรมและปฐม-
นิเทศ

10.30—12.00 น. กลุ่มสัมพันธ์

13.30—14.30 น. วิทยากรชาวฝรั่งเศส บรรยาย
เรื่อง “ฝรั่งเศสปัจจุบัน”

14.30—17.00 น. กิจกรรมวิชาการเกี่ยวกับการใช้
ภาษาฝรั่งเศส

17.00—18.00 น. พักผ่อนตามอัธยาศัย

18.00—19.00 น. รับประทานอาหารเย็น

19.15—22.00 น. กิจกรรมรอบกองไฟ

22.00—22.30 น. อาหารว่าง

22.30 น. นอน

5 ก.ค.

6.00—6.30 น. กิจกรรมเช้าจังหวะ

6.30—7.30 น. รับประทานอาหารเช้า

8.00 น. เคารพธงชาติ

8.10—11.00 น. กิจกรรมตามฐาน

11.00—11.30 น. ประเมินผล

11.30 น. พิธีปิดค่ายพักแรม

ในการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์นั้น ควรจะจัดให้นักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ เข้าอยู่ร่วมเป็นหมู่ต่าง ๆ ซึ่งตั้งตามชื่อหมู่สัตว์ชนิดต่าง ๆ เป็นภาษาฝรั่งเศส เช่น

หมู่ที่ 1	le chien	
หมู่ที่ 2	le chat	
หมู่ที่ 3	le tigre	
หมู่ที่ 4	le lion	
หมู่ที่ 5	le lapin	etc.

จากนั้นให้แต่ละกลุ่มแนะนำตัวเองโดยใช้สำนวน Je suis numéro..... je dégiuse numéroen..... โดยการแจกกระดาษให้นักเรียนแต่ละคนเขียนชื่อเรียงลำดับตามเลขที่ และให้เดาลักษณะของเรื่องเป็นภาษาฝรั่งเศส ซึ่งลักษณะการถามชื่อแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนจำชื่อซึ่งกันและกันได้ง่ายขึ้นในขณะที่เดียวกันจะได้ศัพท์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น แทนที่จะใช้สำนวนถามชื่อแบบกล่าว “Comment t’appelles-tu?” ไม่ค่อยน่าสนใจเท่าใดนัก

ในช่วงที่นักเรียนรับประทานอาหารกลางวัน อาจารย์ประจำหมู่ต่าง ๆ อาจจะมีการทดสอบโดยการตั้งคำถามง่าย ๆ กับนักเรียนก็ได้

การจัดให้วิทยากรชาวฝรั่งเศสบรรยายเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศส อาจจะทำให้มีการฉายภาพยนตร์ ภาพนิ่ง หรือวีดีโอประกอบด้วยจะช่วยเพิ่มความสนใจของนักเรียนได้ดีขึ้น

กิจกรรมวิชาการเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส ควรจะจัดเป็นฐานต่าง ๆ และให้นักเรียนแต่ละหมู่ผลัดกันเข้าฐาน เพราะแต่ละฐานจะจัดกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป ตัวอย่างเช่น

ฐานที่ 1 ฉายภาพยนตร์หรือวีดีโอ เป็นการดูภาษาฝรั่งเศส เช่น les aventures de Tintin แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง อาจจะทำเป็น Grille d’analyse หรือคำถามแบบ Vrai ou Faux เพื่อทดสอบความรู้ของนักเรียน

ฐานที่ 2 La dernière fleur ซึ่งเป็นการฝึกการใช้ตัวเลข คำคุณศัพท์นอกสถานที่ การใช้ “en”

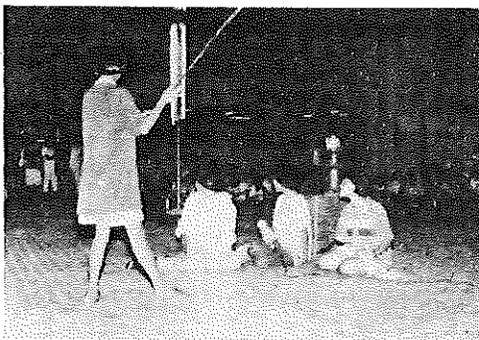
ฐานที่ 3 Jacques a dit “.....” เกมนี้เป็นเกมที่สนุกสนานมาก เพราะนักเรียนจะทำผิดคำสั่งกันบ่อย ๆ

ในช่วงรับประทานอาหารเย็น อาจจะทำโต๊ะอาหารแบบฝรั่งเศส และอาหารก็เป็นอาหารฝรั่งเศสอย่างง่าย ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง



การจัดกิจกรรมรอบกองไฟ ซึ่งเป็นการแสดงของแต่ละหมู่ ควรจะให้นักเรียนได้มีโอกาสเตรียมตัว โดยการเรียกนายหมู่แต่ละหมู่มาประชุม และให้ไปปรึกษากับเพื่อนในกลุ่มของตน อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเป็นความสำคัญของนักเรียนในการจัดกิจกรรมเป็นภาษาฝรั่งเศสอย่างง่าย ๆ การจัดกิจกรรมรอบกองไฟนั้นไม่จำเป็นจะต้องเป็นภาษาฝรั่งเศสตลอดเวลา อาจจะมีการแทรกเพลงไทย หรือเพลงสากลที่นักเรียนอื่นร้อง เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออก

การทดสอบความรู้ภาษาฝรั่งเศสนั้น ทำได้หลายอย่างขึ้นอยู่กับความสามารถของเด็ก อาจจะมีการเล่น mots croises หรือแจก sheet ให้ตอบคำถามที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนมา



กิจกรรมเข้าจังหวะ เปิดเพลงภาษาฝรั่งเศส และให้นักเรียนคิดท่าเต้นให้สอดคล้องกับเพลง

รับประทานอาหารเช้า จัดอาหารเช้าเป็นอาหารฝรั่งเศสอย่าง ๆ เช่น มี des croissants, des tartines, un café au lait etc.

กิจกรรมตามฐาน แบ่งแยกเรียนตามฐานต่าง ๆ เช่น

ฐานที่ 1 ประกอบอาหารฝรั่งเศสอย่างง่าย ๆ ครูอาจจะให้ทำ crêpe หรือขนมอย่างง่าย ๆ โดยครูเป็นผู้จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ให้นักเรียน ในขณะที่นักเรียนกำลังทำอาหารอยู่ ครูอาจจะซักถามศัพท์ หรือสำนวนบางอย่างเป็นภาษาฝรั่งเศสอย่างง่าย ๆ

ฐานที่ 2 เรียนศัพท์—สำนวนจากเพลง

วิธีการเช่น 1. เปิดเพลงให้นักเรียนหลับตาฟัง

2. แจก sheet ซึ่งมีเนื้อเพลงที่คำขาดหายไปอยู่ด้านหนึ่ง อีกด้านหนึ่ง มีศัพท์ และสำนวนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเพลง

3. ให้นักเรียนเช็คคำที่ได้ยินจากเพลง

4. ให้เติมคำที่ขาดหายไป

5. ให้ฟังเพลงใหม่อีกครั้ง ต่อจากนั้นให้คนแรกท่องบรรทัดแรกของตนเอง คนต่อไปท่องของคนแรก และของตนเอง ทำแบบนี้ไปเรื่อยจนจบเพลง คนสุดท้ายจะต้องจำให้ได้ ซึ่งนักเรียนจะเกิดความสนุกสนานเพราะเป็นการยากที่จะท่องจำได้ครบถ้วน

ฐานที่ 3 ตลาดลูกไก่ ซึ่งเป็นการฝึกการใช้ภาษาฝรั่งเศส เพราะนักเรียนต้องพูดประโยคต่าง ๆ ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาจะช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่นักเรียนนึกประโยคต่าง ๆ ที่จะใช้พูดสนทนากันไม่ได้

โดยสรุปแล้วการอยู่อาศัยพักแรมนั้นส่วนใหญ่
นักเรียนมักจะชอบเพราะได้เรียน และเล่นกิจกรรม
ต่าง ๆ ในขณะเดียวกันได้พบเพื่อนใหม่ต่างโรงเรียน
ฉะนั้นการที่จะให้นักเรียนเกิดความประทับใจ
ในการเข้าค่ายพักแรมภาษาฝรั่งเศสนั้น อาจารย์ที่
จัดกิจกรรมจะต้องเตรียมงานเป็นอย่างดี เพราะ

มิฉะนั้นแล้วถ้ากิจกรรมที่จัดไม่น่าสนใจ นักเรียน
ก็เกิดความเบื่อหน่าย ทำให้การจัดการอยู่อาศัยพักแรม
สำเร็จสมประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งที่จุดประสงค์ที่แท้จริง
ของการจัดค่ายพักแรมภาษาฝรั่งเศสนั้น ต้องการให้
นักเรียนเกิดความสนุกสนานและมีทัศนคติที่ดีต่อ
การเรียนภาษา



ด้วยความปรารถนาดี จาก



บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด

รัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงการคลัง

142 อาคารธนาคารกสิกรไทย สาขาสถาบันสถิต ชั้น 7-8 ถนนสีลม กทม. 10500

โทร. 234-7440-9 234-7660-9 234-1981-9

ดำเนินกิจการมากกว่า 30 ปี ตามหลักการประกันภัยสากล
บริการรับประกันวินาศภัยทุกประเภท

- ประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก
- ประกันภัยทางทะเลและขนส่ง
- ประกันเครื่องบิน
- ประกันรถยนต์
- ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล
- ประกันภัยสำหรับกระจก
- ประกันโจรภัย
- ประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก
- ประกันอุบัติเหตุและภัยพิบัติจากเครื่องจักร
- ประกันความซื่อสัตย์
- ประกันขนส่งเงิน
- ประกันอุบัติเหตุระหว่างเดินทาง
- ประกันการเสียหายทุกชนิดของผู้รับเหมา
- ประกันภัยสำหรับเงิน
- ประกันภัยเงินค่าทดแทนคนงาน
- และอื่น ๆ

นางจงกลณี จันทร์สาขา ประธานกรรมการ

นางวไล ศิริพงษ์ กรรมการผู้จัดการ



กุลศักดิ์ ฉายางาม*

กลับมาอีกครั้งหนึ่งไม่ใช่ตามคำเรียกร้อง แต่เป็นมาตามคำสั่งของ บ.ก. ซึ่งบอกให้ข้าพเจ้าเขียนอะไรก็ได้ที่สนุก ๆ ข้าพเจ้าอึดอัดอยู่นานขอ ผัดผ่อนมาเรื่อยเพราะไม่ทราบว่าจะเรื่องสนุกที่ข้าพเจ้า รู้สึกนั้นใครจะรู้สึกสนุกบ้างหรือเปล่า ในที่สุด ก็ตัดสินใจเขียนเรื่อง “ไปเข้าโรงแรมกันเถอะ” ท่านผู้อ่านอย่าเพิ่งตกใจและเริ่มคิดในใจว่าข้าพเจ้า ชักมีอะไรที่ไม่ชอบมาพากล ข้าพเจ้าเพียงชวน ท่านไปอ่านคำที่เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศสตามห้องอาหาร ในโรงแรมเท่านั้นเอง อันที่จริงก็เป็นคำที่มีตัวละครด ที่ท่านเคยเห็นมาแล้วเป็นส่วนใหญ่ในความหมาย อย่างตรงไปตรงมา แต่ในส่วนที่ข้าพเจ้าจะยกมาให้ท่านดูนี้ จะมีความหมายที่ผิดแปลกแปลกไป บางครั้ง ก็ดูตลกดีด้วย ท่านรู้ไว้บ้างก็คงจะดีเผื่อมีใครเชิญ ไปรับประทานอาหารเหล่านี้จะได้ตอบรับหรือ ปฏิเสธได้ถูก เพราะการที่ปิดบังความจริงในเรื่อง ที่ไม่รู้แต่แสดงภูมิว่ารู้เพราะจะได้ไม่เสียหน้า ที่จริง แล้วจะยิ่งทำให้เสียหน้ามาก เมื่อสั่งมาแล้วรับประทาน ไม่ได้เลย เพราะตีความไปคนละโลกเลย

*ศาสตราจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์

ข้าพเจ้าขอเริ่มจากคำ à la ซึ่งพวกเราทุกคนคุ้นเคยดี เช่นคำว่า à la carte ก็คือรายการอาหารที่มีราคาเท่ากับไว้ทุกรายการ และ à la Française ก็ได้ยินพูดกันบ่อย ๆ แต่คำที่มี à la นำในคำต่อไปนี้จะมีความหมายที่พวกเราไม่ค่อยคุ้นกันเลย

à la mode พอพูดถึงคำนี้ข้าพเจ้ามักจะนึกเห็นภาพการแต่งตัวเข้าสมัย จะเป็นเสื้อผ้าหรือ ทรงผม หรือใส่เครื่องประดับเข้าสมัยอะไรทำนองนี้ แต่ในความหมายของอาหารหมายถึง

1. เนื้อย่างเอาไปตุ๋นรวมกับผักแล้วเสิร์ฟกับซอสสีน้ำตาล หรือ
2. เด็กหรือพายเสิร์ฟพร้อมไอศกรีม เช่น Pie à la mode

beef à la mode เนื้อวัวท่อนโคนขาหรือ เนื้อหน้าอกปรุงกับหอมหัวใหญ่ แครอท น้ำส้มสายชู และเครื่องเทศต่าง ๆ มักจะเสิร์ฟกับมันบด

à la normande มีส่วนประกอบที่เป็น แอปเปิ้ลและปลา

à l'italienne หมายถึงซอสสีน้ำตาลเข้ม และชั้นมีรสจัด ใส่เห็ดและมะเขือเทศ ปรุงรสด้วย

สมุนไพรเครื่องหอม จะใช้รับประทานกับมักกะโรนี และไส้กลางของอาร์ติโช๊คต้นน้ำมัน

à la Provençale ที่ประกอบด้วยกระเทียม และน้ำมันมะกอก

à l'anglaise ขนมปังป่นชุบไข่ทอด

à l'alsacienne อาหารเนื้อประกอบด้วย มันฝรั่ง ปลาแฮร์ริงดองและมีแอปเปิ้ลฝานเป็น ชั้นบาง ๆ ประดับมาด้วย

à l'allemande ซอสสีขาวยิ่งปรุงด้วยการ ผสมครีม ไข่แดง ผงเปลือกลูกจันทเทศ ดูแล้วไม่เห็น จะเกี่ยวกับคำคุณศัพท์เพศหญิงของภาษาเยอรมัน สักนิดเดียวเลย

à l'Andalouse เป็นซูปเปสหรือซันใส่มะเขือเทศ และข้าว ข้าพเจ้าเคยชิมแล้วไม่ได้ถูกรสนิยมเอาเลย เพราะเป็นรสชืด ๆ เปรี้ยว ๆ พิลึก ๆ

นอกจากนี้ก็มีอีก 2-3 คำที่น่าสนใจ เช่น à point หมายถึงสติกที่สุกปานกลาง คำนี้น่าจะทำให้ไขว้เขวสำหรับความเข้าใจของคนไทย ข้าพเจ้าเองยังเคยเข้าใจเอาเองว่าสุกเต็มที่ พอเอามาเสิร์ฟ ก็นึกอยากได้มะนาว พริกชี้หนูทุบ น้ำปลา ยาเสีย รู้แล้วรู้รอดไป

au bleu วิธีการปรุงอาหารประเภทปลาสด แบบฝรั่งเศส โดยการใส่หน้าสัมผัสซูลงไปในปลา เพียงเล็กน้อย จะทำให้ปลามีสีน้ำเงินเทาดูน่ารับประทานมากกว่าสีชืด

assiette Parisienne อย่านึกว่าเป็นจาน ลวดลายหรือออกแบบพิเศษอย่างปารีส ๆ ที่จริง หมายถึงออร์เดิร์ฟชนิดต่าง ๆ เสิร์ฟในจานเล็ก เป็นอาหารจานแรก

beurre roux เนยเคี่ยวทำให้ข้นโดยใส่แป้ง

à la bouquetière ประกอบด้วยผักชนิด ต่าง ๆ ตามฤดูกาล

beef à la mode อย่าไปนึกเห็นภาพเนื้อวัว ตกแต่งอย่างทันสมัยเลยเป็นเพียงเนื้อวัวท่อนโคนขา

หรือส่วนหน้าอก ปรุงด้วยหอมหัวใหญ่ แครอท หน้าสัมผัสสายชู และเครื่องเทศต่าง ๆ มักจะเสิร์ฟกับ มันบด (จะเติมพริกป่นด้วยก็คงจะไม่มีใครว่าอะไร เพราะเรื่องอย่างนี้เราไม่ว่ากันอยู่แล้ว!)

bouquet คำนี้ทำให้นึกถึงช่อดอกไม้ แต่ในที่นี้หมายถึง กลิ่นหอมซึ่งเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะ ของเหล้าองุ่นแต่ละชนิด หรือจะทำให้นึกถึงเพลง ดอกไม้นี้เพื่อคุณบ้างก็ได้

canapé เห็นคำนี้ก็นึกถึงเก้าอี้โซฟาไม้เท้าแขน บางครั้งเมื่อ ๆ ก็ยังใช้เป็นที่นั่งนอนเล่นได้อีกด้วย แต่ตรงนี้เขาหมายถึง อาหารเรียกน้ำย่อยชิ้นเล็ก ๆ ประกอบด้วย ขนมปัง หรือขนมปังกรอบหรือปัง แต่งหน้าด้วยอาหารสารพัดชนิด เช่น คาเวียร์ เนยแข็ง ฯลฯ

carte du jour ทำให้นึกถึงอะไรก็ได้ เช่น carte de séjour แต่ตรงนี้หมายถึง อาหารพิเศษ ในแต่ละวัน อาหารพิเศษวันนี้ อาหารของวันนี้ ที่จริงก็น่าจะมีความสัมพันธ์กับ carte de séjour พิเศษจริง ๆ ถ้าใครอยู่ปารีสจะซึ่งกับการไปเข้าคิว ขอทำบัตร carte de séjour เจ้าหน้าที่ทั้งดุ้นตั้งตากับ เข้าไปในดงเสือ ข้าพเจ้ายังสงสัยไม่หายจนบัดนี้ ผ่านไปทีไรก็ยังเห็นภาพแจ้ว ๆ

charlotte russe ไม่เห็นมีอะไรเกี่ยวข้องกับ ชาวรัสเซียสักนิดเดียว หรือว่าเป็นขนมโปรดของ ชาตินี้ก็ไม่ทราบ แต่ในความหมายของคน โรงแรมหมายถึง เด็กชั้นเล็ก ๆ ใส่ในพิมพ์ราดด้วย วิฟครีม คัสตาร์ด บางทีก็ใส่ผลไม้ด้วย แล้วแช่เย็น

chasseur นี้ก็เหมือนกันเห็นภาพซุชเข้าป่า ซาฟารียิงนก ล่าเสือ เปล่าเลย หมายถึง อาหาร ที่ปรุงด้วยเหล้าองุ่นขาว หอมเล็ก เห็ดและมะเขือเทศ ชื่อกับความหมายห่างกันไม่เห็นฝุ่นเลย คงจะทำงานอง เดียวกับชื่ออาหารไทยประเภทรสจัด เช่น เสือ-ร้องไห้ หรือยำสามบ่ออะไรทำนองนี้ คนละเรื่อง กันเลยจริงๆ

chateaubriand สเต็กเนื้อสันในก้อนใหญ่ ส่วนมากจะทำมาสำหรับ 2 คน ทำไม่ถึงชื่อเหมือนกับนักเขียนมีชื่อเสียงก็ไม่ทราบ Chateaubriand คงจะชอบมากหรือว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับเมือง Chateaubriand ที่ตั้งอยู่ใกล้ ๆ เมือง Nantes ก็เป็นไปได้

(à la) Chevalier ถ้าใครชอบเพลงก็จะนึกถึง นักร้องรุ่นเก่าก็ Maurice Chevalier หรือใครชอบ ลิเกฝรั่งก็จะนึกถึงอัครวิเศษที่มา ที่จริงมีความหมาย เพียงอาหารชุบแป้งทอดเสิร์ฟกับซอสครีม

Colbert sauce น้ำเกรวี่ผสมเหล้าองุ่นแดง กับหอมหัวเล็ก เนย และน้ำมันขาว ไม่ทราบว่าเป็นเกี่ยวกับกับท่านรัฐมนตรีตรงดินสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นรัฐมนตรีที่มีความสามารถมากและทำให้ Fouquet ต้องติดคุก ถูกยึดทรัพย์ ต้นตอคงจะมาจากพ่อครัวคงทำ sauce ชนิดหนึ่งขึ้นมาแล้วนำไปเสิร์ฟท่านเกิดชมว่าอร่อย ก็เลยตั้งชื่อให้เป็นเกียรติก็ได้ แต่คงจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับกันแน่ ๆ

demi - glace ซอสสีน้ำตาลที่เคี่ยวจนข้น สำหรับราดหน้าอาหาร ไม่เห็นจะเข้าเค้ากับคำที่เรารู้จัก

demi - sec ผาดเล็กน้อยสำหรับเหล้าองุ่นขาว (semi - sweet) หวานนิดหน่อยสำหรับ แชมเปญ

Demi - sel เนยชนิดครีมเนื้อค่อนข้างนิ่ม ใส่เกลือเล็กน้อย

émincé เนื้อที่บดหรือสับหรือหั่นชิ้นเล็ก ๆ บาง ๆ

émincé de boeuf ชิ้นเนื้อวัวเล็ก ๆ บาง ๆ
en casserole หมายถึง เสิร์ฟอาหารในชาม มีฝาและหู 2 ข้าง สำหรับทำอาหารแล้วยกออกมาเสิร์ฟ โดยไม่ต้องถ่าลงจาน

en chemise ถ้าได้ยืนฝรั่งพูดขอให้นักถึงความหมายมันฝรั่งต้มทั้งเปลือก อย่าไปนึกจน

ว่าเสื้อเชิ้ตแขนสั้นหรือแขนยาว สีอะไร ให้งุ่นไปหมด เตี่ยวจะอดเสียเปล่า

Entre - Deux - Mers หมายถึง เหล้าองุ่นขาว คุณภาพปานกลาง จากเมือง Bordeaux บริเวณที่อยู่ระหว่างแม่น้ำ Garonne และ Dordogne

espagnole หมายถึง ซอสข้นสีน้ำตาลที่เคี่ยวกับผักหลายชนิดที่สับละเอียด ใช้เป็นหลักในการทำซอสสีน้ำตาลชนิดต่าง ๆ อย่าไปนึกถึงสาวสเปนที่เป็นคนทำความสะอาดตามห้องในหอพัก หรือตามบ้าน หรือไม่กี่สาวสเปนแสนสวยสักคนหนึ่งในกระโปรงพอง ๆ เดินระบำกระต๊อบเท้าเข้าสละ

financière (à la) เป็นซอสสีน้ำตาลกับเห็ด ไม่เห็นว่าจะเกี่ยวกับคำที่เรา ๆ ทั้งหลายรู้จักกันเลย

frappé, frappe หมายถึง เครื่องดื่มที่เย็นจัด หรือบางส่วนเป็นน้ำแข็ง (น้ำแข็งทุบละเอียด) หรือหมายถึงน้ำผลไม้ปั่นกับน้ำแข็ง

หรือเหล้าหวานที่เสิร์ฟด้วยน้ำแข็งทุบละเอียด หรือหมายถึงเย็นมาก เย็นจัด

คงจะมีเค้าใกล้เคียงกับกริยาที่เราทุบตีเหมือนกับเขาฟาดน้ำแข็งกระมัง แต่ฝรั่งเขาไม่ฟาดเหมือนอาแป๊ะแถว ๆ ร้านขายไอศกรีม เลยไม่ทราบจะทำไมใช้คำนี้

Loup de Mer หมายถึง ปลาทะเลคล้ายปลากะพง อย่าไปตกใจถ้าคนเสิร์ฟมาแนะนำให้รับประทาน หรือคิดว่าเป็นสัตว์ดุร้ายในทะเลแสนจะน่ากลัว ที่จริงก็เป็นปลาที่น่าอร่อย

pain perdu ขนมปังปังชุบไข่กับนมทอดเสิร์ฟกับ syrup หรือแยมเมลลี่ ถ้าพูดถึงพวกเหล้าก็จะมีคำที่น่าสนใจ เช่น

Blanc de Blancs เหล้าทำจากองุ่นขาว (เขียวอ่อน ๆ) เท่านั้น

Cru หมายถึงการจัดอันดับ จัดลำดับ ชนิดของเหล้า ซึ่งไม่ได้หมายความว่าอะไรที่ดิบ ๆ อย่างที่เราใช้ ๆ กันเลย เช่น Cru Bourgeois เป็น

อันดับของเหล่าที่ได้รับพิจารณาจัดให้เป็นเหล่า
องุ่นก่อนข้างดีจากแคว้น Bordeaux แต่ยังไม่ใช่
ชนิดดีเลิศ

Grand Cru เหล้าองุ่นอันดับยอดเยี่ยมที่สุด

Premier Grand Cru Classé อันดับที่หนึ่ง

Grand Cru Classé อันดับที่สอง

Nature เหล้าองุ่นชนิดไม่มีคาร์บอนเนต

Primeur เหล้าองุ่นพิเศษที่ไม่ต้องหมักนาน

Beaujolais ก็เป็นประเภทนี้

Pourriture noble อย่าไปว่าขุนนางเขี้ยวนะ
หมายถึง เชื้อราชชนิดหนึ่งในองุ่นที่ช่วยเพิ่มความ
หวานตามธรรมชาติให้กับเหล้าองุ่นบางชนิดเท่านั้น
เอง

Vert หมายถึง องุ่นที่เก็บข้มไม่นานก่อนข้าง
สด

ท่านอ่านมาถึงตรงนี้จะรู้สึกเริ่มเมาม้างหรือยัง
เพราะรู้สึกจะได้ชิมลิ้มรสหลายขนาน

jardinière เรามักจะคุ้นกับคำนี้มากใน
ความหมายที่เกี่ยวกับสวน ชาวสวนชาย หญิง หรือ
jardin d'enfants แต่ในที่นี้หมายถึงผักสดชนิด
ต่าง ๆ หั่นหรือสับเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ ปนกับ
เครื่องหอมสมุนไพร เวลารับประทานก็ค่อยเลือก
ซอสที่ชอบมาราดเอง

légume หมายถึง ต้นไม้จำพวกมีผัก เช่น
ทองหลาง กระถินและถั่ว

liaison ทุกคนคุ้นกับคำนี้ทั้งตอนเป็นนักเรียน
และเป็นครู วัน ๆ หนึ่งจะต้องถูกถามหรือถามว่า
ต้องทำ liaison หรือไม่ แต่ข้าพเจ้านึกถึงภาพยนตร์
เรื่องหนึ่งที่ข้าพเจ้าดูเมื่อตอนเป็นสาว ๆ เรื่อง liaisons
dangereuses

lyonnaise หมายถึง อาหารที่ปรุงกับหอม
หัวใหญ่ไม่ทราบว่าเป็นเกี่ยวกับเมือง Lyon
อย่างไร เพราะคนฝรั่งเศสปรุงอาหารด้วยหอม
หัวใหญ่กันทุกเมือง มิใช่แต่คน Lyon ทำเป็นแต่

พวกเดียวเท่านั้น ท่านเห็นแล้วใช่ไหมว่าการเรียนรู้
ภาษานี้มีอะไรแปลก ๆ ได้เสมอ ถ้าจะคิดหา
สิ่งแปลก ๆ มาพูดกัน

marge เรารู้จักกันทุกคนในความหมายว่า
เว้นช่องว่างห่างจากกริมกระดาษเพื่อครุจะได้อตรวจ
สะดวก เพื่อจะเติมคำที่ต้องแก้หรือใส่คะแนนไว้
ตามบรรทัด ในที่นี้หมายถึงเนยเทียมเท่านั้นเอง
เห็นช่องว่างระหว่างคนโรงแรมกับคนโรงเรียน
แล้วใช่ไหม

nicoise (à la) หมายถึงการปรุงอาหาร
ด้วยมะเขือเทศและกระเทียม

noisette หมายถึง เนื้อชิ้นเล็ก กลม ๆ ตัด
จากเนื้อสันใน จะหมายถึงเนื้อลูกมะพร้าวก็คงได้
คือเนื้อวุ้นนั่นเอง

oeufs pochés ไข่ทอดในน้ำเดือดซึ่งเหาะ
น้ำต้มสายชู

oeufs sur le plat ไข่เจียว อยาบอกว่า
ถ้าไม่อยู่ในจานแล้วจะให้ใส่ไว้ที่ไหน

parfait หมายถึง ของหวานแช่เย็นจัด ลักษณะ
คล้ายคัสตาร์ดทำด้วยวิปครีมและไข่ หรือประเภท
ของหวานแช่เย็นประกอบด้วยผลไม้ น้ำเชื่อม
ไอศกรีม และวิปครีม

paysanne (à la) ถ้าแปลตรงตัวก็คงหมายถึง
แบบภูธร ๆ แต่ในที่นี้หมายถึงส่วนประกอบที่มีกะหล่ำ-
ปลี แครอท ไซเท้า มันฝรั่ง หอมหัวใหญ่ ปรุงกับ
เบคอนหรือเนื้อ จะเป็นเนื้อสัตว์ชนิดก็ได้ ดู ๆ
ก็มีเค้าภูธร ๆ ดิสมชื่อ

pièce de résistance หมายถึง อาหารแต่
ละมือหรือแต่ละชุด อย่าไปนึกอะไรให้มันเป็น
วิชาการยาก ๆ เลย

potage marquis หมายถึง โจ๊ก ดูจะเป็น
โจ๊กไก่เพราะไม่เคยเห็นว่าเป็นโจ๊กหมูเลย

sauté ของทอดด้วยน้ำมันหรือไขมันเล็กน้อย และทอดให้เหลืองน่ารับประทาน ข้าพเจ้าเองคุ้นแต่กับคำว่า légumes sautés คือประเภทผัดผัก

ข้าพเจ้านำท่านมารับประทานจนอิ่มพอควรแล้ว จะขอเสิร์ฟเหล้าหลังอาหารปิดท้ายอาหารคือประเภท poussé café สัก 2-3 ชนิด พอให้สบายอารมณ์ เช่นประเภท crème de...ทั้งหลาย เป็นต้น

crème de Fraises เป็นลิเคียวรสหวาน ทำจากสตอเบอรี่สีแดง ๆ เหมือนผลสตอเบอรี่ เรื่องเกี่ยวกับครีมนั้นข้าพเจ้ามีเรื่องขำขันแต่ไม่น่าหัวเราะ มาเล่าให้ฟังเรื่องหนึ่งที่โรงแรมในต่างจังหวัด ขณะนั้นเป็นฤดูหนาวฝรั่งสั่งสตอเบอรี่ให้ราดครีม คนเสิร์ฟก็เอาครีมที่ใส่กาแฟราดลงไปบนสตอเบอรี่นำมาเสิร์ฟ ฝรั่งคนนั้นโกรธมาก ผลักโต๊ะที่อยู่ข้างหน้าแต่ปรากฏว่าโต๊ะไม่เคลื่อน เก้าอี้ที่นั่งเคลื่อนแทนไกลอย่างแรงข้ามห้องอาหารไปชนกำแพงสุดห้องอาหาร ท่านนึกวาดภาพว่าคนที่รับประทานอยู่ขณะนั้นจะตกใจขนาดไหนที่อยู่ ๆ ก็มีคนนั่งเก้าอี้ไกลอย่างแรง เพราะไม่ใช่เวลาที่จะเล่นกลสักหน่อย

Crème de Roses ลิเคียวรสชื่นพุ่มอ่อนกลิ่นกุหลาบ บ้านเราเคยทดลองทำไว้นด้วยกลีบกุหลาบ เราแน่กว่าได้ทั้งรสทั้งกลิ่น

Mandarin ลิเคียวรสส้ม

Raspail ลิเคียวรสอัลมอนต์หรือเมล็ดพีชหรือเมล็ดเชอร์รี่ ชื่อคล้าย ๆ ถนนในกรุงปารีส แปลกดี

Vielle Cure ลิเคียวรสน้ำตาล กลิ่นหอมดีกรีสูง รับรองว่าดื่มแล้วต้องร้องเพลงมองมานัยน์ตาหวานฉ่ำแน่ ๆ

เมื่อทุกท่านอึ้งหน้าสำราญกับอะไรที่ไม่เคยรับประทานก็ต้องชิม อะไรไม่เคยดื่มก็ต้องจิบและมีน ๆ พอสมควรแล้ว ข้าพเจ้าก็ขอลาท่านไปก่อนหากมีบุญวาสนาส่งก็จะพยายามมาให้ความบันเทิงกับท่านในโอกาสอันสมควร ที่จริงข้าพเจ้ามีเรื่องราวมากมาย ถ้าให้เล่าด้วยวาจาจะทำได้ง่ายมาก แต่พอให้เรียบเรียงเป็นอักษรแล้วช่างยากเย็นแสนซึ้ง เพราะข้าพเจ้าไม่มีพรสวรรค์ในการเขียน แต่ก็อดหลงคำชมของท่านบรรณาธิการไม่ได้ที่ท่านกรุณาให้กำลังใจว่า “หนูเขียนนะคะ หนูเขียนเก่ง สนุก หนูเป็นนักเขียน...” ถ้าท่านได้ยินคำชมแบบนี้จะไม่เป็นอย่างข้าพเจ้าบ้างหรือ?



อะไร



ใหม่

ในฝรั่งเศส
ตามสายตาของ

ผู้เขียน

“อุไรฉกา”*

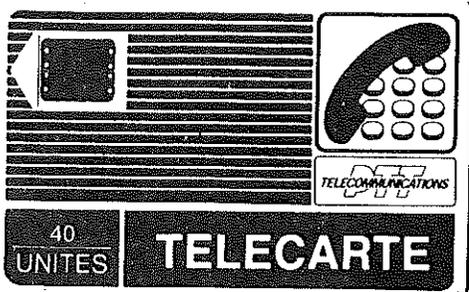
ไปฝรั่งเศสครั้งนี้ได้พบกับความเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง โดยเฉพาะด้านการสื่อสารของคนที่นี่ เป็นต้นว่า การใช้โทรศัพท์เมื่อ 2 ปีก่อน เรายังใช้เหรียญหยอดลงในตู้โทรศัพท์แล้วหมุนหมายเลข ถ้าอยู่ในเขตเดียวกันก็หมุนตรงได้ ถ้าอยู่คนละเขตก็หมุนเลข 16 ก่อนแล้วรหัสของเขต เช่น เขต Jura แถวเมือง Besancon ก็ใช้รหัส 84 แล้วก็หมายเลขโทรศัพท์ที่จะโทรไป เป็นต้น แต่คราวนี้ ฝรั่งเศสก้าวหน้าไปมาก ใช้ระบบใส่บัตรกดจิกจิกเพื่อพูดโทรศัพท์ เหมือนกดบัตรเอาเงิน ATM บ้านเรา เป็นคอมพิวเตอร์ไปหมด (ความจริงไม่หมดทีเดียว บางตู้ยังใช้เหรียญหยอดแต่น้อยมาก) โดยเฉพาะในปารีส จะหาตู้หยอดเหรียญสักตู้ เดินกันเหงื่อหยดและตรงกันข้ามเมื่อไปต่างจังหวัด แต่ที่เหมือนกันคือเกือบทุกตู้โทรศัพท์จะมีหมายเลขโทรศัพท์ประจำตู้ คนอยู่ปลายทางอาจโทรศัพท์ถึงเราได้จากตู้โทรศัพท์นั้น ๆ สังเกตได้จากสัญลักษณ์เป็นระฆังสีฟ้าอยู่ที่ขอบตู้ด้านบนบ้าง บนกระจกข้าง ๆ ตู้บ้าง

ประมาณเดือนตุลาคม ปี 2528 ฝรั่งเศสได้

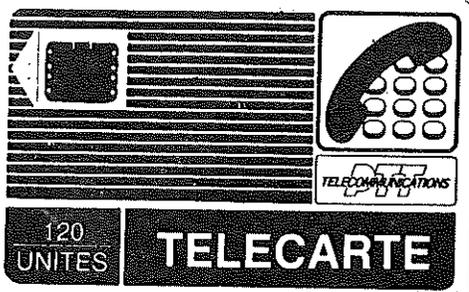
เปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์ครั้งใหญ่ เช่น ในปารีสหมายเลขโทรศัพท์เปลี่ยนจากเลข 7 เป็น 8 ตัว หรืออยู่ต่างจังหวัดจะหมุนโทรศัพท์เข้าปารีสต้องหมุน 16 แล้วก็ 1 แล้วก็หมายเลขที่เปลี่ยนใหม่ 8 ตัว รวมเลข 11 ตัว หรือจากปารีสจะติดต่อกับต่างจังหวัดก็หมุน 16 แล้วต่อด้วยรหัสเมือง แล้วก็หมายเลขโทรศัพท์ที่ต้องการ รวมแล้วหมุนเลข 10 ตัว และระหว่างจังหวัด เช่น จาก Montpellier จะหมุนไป Besancon ก็ไม่ต้องหมุนเลข 16 แล้ว หมุนรหัสประจำเขต (Jura รหัส 84) แล้วก็หมายเลขโทรศัพท์ที่ต้องการโดยตรงเลย รวมเลข 8 ตัว เป็นอันว่า รหัส 16 ใช้เมื่อจะติดต่อเข้า Paris หรือจาก Paris ไปต่างจังหวัดเท่านั้น เขียนไปเขียนมาผู้อ่านไม่เข้าใจ แต่ผู้เขียนเข้าใจ (คนเดียว) ก็ได้ แต่ความยุ่งยากมีแค่นี้เอง (จริง ๆ)

*ประจำกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

มาดูความใหม่ของการใช้บัตรในตู้โทรศัพท์ กันดีกว่า จะใช้ได้อย่างไร ก่อนอื่นต้องซื้อบัตรแข็ง เคลือบพลาสติก (ลักษณะเหมือนบัตร ATM บ้านเรา) ที่ร้าน TABAC ราคาค่อนข้างสูง มี 2 ราคา คือราคา 30 ฟรังก์ (สี่ฟ้าน้ำทะเล) กับ 90 ฟรังก์



บัตรราคา 30 ฟรังก์



บัตรราคา 90 ฟรังก์

(สกรัมท่า) ในตู้โทรศัพท์จะเห็นที่สอดบัตร หน้าปัด ที่มีตัวเลขแบบกด และมีช่องบอกรายการให้ผู้ใช้ ปฏิบัติตาม (คนอ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านภาษาอื่นได้แต่ไม่ใช่ภาษาฝรั่งเศสก็เรียบร้อยโรงเรียนฝรั่งเศส คือ ต้องขอให้คนอื่นสาธิตให้ดู) ที่ช่องบอกรายการ จะบอกรายการตามลำดับ ดังนี้

- 1) ยกหูโทรศัพท์ 2) สอดบัตร 3) ปิดตู้ (เล็ก) บัตร 4) คอยก่อน 5) บัตรนี้ยังมีเงินเหลืออยู่จำนวนเท่าใด 6) หมายเลขที่ต้องการได้ (ความจริงกดตัวเลข) 7) นี่คือหมายเลขที่ท่านกำลังจะพูด 8) จำนวนเงินที่มีอยู่ในบัตร (ซึ่งจะหักลบไปเรื่อยๆ ตามเวลาที่ใช้มากน้อยขณะที่ใช้โทรศัพท์)

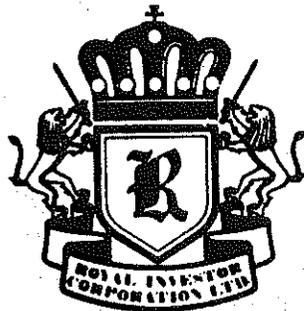
พอผู้ใช้วางหู รายการที่ 9) ก็บอกให้รับบัตรคืน มีเหมือนกันที่ใส่บัตรเข้าไปแล้ว ปิดตู้บัตรแล้ว ช่องรายการบอกว่า ผิดปกติ (anomalie) ซึ่งหมายความว่าเครื่องเสีย หนแรกผู้เขียนตกใจ เอ...หมายความว่าอะไรนะ คำนี้ทำไม่มันไม่บอกให้กดปุ่มรับบัตรคืน มันจะให้ทำยังไงต่อนะ รอ 2-3 นาที ไม่มีอะไรเปลี่ยน มีแต่คำนี้ปรากฏบนจอ อารามตกใจกลัวว่าเครื่องจะกลืนบัตร (ซึ่งราคาหลายสตางค์) เลยรีบกดปุ่มคืนบัตรอยู่ขวามือ รอสักครู่ บัตรก็ค่อย ๆ เลื่อนออกมา รีบหยิบบัตรแล้วผลจากตู้หนีไปไม่เหลือवलหลัง...

สิ่งนี้ เป็นของใหม่ แม้แต่คนฝรั่งเศสเองก็ยังปรับตัวไม่ค่อยจะทันสังเกตเห็นได้ ขณะที่จะกดหมายเลขมักมีคนมาถามว่าทำยังไงดี ทำยังไงต่อไป เป็นต้น การโทรศัพท์โดยใช้บัตรนั้น บัตรราคาแพง แต่ป้องกันการใช้เงินจากตู้โทรศัพท์ได้เป็นอย่างดี แต่ใช้แล้วราคากลับถูกสำหรับผู้ใช้ เพราะใช้เครื่องหักเงินเป็น centimes เมื่อเปรียบเทียบกับหยอดเหรียญแล้วราคากถูกกว่า เพราะต้องหยอดเหรียญครั้งละ 1 ฟรังก์ ทั้ง ๆ ที่พูดไม่ถึง 1 ฟรังก์ด้วยซ้ำไป (นาน ๆ ที่ห rokok) นอกจากนี้ มีวิธีใช้โทรศัพท์ให้ถูกลงด้วย เช่น เวลา 3 มุมเที่ยงคืน ราคาจะถูกลงจากปกติถึง 50% จากเที่ยงคืนถึง 6 โมงเช้า ราคาจะถูกลงจากปกติถึง 60% เป็นต้น

นอกจากเรื่องโทรศัพท์แล้วก็เป็นเรื่องจุกจิกอย่างอื่น เช่น *ปัจจุบันแสดมปีติดจดหมายภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านยกเว้นอังกฤษ ราคา 2F20 แสดมปีติดโปสการ์ด มาบ้านเรา 3F40 กระดาษจดหมายเมล้อากาศ 3F70 ส่งหนังสือกลับบ้านเราที่ปรัสเซีย 5 กิโลกรัม 30F ส่งของกลับบ้านทาง SERNAM 5 กิโลกรัม 120F 10 กิโลกรัม 170F

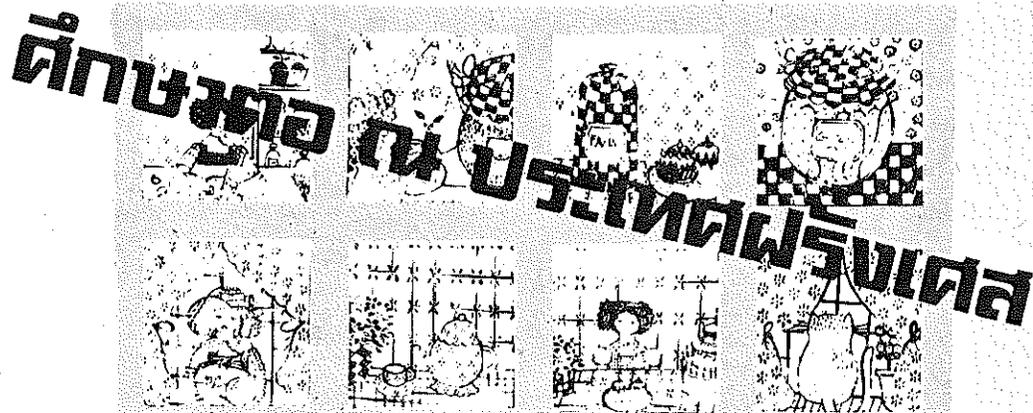
15 กิโลกรัม 240F 20 กิโลกรัม 312F และไป
ไหน ๆ โดยรถไฟ พยายามอยู่เมืองนั้นให้ครบ 5 วัน
ซื้อตั๋ว billet de séjour จะลดราคาตั๋วไป-กลับได้
ถึง 25% (เรื่องเก่าแล้วแต่ยังอยากเล่าให้ฟัง) เป็นต้น
ยังมีอื่น ๆ อีกมากมายนักซึ่งเป็นของสวย ๆ

งาม ๆ นำรื่นรมย์ในชีวิต และให้ความชุ่มชื้นหัวใจ
สำหรับพวกเราที่ทำงานหนักไม่ได้งยหน้าเงตา
ที่ผู้เขียนตั้งใจจะเอามาฝาก...พบกันใหม่เมื่อสมาคมฯ
ต้องการค่ะ



บริษัท รอยัลอินเวสเตอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
ROYAL INVESTOR CORPORATION LIMITED.

Sinthorn Bldg. 4th Flr. 132 Wireless Rd. Bangkok 10500
Tel. 2500210-3, 2520215 ext, 400-404
Tly. 84055 ROYAL TH



อังคณิต ลีวรรณพันธ์*

โรงเรียนอนุบาลในฝรั่งเศส โดยทั่วไปเปิดรับเด็กตั้งแต่อายุ 2-3 ปี เด็กเล็ก ๆ เหล่านี้จะเรียนอยู่ชั้นอนุบาลจนอายุราว 6 ปี จากนั้นก็เริ่มรับการศึกษาภาคบังคับ ในระดับประถมศึกษา 5 ปี (CP, CE 1, CE 2, CM 1, CM 2 จนถึงอายุ 11 ปี เริ่มระดับมัธยมศึกษา ซึ่งในระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ภาค ภาคแรก 4 ปี (6^c, 5^c, 4^c, 3^c) คือ Les collèges d'Enseignement Secondaire (C.E.S.) เด็กที่เรียนจบภาคนี้ กล่าวคือ ถึงชั้น 3^c ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของการศึกษา ภาคบังคับตามกฎหมายแล้ว สามารถหยุดการเรียนและออกไปทำงานหาเลี้ยงชีพได้ ซึ่งโดยมากมักเริ่มด้วยการเป็นเด็กหัดงาน อายุโดยเฉลี่ยของเด็กระดับนี้คือ 16 ปี โดยส่วนรวมแล้ว เด็กจะเรียนต่อในภาคที่สอง ซึ่งแยกออกเป็น 2 สาย คือ สายอาชีพ และสายสามัญ สายอาชีพหลักสูตร 2 ปี ในโรงเรียนอาชีพ (Lycées d'Enseignement Professionnel) ประกาศนียบัตรสายอาชีพมี 2 ประเภทคือ C.A.P. (Certificat d'Aptitude Professionnelle) และ B.E.P. (Brevet d'Enseignement Professionnel)

ส่วนสายสามัญหลักสูตร 3 ปี (2^c, 1^c, Terminal) ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญเรียกว่า Baccalauréat นักเรียนที่สอบไล่ผ่านหรือที่เรียกว่า Bacheliers นั้น มีอายุโดยเฉลี่ย 17-18 ปี และสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา มี 2 แบบ คือ ระยะสั้น และระยะยาว

ระยะสั้น : หลักสูตร 2 ปี เป็นการศึกษา ด้านเทคนิคชั้นสูงที่ให้ความรู้ความชำนาญในงานช่างเทคนิค และช่างฝีมือในระดับสูงในสาขาต่าง ๆ ปริญญาในหลักสูตร 2 ปีนี้มี 3 ประเภท คือ D.E.U.S.T. (Diplôme d'Etudes Universitaires Scientifiques et Techniques) D.U.T. (Diplôme Universitaire de Technologie) และ B.T.S. (Brevet de Techniques Supérieures).

ระยะยาว: แบ่งเป็น อุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย (Universités) และ สถาบัน grandes Ecoles.

1) Universités

มหาวิทยาลัยฝรั่งเศสเป็นมหาวิทยาลัยเปิดทั้งหมดสำหรับ Bacheliers ฝรั่งเศส กล่าวคือ เข้าเรียนต่อได้โดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือก มหาวิทยาลัย 71 แห่ง ทั่วประเทศสังกัดกระทรวง

* เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการศึกษาและดูงาน ณ ประเทศฝรั่งเศส สำนักทูตวัฒนธรรม

ศึกษาธิการแห่งชาติ ระบบการศึกษาจัดเป็นหมวดหมู่ เรียกว่า UER (Unités d'Enseignement et de Recherche) ในทุกสาขาวิชา กล่าวคือ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ อักษรศาสตร์ รัฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ เป็นต้น

หลักสูตรแบ่งเป็น 3 ระดับต่อเนื่องกัน คือ

ก) 1^{er} cycle — หลักสูตร 2 ปี เพื่อเตรียมอนุปริญญา D.E.U.G. (Diplôme d'Etudes Universitaires générales)

ข) 2^e cycle — หลักสูตร 2 ปี ปีแรกเป็นระดับปริญญาตรี (Licence) ส่วนปีที่สองเป็นระดับปริญญาโท (Maîtrise)

ค) 3^e cycle — เป็นภาคการศึกษาที่ควบคู่ไปกับการค้นคว้าวิจัย แบ่งออกเป็น 2 แนว คือ

ค.1) D.E.S.S. (Diplôme d'Etudes Supérieures Spécialisées) หลักสูตร 1 ปี หลังปริญญาโท มุ่งผลิตผู้ที่มีความรู้และทักษะในงานค้นคว้าวิจัยในแขนงต่าง ๆ ที่สามารถออกไปประกอบอาชีพได้

ค.2) Doctorat — แบ่งออกเป็น 2 ระยะ

1. DEA (Diplôme d'Etudes Approfondies) หลักสูตร 1 ปี การศึกษาระบบนี้ประกอบด้วย การค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อเตรียมโครงร่างวิทยานิพนธ์เป็นหลัก นอกเหนือไปจากการเข้าฟังคำบรรยายในวิชาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก

2. thèse : เป็นงานเขียนวิทยานิพนธ์ จากข้อมูลที่ได้รวบรวมพัฒนามา วิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์ เป็นที่ยอมรับของอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น นักศึกษาจะเสนอต่อหน้าคณะกรรมการ ระยะเวลาดเตรียมวิทยานิพนธ์อยู่ระหว่าง 2-3 ปี

กฎหมายปฏิรูปอุดมศึกษา ฉบับที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ 27 มกราคม 2528

กำหนดให้ปริญญาเอกของฝรั่งเศสมีระบบเดียวสำหรับทุกแขนงวิชา ถือเป็นระดับมาตรฐานสากลเทียบเท่า Ph.D. อันเป็นปริญญาสูงสุดในระบบการศึกษาแบบอเมริกัน ดังนั้น นับแต่ปีการศึกษา 85-86 เป็นต้นไป Doctorat ซึ่งเดิมมี 4 ประเภท คือ Doctorat d'Université, Doctorat de Troisième Cycle, Doctorat d'Ingénieur และ Doctorat d'Etat ก็จะถูกยกเลิก และแทนที่ด้วย Doctorat Unique ซึ่งนับเป็นปริญญาสูงสุด และดุษฎีมหาบัณฑิตในระบบใหม่มีสิทธิ์สอนในมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษางานด้านค้นคว้าวิจัยในสาขาที่ตนเชี่ยวชาญได้สิทธิ์ดังกล่าวครอบคลุมถึงคนต่างชาติที่จบปริญญาเอกในระบบใหม่นี้ด้วย

อย่างไรก็ตามแม้ปริญญาเอกระบบใหม่เพิ่งเริ่มใช้ แต่ก็ในช่วงเดียวกับการเข้ามามีอำนาจของรัฐบาลชุดใหม่ของฝรั่งเศส การเปลี่ยนแปลงระบบอุดมศึกษา อาจเกิดขึ้นได้อีก ดังนั้นผู้สนใจและเกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องติดตามข่าวคราวอย่างใกล้ชิดต่อไป

ในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ นั้น มีระบบการศึกษาที่แตกต่างซับซ้อนกว่าที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยปกติหลักสูตรระยะยาวเกิน 10 ปี

2) Ecoles / Grandes Ecoles

ลักษณะพิเศษของสถาบันอุดมศึกษาประเภทนี้ คือ รับนักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกและเข้าสังกัดมักเป็นกระทรวงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่กระทรวงศึกษาธิการแห่งชาติ เช่น กระทรวงเกษตร กระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น นักเรียนที่ได้ Baccalauréat ต้องผ่านหลักสูตร CPGE (Classes Préparatoires au Grands Ecoles) 2 ปี ใน Lycée ที่จัดชั้นเรียนเป็นพิเศษเสียก่อน เพื่อมีสิทธิ์สมัครสอบเข้าเรียนต่อใน Grandes Ecoles ซึ่งแบ่งออกเป็น

8 ประเภท ตามสาขาวิชา

- 1) Ecoles Normales Supérieures
- 2) Grands Ecoles Scientifiques
- 3) Grands Ecoles Littéraires.
- 4) Grandes Ecoles et Instituts de Formation à l'Administration
- 5) Grandes Ecoles de Commerce et de Gestion
- 6) Grandes Ecoles d'Agriculture et d'Industries Alimentaires
- 7) Grandes Ecoles Militaires
- 8) Ecoles d'Architecture et de Beaux Arts

ระบบการศึกษาใน Ecoles หรือ Grandes Ecoles ค่อนข้างซับซ้อน แตกต่างกันไปตามสถาบัน แต่ละแห่ง ผู้สนใจสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก CEDUST ซึ่งเป็นศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย แห่งสถานทูตฝรั่งเศสได้

การสมัครเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักศึกษาต่างชาติ

โดยปกติการสมัครเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของฝรั่งเศสแบ่งได้เป็น 2 ประเภท

- 1) สมัครโดยตรง ชั้นตอนนี้สำหรับ
 - ผู้ได้ Baccalaureat หรือ ประกาศนียบัตรที่เทียบเท่าจากฝรั่งเศส
 - นักศึกษาที่ศึกษาต่อภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย
 - นักเรียนทุนรัฐบาลฝรั่งเศสหรือองค์การระหว่างชาติอื่น ๆ โดยขึ้นกับ CNOUS หรือ CIES ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบนักเรียนทุนต่างชาติ
 - บุตร ธิดา ของทูตานุทูตต่างประเทศประจำฝรั่งเศส
 - นักศึกษาที่สมัครเรียนต่อในระดับ 2^e cycle คือ ปริญญาตรีและปริญญาโท และ

3^e cycle ปริญญาเอก สิ่งที่ต้องตระหนักในขั้นนี้ คือ หากใบสมัครในระดับ 3^e cycle ได้รับการปฏิเสธ ก็มิได้หมายความว่าผู้สมัครมีสิทธิ์ได้รับพิจารณาในระดับ 1^{er} cycle

- นักศึกษาที่สมัครในสถาบันที่เลือกเป็นผู้สมัครโดยใช้การสอบแข่งขัน
- นักศึกษาที่สมัครเข้าศึกษาต่อใน I.U.T. (Institut Universitaire de Technologie)
- นักศึกษาที่สมัครเรียนในสาขาวิชาที่มีในสถาบันซึ่งมิได้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการแห่งชาติ เช่น ดนตรี เกษตรศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีอิสรภาพในการกำหนดระเบียบและขั้นตอนการสมัคร ตลอดจนการเทียบวุฒิ ผู้ที่ประสงค์จะศึกษาต่อในประเทศฝรั่งเศส จึงควรติดต่อโดยตรงกับสถาบันที่ตนสนใจแต่เนิ่น ๆ กล่าวคือ ต้น ๆ ปีปฏิทิน เพื่อทราบระเบียบข้อควรปฏิบัติที่แน่นอน

เมื่อนักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกให้เรียนในมหาวิทยาลัยหนึ่ง ๆ และเดินทางไปถึงฝรั่งเศสแล้ว ก่อนการลงทะเบียนจะต้องผ่านการทดสอบความรู้ภาษาฝรั่งเศส ซึ่งทางมหาวิทยาลัยนั้น ๆ เป็นผู้จัดทดสอบด้วย ดังนั้นจึงควรต้องมีพื้นฐานความรู้ภาษาฝรั่งเศสที่ดีด้วย

2) สมัครผ่านสถานทูตฝรั่งเศส (pre-inscription)

ขั้นตอนการสมัครประเภทนี้ สำหรับนักเรียนต่างชาติที่สมัครเข้าเรียนในระดับ D.E.U.G. เป็นครั้งแรก

สิ่งที่จะต้องทำคือ ติดต่อฝ่ายวัฒนธรรมสถานทูตฝรั่งเศส ราว ๆ ต้นธันวาคม เพื่อขอใบสมัครมากรอกแล้วส่งคืนราวต้นกุมภาพันธ์ และสอบภาษาฝรั่งเศสซึ่งสถานทูตฝรั่งเศสจะเป็นผู้

กำหนดวันจัดสอบ โดยใช้ข้อสอบจากฝรั่งเศสโดยตรง โดยปกติข้อสอบจะแบ่งเป็น 2 ภาค ภาคแรกเป็นแบบปรนัยเกี่ยวกับไวยากรณ์ฝรั่งเศส ภาคหลังเป็นข้อสอบเกี่ยวกับสาขาวิชาที่ผู้สมัครเลือก ภาคนี้จะเป็นแบบปรนัยครึ่งหนึ่ง ส่วนที่เหลือเป็นแบบอัตนัย โดยมีหัวข้อต่าง ๆ ให้เลือก สถานทูตฝรั่งเศสทำหน้าที่เป็นเพียงตัวกลางจัดส่งเอกสารใบสมัครและข้อสอบไปให้มหาวิทยาลัยอันดับที่ 1 ใน 2 อันดับ ซึ่งผู้สมัครจะต้องระบุไว้ในใบสมัคร และมหาวิทยาลัยที่ผู้สมัครเลือกเป็นผู้แจ้งผล ในกรณีที่ผู้ต้องการสมัครอยู่ในประเทศฝรั่งเศส ถ้าหากอยู่เกิน 1 ปีแล้ว ให้ติดต่อโดยตรงกับมหาวิทยาลัย แต่ถ้าอยู่ในฝรั่งเศสไม่ถึง 1 ปี ต้องติดต่อดำเนินขั้นตอนขอสมัครกับสถานทูตฝรั่งเศสในประเทศของตน หากแต่การจัดสอบ มหาวิทยาลัยที่ผู้สมัครเลือกเป็นอันดับแรกเป็นผู้ดำเนินการ

นอกจากอุดมศึกษาระบบต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ยังมีสถาบันที่มีหลักสูตรเน้นเฉพาะภาษาและอารยธรรมฝรั่งเศสอีกหลายแห่ง มีทั้งที่สังกัดมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ และที่เป็นของเอกชน สำหรับสถาบันแห่งมหาวิทยาลัยนั้น โดยทั่วไปปีการศึกษา (année universitaire) จากตุลาคม ถึง มิถุนายน ประกาศนียบัตรแห่งมหาวิทยาลัยแบ่งเป็น 3 ระดับ

- 1) Certificat Pratique de Lanque Française
- 2) Diplôme d'Etudes Françaises
- 3) Diplôme Supérieur d'Etudes Française

สำหรับ 2 ระดับแรก ไม่จำกัดวุฒิของผู้สมัคร ส่วนระดับที่ 3 ผู้สมัครต้องมีวุฒิ Baccalauréat หรือเทียบเท่า และประกาศนียบัตรระดับ 3 ที่ประสาขาให้นักศึกษาต่างชาตินี้อาจทำให้นักศึกษามีสิทธิ์เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยในปีที่ 2 ของ 1^{er} cycle (D.E.U.G.) ได้ทันที โดยข้ามปีที่ 1 ไปได้

ที่เกี่ยวกับประกาศนียบัตรด้านภาษาฝรั่งเศส ยังมีประกาศนียบัตรอีกประเภทหนึ่งซึ่งถือเป็น diplômes nationaux. มี 2 ระดับ คือ

ก. Diplôme élémentaire de langue française (D.E.L.F.)

ข. Diplôme approfondi de langue française (D.A.L.F.) ประกาศนียบัตรทั้งสองระดับเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้ได้รับมีความรู้และความสามารถในภาษาฝรั่งเศสในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ผู้ต้องการสมัครสอบ ต้องติดต่อกับสำนักงานอธิการบดีต่าง ๆ จากการประเมินของกระทรวงศึกษาธิการแห่งชาติฝรั่งเศสถือว่า นักศึกษาต่างชาติที่มีความรู้ภาษาฝรั่งเศสระดับ (D.A.L.F.) เท่านั้นที่จะสามารถเรียนต่อในมหาวิทยาลัยฝรั่งเศสร่วมกับนักศึกษาฝรั่งเศสได้โดยไม่มีปัญหา

การขอวีซ่านักเรียน

เอกสารที่จำเป็น

- หนังสือเดินทาง
- ใบตอบรับการสมัครเรียนจากสถาบันที่ผู้ยื่นขอมีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อ
- ใบรับรองจากฝ่ายวัฒนธรรมสถานทูตฝรั่งเศส (ขอได้โดยนำหนังสือเดินทาง ตัวเครื่องบินไป-กลับ และหลักฐานตอบรับจากสถาบันใดสถาบันหนึ่งมาแสดง)
- ตัวเครื่องบินไป-กลับ กำหนดอายุ 1 ปี
- สูติบัตร
- ทะเบียนบ้าน
- หลักฐานรับรองทางการเงินจากธนาคาร
- ใบรับรองแพทย์จาก น.พ.ฟิลิป พลาญกูร (3/4 ถ. นเรศ โทร. 2357865)
- รูปถ่าย 2 ใบ
- แบบฟอร์มขอวีซ่า 2 ใบ (ขอได้ที่ฝ่ายกงสุล)

• • • • •



ทิพย์ เทื่องทองคำ*

1. บทนำ

ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งที่อยู่ในหลักสูตรการศึกษาของชาติเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น หรือ ภาษาอาหรับ เป็นต้น ทั้งนี้เพราะภาษาฝรั่งเศสเป็น 1 ใน 6 ของภาษาสากลที่ใช้ในองค์การสหประชาชาติ และเป็นภาษาที่ใช้ในอีกหลายประเทศ นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสเองก็เป็นประเทศที่มีความสำเร็จในด้านการพัฒนาเทคโนโลยี และวิทยาการสมัยใหม่ การรู้ภาษาฝรั่งเศสจึงไม่เพียงแต่จะช่วยในการศึกษาประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมของประเทศฝรั่งเศส แต่จะช่วยใน

การรับความรู้ทางเทคโนโลยีใหม่ๆ อีกด้วย โรงเรียนมัธยมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้เปิดทำการสอนภาษาฝรั่งเศสมานานแล้ว เนื่องจากเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว

ในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษา นั้น กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้วางนโยบาย และจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาของชาติรวมทั้งกำหนดแนวการเรียนการสอนให้เป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศ ปัจจุบันนี้นักเรียนต้องเรียนภาษาฝรั่งเศสอย่างน้อย 3 ปี (ม. 4-ม. 6) แต่เดิมนั้นนักเรียนใช้เวลาเรียนเพียง 2 ปี คือ ม.ศ. 4-ม.ศ. 5 เนื่องจากโรงเรียนเปลี่ยนระบบจากแบบ 4 : 3 : 3 : 2(3) เป็นแบบ 6 : 3 : 3 ในปีการศึกษา 2521 (พัส หันนาคินทร์ 2521 : 51) หนังสือแบบเรียนภาษาฝรั่งเศสที่กำหนดให้ใช้ตามหลักสูตร

*อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การศึกษาพุทธศักราช 2524 มีจำนวน 3 เล่ม (กำชัย พิบูลย์ 2527 : 4) ได้แก่

1. La France en Direct
2. Cours de langue et Civilisation françaises

3. Le Français Élémentaire

ส่วนหลักสูตรและเนื้อหาวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษานั้น แต่ละมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนด

2. สถาบันที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและปัญหา

ก. ระดับมัธยมศึกษา

1. จำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศส

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่สังกัดกรมสามัญศึกษาทั้งสิ้นประมาณ 202 แห่ง แต่มีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสประมาณ 41 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 20.29 โดยแยกออกเป็นเขตการศึกษาดังนี้

เขตการศึกษา	จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศส
9	63	21
10	77	9
11	62	11
รวม	202	41

นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสอีกจำนวน 3 แห่ง (ตามหนังสือราชการที่ ศธ. 10002/ 2466 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2529 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน)

จากจำนวนดังกล่าวจะเห็นได้ว่าโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีไม่ถึงครึ่งหนึ่งของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีแนวโน้มที่จะลดลงอีกในอนาคต ถ้าสถานการณ์ในปัจจุบันไม่ได้รับการแก้ไข

2. ปัญหาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.1 ปัญหาทางด้านผู้เรียน ในกระบวนการ

การเรียนการสอนทุกสาขาวิชา ผู้เรียนเป็นตัวจักรสำคัญที่สุด โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีการเน้นวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น แต่ผู้เรียนส่วนมากมักจะตั้งเป้าหมายในการเรียนสูงกว่านั้น นั่นคือ การได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นและสามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามสาขาวิชาที่ได้เรียนมา ผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสจะบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยและปัญหาหลายประการ ได้แก่

2.1.1 แรงจูงใจในการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส มีผู้กล่าวว่า ความต้องการต่าง ๆ ของบุคคลเป็นรากฐานทำให้เกิดแรงจูงใจ การเรียนภาษาฝรั่งเศสก็เช่นกัน ผู้เรียนจะสามารถเรียนได้ดีและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนอย่างแท้จริง และสามารถตอบได้ว่า ต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสเพื่ออะไร

จากงานวิจัยเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาลตะวันออกเฉียงเหนือ (กำชัย พิบูลย์ 2527 : 50) พบว่า นักเรียนเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะความใคร่รู้ คือ “อยากรู้อยากเห็นว่าภาษาฝรั่งเศสเป็นอย่างไร” รองลงไปคือเลือกเรียนด้วยใจรัก สนใจการเรียนทางด้านภาษาต่างประเทศมาก อีกทั้งอ่อนวิชาคณิตศาสตร์ และ

คิดว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และในอนาคต

จากผลวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่าความต้องการ หรือแรงจูงใจของผู้เรียนไม่ค่อยชัดเจน การเลือกเรียนเพราะอยากทราบว่าภาษาฝรั่งเศสเป็นอย่างไร นั้น ทำให้การเรียนการสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นไปด้วยดีเพราะผู้เรียนต้องการแสวงหาคำตอบดังกล่าว ครูผู้สอนก็จะรู้สึกประสบผลสำเร็จในการสอน แต่เมื่อเรียนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5, 6 นักเรียนจะมีความกระตือรือร้นความสนใจและความเอาใจใส่ต่อการเรียนลดน้อยลงตามลำดับ เมื่อความใคร่รู้ลดลงจนไม่ยอมรับรู้ ทำให้เกิดปัญหาทางการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก จากการสอบถามครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสหลายคนพบว่าปัญหานี้ยังคงมีอยู่

2.1.2 ความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น กำชัย พิบูลย์ (2527 : 51) พบว่าเมื่อจบการศึกษาในชั้น ม. 6 แล้ว นักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสมีความต้องการที่จะศึกษาวิชาต่อไปในระดับอุดมศึกษาถึงร้อยละ 73.31 ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ร้อยละ 63.45 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และร้อยละ 75.86 ในโรงเรียนขนาดกลาง จากงานวิจัยนี้จะเห็นว่า นักเรียนมีความต้องการที่จะศึกษาวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับที่สูงขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่ในสภาพความเป็นจริง สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ทั้งหมด อีกทั้งค่านิยมที่มีต่อมหาวิทยาลัยปีติยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญและโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่มีสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสระดับปริญญาตรีสาขาภาษาฝรั่งเศสเลย ผิดกับทางภาคเหนือและทางภาคใต้ ที่มีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนในท้องถิ่นนั้นได้ นักเรียนในภาคดังกล่าว

จึงมีความได้เปรียบมากกว่านักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การขาดสถาบันที่จะเอื้ออำนวยต่อการค้นคว้า และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในภูมิภาคของผู้เรียนเอง เป็นปัญหาข้อหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเห็นว่าหนทางข้างหน้าในการเรียนภาษาฝรั่งเศสนั้นมีมืดมิด และจำต้องละทิ้งในที่สุดแม้ว่าความต้องการนั้นจะคงอยู่

2.1.3 แนวทางในการประกอบอาชีพ ผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสมาโดยตรงก็ย่อมที่จะมีความต้องการนำความรู้นี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประกอบอาชีพเช่นเดียวกับผู้เรียนในสาขาวิชาอื่น ๆ แต่แนวทางในการประกอบอาชีพทางภาษาฝรั่งเศสนั้นมีน้อยมาก โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่ว่าผู้เรียนมีความต้องการจะประกอบอาชีพอะไรก็ตาม ดูเหมือนว่าจะมีอุปสรรคทั้งนั้น เช่น อาชีพครูภาษาฝรั่งเศส หรืออาชีพมัคคุเทศก์ ทั้งนี้ก็เพราะนักเรียนเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสน้อยลง และไม่มีนักท่องเที่ยวยุโรปต่างประเทศมาเที่ยวในภูมิภาคนี้เท่าที่ควร ส่วนอาชีพอื่น ๆ เช่น พนักงานโรงแรม, พนักงานต้อนรับ, เลขานุการ, แอร์โฮสเตส หรือสจ๊วต ก็คงเป็นเพียงความใฝ่ฝันของผู้เรียนบางคนเท่านั้น ในประเด็นนี้ผู้เขียนต้องการเน้นถึงการประกอบอาชีพเหล่านี้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพราะการที่คนในท้องถิ่นได้รับการศึกษาสูง ตลอดจนสามารถประกอบอาชีพในท้องถิ่นนั้นได้ ก็จะเป็นการช่วยพัฒนาภูมิภาคของตนอย่างดียิ่ง

อนึ่ง จากการวิจัยของ กำชัย พิบูลย์ (2527 : 5) เกี่ยวกับความต้องการในการประกอบอาชีพ โดยใช้ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาพบว่า ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความต้องการร้อยละ 21.12 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ร้อยละ 28.97 และในโรงเรียนขนาดเล็กร้อยละ 41.38 จะเห็นว่า

นักเรียนมีความต้องการนำภาษาฝรั่งเศสไปใช้ประกอบอาชีพค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนตระหนักดีว่า แนวทางในการประกอบอาชีพนี้แคบมาก และการประกอบอาชีพทางด้านนี้ให้ได้ดีควรจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นอย่างน้อย

ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวกับผู้เรียนทั้ง 3 ประการข้างต้นนั้น มีส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหลายแห่งต้องปิดสอนภาษาฝรั่งเศส เนื่องจากมีนักเรียนที่เลือกเรียนวิชานี้น้อยเกินไป

2.2 ปัญหาทางด้านครูผู้สอน

2.2.1 คุณสมบัติของครูผู้สอน ในปัจจุบันปัญหาครูมีได้ยู่ที่มีปริมาณไม่เพียงพอ แต่ยู่ที่มีวุฒิไม่ตรงกับสาขาที่ตนเองสอน ทำให้ครูขาดความเชื่อมั่นในการสอนเพราะไม่มีความถนัดมากพอ นอกจากนี้ครูจำนวนมากต้องสอนอย่างน้อย 2 วิชา เช่น สอนภาษาอังกฤษ-ภาษาไทย หรือภาษาฝรั่งเศส-ภาษาไทย เป็นต้น ผู้เขียนคิดว่าในสภาวะเช่นนี้ครูมักจะยินดีเมื่อโรงเรียนเสนอให้ปิดวิชาภาษาฝรั่งเศส เพื่อความสะดวกในการเตรียมการสอน

2.2.2 การเปลี่ยนแปลงของแนวการสอนภาษาฝรั่งเศส แนวการสอนที่เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในขณะนี้คือ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยเน้นเรื่องการสื่อความหมายเป็นสำคัญ เช่น เมื่อผู้เรียนจะขอโทษ อธิบาย หรือปฏิเสธ ผู้เรียนจะใช้โครงสร้างภาษาอย่างไร หมายความว่าผู้สอนจะต้องรู้ความต้องการของผู้เรียนและสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกนำไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ ในแบบเรียน *La France en Direct* ฉบับ *Adaptation* ที่ใช้ในระดับมัธยมศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา 2519 (จกมล ศุภเวชย์ 2522 : 59) ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเทคนิคการสอนตลอดจน

เพิ่มเติมเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้สอนจะต้องคล่องและแม่นยำในการใช้ภาษาและเนื้อหาวิชาเป็นอย่างมาก จึงจะทำให้การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสตามแนวใหม่ได้ผลดีขึ้น แต่ปัญหาในปัจจุบันก็คือ การที่ครูไม่มีความถนัดในวิชาที่ตนเองสอนดังได้กล่าวมาแล้ว และต้องมาเผชิญหน้ากับแนวการสอนแบบใหม่ทำให้ครูมีปัญหาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการฝึกให้นักเรียนนำไปใช้ในสถานการณ์ที่เป็นจริง และนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสนอกห้องเรียนเลย หรือแม้แต่วรรณคดีเองก็ไม่ใครจะได้พบเจ้าของภาษาบ่อยนัก

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร แม้จะเป็นวิธีการสอนที่ดีมาก แต่มิได้หมายความว่าเมื่อนำไปใช้กับนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้วนักเรียนจะมีความสามารถหรือประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาฝรั่งเศสเท่าเทียมกับนักเรียนในภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย ทั้งนี้เพราะผู้เรียนในภาคอีสานขาดแรงจูงใจที่ดี ขาดสิ่งแวดล้อมที่จะมากระตุ้นความสนใจ ตลอดจนขาดสื่อกลางที่จะเป็นเครื่องช่วยในการใช้ภาษาฝรั่งเศสนอกห้องเรียน ดังนั้นลักษณะการเรียนแล้วทั้ง การเรียนด้วยความจำใจ ยังคงมีอยู่ต่อไป แม้ว่าหลักสูตรและแนวการสอนจะพัฒนามากขึ้นเพียงใดก็ตาม

2.2.3 การขาดแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ศิริพร สุขธรร (2524 : 134) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและทัศนคติของครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสต่องานนิเทศการศึกษาในระดับ ม.ศ. ปลายของโรงเรียนในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พบว่าครูต่างจังหวัดต้องการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ และต้องการให้ทางโรงเรียนสนับสนุนด้านงบประมาณในการเข้าร่วมประชุมทางวิชาการแต่ละคราว งานวิจัยนี้สอดคล้องกับการสำรวจของภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์ เมื่อเดือน เมษายน 2529 เกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคทางการเรียนการสอน ภาษาฝรั่งเศสของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัญหาส่วนมากของครูพอสรุปได้ดังนี้ คือ

— แหล่งค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียน การสอนภาษาฝรั่งเศสมีน้อย

— ครูต่างจังหวัดไม่ค่อยมีโอกาส ได้รับรู้ข่าวใหม่ ๆ เกี่ยวกับเรื่องการเรียน การสอน

— การอบรมของสมาคมครูภาษา ฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยจัดเฉพาะในส่วนกลาง

— ครูไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ ควรในการขี้อุปกรณ์จากส่วนกลาง

— การขาดอุปกรณ์ที่สร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนสนใจในวิชานี้เพิ่มขึ้น เช่น ภาพยนต์ วีดิโอ เทป การ์ตูนภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น

— ต้องการให้นักเรียนได้พบปะกับ เจ้าของภาษาบ้าง

2.3 ปัญหาทางด้านผู้บริหาร

จากประสบการณ์ของผู้เขียน และจากการสอบถามพบว่า ผู้บริหารมักไม่ค่อย สนับสนุนการเรียนการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสเท่าไร นัก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อ อำนวยต่อการเรียนการสอนจนทำให้ต้องปิดสาขา ภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนบางแห่งตั้งที่กล่าวมาแล้ว เป็นต้น

ข. ระดับอุดมศึกษา

1. สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศส

สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนวิชาภาษา ฝรั่งเศสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแห่งเดียว

คือมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยภาควิชาภาษาต่าง- ประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จุดมุ่งหมาย “คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้เห็นความจำเป็นของภาษาฝรั่งเศสว่ามีบทบาท มากเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อระหว่างประเทศ ในวงการธุรกิจและในการศึกษาค้นคว้าขั้นสูง จึง ได้เปิดสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเลือกเสรีแก่นักศึกษาทุกคณะในปีการศึกษา 2522 ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสนองความสนใจและใฝ่รู้ของนักศึกษา ในภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่งเพิ่มเติมจากภาษา อังกฤษที่มีอยู่เดิม” (สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา 2524 : 157) ต่อมาในปีการศึกษา 2524 จึงได้เปิดทำการสอนเป็นวิชาโทให้แก่ นักศึกษา วิชาเอกภาษาอังกฤษจนถึงปัจจุบัน

2. ปัญหาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น

2.1 วิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาบังคับ พื้นฐานทั่วไปของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ ในชั้นปีที่ 1 และจุดประสงค์ในการเรียนในชั้นนี้ ก็เพื่อสร้างพื้นฐานความรู้ที่จะเรียนต่อเป็นวิชาโท ในชั้นเรียนต่อไป

แต่เนื่องจาก นักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มีความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสแตกต่างกัน กล่าวคือนักศึกษาจำนวนประมาณครึ่งหนึ่งของ นักศึกษาทั้งหมดมีความประสงค์จะเลือกภาษา ฝรั่งเศสเป็นวิชาโทในปีที่ 2 และในจำนวนนี้ยังมี นักศึกษาบางคนที่ต้องการศึกษาเป็นวิชาเอก เนื่องจากมีความชอบมากเป็นพิเศษ ส่วนนักศึกษาอีก ครึ่งหนึ่งต้องการทั้งภาษาฝรั่งเศสตั้งแต่เรียนจบ ชั้น ม. 6 แต่นักศึกษาเหล่านี้จำเป็นต้องเรียน เพราะเป็นวิชาบังคับดังกล่าว จึงทำให้การเรียน การสอนดำเนินไปไม่ดีเท่าที่ควร

2.2 การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส
ในฐานะวิชาโท เป็นเพียงการสนับสนุนความรู้
ทางด้านภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง ทำให้
ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของนักศึกษา
ต่อวิชาภาษาฝรั่งเศสมีน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับ
วิชาภาษาอังกฤษซึ่งเป็นวิชาเอก

2.3 จากการสำรวจเกี่ยวกับเหตุผลในการ
เลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาโทของนัก-
ศึกษาชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 47 คน เมื่อเดือน
กุมภาพันธ์ 2529 พบว่านักศึกษาเลือกเรียนภาษา
ฝรั่งเศสตามเหตุผลในตารางต่อไปนี้

**ตารางแสดงเหตุผลในการเลือกเรียนวิชาโทภาษาฝรั่งเศส ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น**

เหตุผลในการเลือก	มากที่สุด		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชอบภาษาฝรั่งเศส	27	57.45	3	6.66	3	7.14
2. สนใจภาษาฝรั่งเศส	2	4.25	20	44.44	3	7.14
3. เคยเรียนมาบ้างแล้ว และไม่ อยากทึ่ง	12	25.53	10	22.22	10	23.80
4. เคยเรียนมาบ้างแล้ว และได้ คะแนนดี	1	2.13	4	8.88	15	35.71
5. เห็นว่ามีประโยชน์	1	2.13	4	8.88	6	14.28
6. เลือกเรียนตามเพื่อน	3	6.38	1	2.22	2	4.76
7. ชอบครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศส	1	2.13	2	4.44	1	2.38
8. เลือกเรียนตามคำชักจูงแนะนำ ของรุ่นพี่	—	—	1	2.22	—	—
9. เลือกเรียนตามคำแนะนำของ อาจารย์	—	—	—	—	2	4.76
10. เลือกเรียนตามใจผู้ปกครอง	—	—	—	—	—	—
รวม	47	100	45	99.96	42	99.97

หมายเหตุ การสำรวจนี้กำหนดให้นักศึกษาเลือกตอบเหตุผลได้ 3 ข้อตามลำดับ

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาโท เพราะชอบภาษาฝรั่งเศสมากที่สุดร้อยละ 57.45 ชอบปานกลางร้อยละ 6.66 ชอบน้อยร้อยละ 7.14 นักศึกษาเลือกเรียน เพราะสนใจภาษาฝรั่งเศสมากที่สุดร้อยละ 4.25 สนใจปานกลางร้อยละ 44.44 และสนใจน้อย ร้อยละ 7.14

นักศึกษาเลือกภาษาฝรั่งเศสเพราะเคยเรียนมาบ้างแล้วและไม่อยากทิ้งมากที่สุด ร้อยละ 25.53 ไม่อยากทิ้งปานกลาง ร้อยละ 22.22 และไม่อยากทิ้งน้อยมีร้อยละ 23.80

ส่วนผู้ที่เลือกเพราะเคยเรียนมาบ้างแล้วได้คะแนนดีมากที่สุดร้อยละ 2.13 ปานกลางร้อยละ 8.88 และน้อย ร้อยละ 35.71

นักศึกษาเลือกเพราะเห็นว่ามีประโยชน์มากที่สุดร้อยละ 2.13 ปานกลางร้อยละ 8.88 และน้อย ร้อยละ 14.28

สำหรับเหตุผลที่เลือกเรียนตามเพื่อนมากที่สุดร้อยละ 6.38 ปานกลางร้อยละ 2.22 และน้อย ร้อยละ 4.76

ชอบครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสมากที่สุดร้อยละ 2.13 ชอบปานกลาง ร้อยละ 4.44 และชอบน้อย ร้อยละ 2.38

ส่วนเหตุผลอื่น ๆ คือ เลือกเรียนตามคำชักจูงและแนะนำของรุ่นพี่ ร้อยละ 2.22 เลือกเรียนตามคำแนะนำของอาจารย์ ร้อยละ 4.76 และเลือกเรียนตามใจผู้ปกครอง ไม่มีเลย

สรุปได้ว่า นักศึกษาเลือกเรียนโทภาษาฝรั่งเศสเพราะชอบภาษาฝรั่งเศส สนใจภาษาฝรั่งเศส เคยเรียนมาบ้างแล้วและไม่อยากทิ้ง เคยเรียนมาแล้วและได้คะแนนดี ตลอดจนเห็นว่ามีประโยชน์ตามลำดับ

จากเหตุผลของนักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาโทภาษาฝรั่งเศส เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเหตุผล

ของการเลือกเรียนวิชานี้ในระดับมัธยมศึกษา จะพบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยเลือกเพราะมีความสนใจและเลือกเพราะว่ามีประโยชน์ ซึ่งจะอยู่ในลำดับปานกลางและน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแนวทางในการนำไปใช้หรือประกอบอาชีพมีน้อยดังที่กล่าวมาแล้วในระดับมัธยมศึกษา ทำให้นักศึกษาไม่เห็นความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสเท่าที่ควร

2.4 ทางด้านหลักสูตรและการสอนยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับ หลักภาษาที่เป็นทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติหรือการนำไปใช้ ทั้งยังไม่มี การเปิดสอนภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้านแต่อย่างใด

2.5 การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะวิชาโท ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส

เมื่อพิจารณาจากสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาแล้ว จะเห็นว่า การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในภูมิภาคนี้ อยู่ในสภาพที่ล้าหลังและซบเซามากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลาง ภาคเหนือ หรือภาคใต้

3. ความหวังใหม่ในอนาคต

สภาพดังกล่าวไม่เพียงแต่จะมีผลกระทบต่อกำลังใจของครูผู้สอนและผู้ทีเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส ยังมีผลกระทบต่อความเจริญของภูมิภาคนี้ด้วย เพราะการเพิ่มจำนวนผู้รู้ภาษาต่างประเทศก็มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ รวมทั้งมีความสำคัญต่อการศึกษาหาความรู้ส่วนบุคคลอีกด้วย จึงเห็นควรสนับสนุนให้มีการศึกษาภาษาฝรั่งเศสให้แพร่หลาย เช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ

การแก้ไขสถานการณ์ ของการเรียนการสอน ภาษาฝรั่งเศสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ดีขึ้น นั้นจะต้องได้รับความร่วมมือและความสนับสนุน จากหลายฝ่ายด้วยกัน ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษา นั้นต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคม ความ จำเป็นของท้องถิ่น และตลาดแรงงาน การแก้ไข ปัญหาเพียงฝ่ายเดียวจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ต่ออย่างใด จึงเห็นควรร่วมมือกันทุกฝ่ายดังต่อไปนี้

3.1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรจะมี บทบาทมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะในภูมิภาค นี้ ไม่มีสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศส ถึงระดับปริญญาตรีดังกล่าวมาแล้ว ทั้ง ๆ ที่เป็น ภูมิภาคที่ใหญ่ถึง 1 ใน 3 ของประเทศ และมี ประชากรมากกว่าภาคอื่น ๆ ซึ่งกำลังพัฒนา ตลอด จนมีแหล่งอารยธรรมและโบราณสถาน ที่ น่า สนใจหลายแห่งที่ควรจะได้รับ การเผยแพร่ ให้เป็น ที่รู้จักอย่างกว้างขวางจนกลายเป็นแหล่งดึงดูดนัก ท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ซึ่งธุรกิจ ทางด้านนี้จำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ทางภาษา ต่างประเทศ ยังมีผู้รู้หลายภาษาก็ยังเป็นผลดีมากขึ้น ดังนั้นมหาวิทยาลัยขอนแก่นน่าจะได้รับการสนับสนุน ทุก ๆ ด้าน เพื่อให้การเปิดสอนวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส บรรลุจุดมุ่งหมาย เพราะจะทำให้เกิดผลดีดังนี้

3.1.1 เป็นการส่งเสริมและสนับสนุน ให้นักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้มีโอกาส ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในท้องถิ่นของตนเอง และจะเป็นการแบ่งเบาภาระงานของส่วนกลาง รวมทั้งเป็นการกระจายความเจริญทางการศึกษา สูภูมิภาคอีกด้วย

3.1.2 เป็นการส่งเสริมให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีศูนย์กลางในด้านการฝึกอบรม นอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่ความรู้ภาษาฝรั่งเศส แก่ชุมชน ในภูมิภาคแถบนี้อีกด้วย

3.2 โรงเรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการ แก้ไขสถานการณ์ ครูแนะแนวและครูภาษาฝรั่งเศส มีบทบาทสำคัญในการให้คำแนะนำที่ถูกต้อง เช่น ชี้ให้เห็นว่าการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะ อยากรองหรือใครรู้ว่าภาษาฝรั่งเศสเป็นอย่างไรนั้น จะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในภายหลัง หรือแม้แต่การเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะอ่อน วิชาคณิตศาสตร์ ก็ไม่ช่วยให้เกิดผลดีในการเรียน ภาษาฝรั่งเศสแต่อย่างใดเพราะผู้ที่เรียนภาษา ได้ดีนั้นมักจะไม่ใช้ผู้ที่เรียนอ่อน เป็นต้น ครูผู้ สอนควรเพิ่มพูนความรู้และปรับปรุงวิธีการสอน ให้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ให้มากขึ้น

3.3 ศึกษานิเทศก์สาขาภาษาฝรั่งเศส ในเขต 9, 10 และ 11 ควรมีบทบาทในการกระตุ้น การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนต่าง ๆ มากกว่านี้ รวมทั้งให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย ขอนแก่น ในการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่ ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาอย่าง ใกล้ชิดมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

3.4 ประเด็นสำคัญที่สุด คือ รัฐบาล ควรมุ่งพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีความ เจริญหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากความเจริญทาง เศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น อีสานมีคุณภาพดีขึ้น จะมีผลในทางที่ดีต่อการ ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ เปิดสอนในภูมิภาคแถบนี้เป็นอย่างมาก

4. สรุป

สภาพปัจจุบันของการเรียนการสอนภาษา ฝรั่งเศสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะบรรลุจุด มุ่งหมายอย่างสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อทุกฝ่ายร่วมมือกัน แก้ปัญหาที่มีอยู่และช่วยสนับสนุนซึ่งกันและกัน

ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกันทุกระดับ รวมทั้งมีความสัมพันธ์กับแผนงานและโครงการต่าง ๆ ของรัฐ แต่ถ้าสภาพทางสังคมของภาคีสานยังเป็นอย่างเช่นทุกวันนี้ การเรียนการสอน

ภาษาฝรั่งเศสในภูมิภาคนี้จะเป็นเพียง “ความรู้” จากสถาบันการศึกษาที่มีได้ถูก “นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์” เท่าที่ควรจะเป็น



บรรณานุกรม

1. กัลยาณีวัฒนา, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้า “รายงานจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาที่เป็นอยู่” ในเอกสารการสัมมนาเรื่อง จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร : สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย, 2524.
2. กำชัย พิบูลย์. “ความต้องการในการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
3. จงกล ศุภเวษย์. “เนื้อหาการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษา” ในเอกสารการสัมมนาเรื่องการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย เพื่อศึกษาปัญหาต่อเนื่องระหว่างระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
4. ดวงเดือน สุวดี. ภาษาศาสตร์กับการเรียนและการสอนภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (ม.ป.ป.).
5. ทิพย์ เหลืองทองคำ. “จากการสอนภาษาฝรั่งเศสในชั้น ม.ศ. ปลาย” วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ปีที่ 6 ฉบับที่ 23 (กรกฎาคม-กันยายน 2526) : 10-13.
6. พันัส หันนาคินทร์. การศึกษาของไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
7. ศิริพร สุขธร. “การศึกษาปัญหาและทัศนคติของครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสต่องานนิเทศการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาลในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

MARCEL PROUST DU COTE DE CHEZ SWANN

L'épisode des clochers de Martinville: Etude littéraire

Thira Santadusit*

L'épisode des clochers de Martinville joue dans Combray un rôle capital parce qu'il est la première tentative du Narrateur qui sera complétée par le génie dans la recherche du temps retrouvé. La capacité d'écriture tient du dépassement d'une contradiction et de l'affirmation d'une confiance.

Comme les autres épisodes qui composent **A la recherche du temps perdu**, l'épisode des clochers de Martinville fait partie d'une histoire liée à un fil conducteur tenu par son narrateur. Celui-ci est un personnage com-

plexe. C'est un narrateur enfant, puis adolescent et adulte qui trouve la passion dans l'écriture. Durant tout le récit de sa vie, il est à la fois tenté par la vie mondaine, et par sa vocation d'écrivain à laquelle il ne croyait pas. La dernière partie de Combray est enfin,



une ouverture: elle décrit le Narrateur qui songe à être écrivain mais qui se trouve découragé par un manque de confiance en son talent. L'épisode des clochers de Martinville terminant Combray introduit la recherche du temps retrouvé qui permet au Narrateur de connaître la joie de pouvoir accomplir sa vocation d'écrivain.

L'un des éléments architecturaux importants dans Combray est le clocher. Si l'église de Combray "résume" la petite ville, si elle est, pour l'enfant, une source de sensations agréablement douces ou stimulantes, si elle sert de support à son imagination historique et poétique, c'est son clocher qui oriente et qui surveille les activités de ses habitants, qui domine littéralement l'horizon du narrateur enfant.

Vu de loin par dessus les toits de la ville, le clocher annonce, à sa famille, arrivant en chemin de fer pour les vacances, qu'il faut ramasser les affaires car ils sont sur le point d'arriver. A l'intérieur de la ville, il apparaît entre les arbres du mail quand la famille se met en route pour la longue promenade du côté de Guermantes. En courses ou en visites, on l'observe pour savoir où il faut tourner, même si l'on est derrière ou loin de l'église. C'est le clocher encore, vu de près de la chambre du narrateur, qui lui permet de savoir quel temps il fait, et même l'heure de la journée, s'il a été trop absorbé par sa lecture pour entendre sonner ses cloches, par la qualité de la lumière qui se reflète sur ses ardoises. Le paysage plat autour de Combray

semble être particulièrement riche en clochers, plutôt comme un paysage de la Normandie que de la Beauce.

Le clocher représente l'élément spirituel et mystérieux de la vie. C'est à ce propos que Proust utilise le plus souvent des termes de comparaison religieux: "le doigt levé de Dieu", "un bonnet ecclésiastique", "des mains jointes qui prient"(1)

Il peut y avoir une identification du narrateur et du clocher. D'après le *Dictionnaire raisonné de l'architecture*, Viollet-le-Duc affirme que le clocher était destiné à faire reconnaître l'église au loin et devait donc exprimer à la fois la puissance de la ville et le mérite de l'artiste qui avait le plus de liberté pour exprimer son talent et les ressources de son imagination.

"Il est le signe de la grandeur de la cité, de sa richesse; il est l'expression la plus sensible de la civilisation à la fois religieuse et civile de cette époque; il prend de l'importance en raison du développement de l'esprit municipal; il se soustrait, plus que tout autre monument, aux influences monastiques; c'est, pour tout dire en un mot, au XII^e siècle, le véritable monument national"(2)

(1) Ceci fait penser à la sculpture d'Auguste Rodin: "La Cathédrale", représentant deux mains jointes en prière qui a été exposée à L'Exposition de 1909 à Paris et qui pouvait être probablement une source d'inspiration à Proust.

(2) Cité par Kay Bourlier dans *Marcel Proust et l'architecture*, Les Presses de l'Université de Montréal, 1980, p.209

Comme Proust n'est pas architecte, il ne va pas faire bâtir un clocher; par contre son salut réside dans l'écriture. Aussi comme d'autres écrivains qui recherchent la transcendence dans l'art, Proust, voyant dans la beauté des clochers, l'élan suprême de l'homme vers la spiritualité, fait rédiger, sans délai, au Narrateur, un essai de jeunesse que nous aborderons après la suite de l'histoire résumée de l'épisode des clochers de Martinville.

Autour de Combray, il y a "deux côtés" pour les promenades: le côté de Méséglise et le côté de Guermantes. Le Narrateur les croit séparés par une longue distance.

Du côté de Guermantes, on suit le cours de la Vienne, on passe devant les ruines de château des anciens comtes de Combray, et longe des jardins de nymphéas. A cause du parcours assez long, le Narrateur n'a pas pu, alors, remonter jusqu'aux sources de la rivière. Il les imagine comme l'entrée d'Enfers. Jamais non plus il n'atteindra le domaine des Guermantes, dont il se forge une image irréaliste. Il rêve notamment de cette Mme de Guermantes dont on parle à Combray, et, pour la première fois, songe à devenir écrivain. Malgré les élans de son imagination, il se croit privé de génie et renonce à jamais à la littérature.

A l'église, il voit la véritable Mme de Guermantes. Déçu par la réalité inattendue, il s'invente alors une duchesse idéale et se met à l'aimer. Que faire donc? L'espoir lui revient lorsque le docteur Percepied l'a pris à bord de sa voiture. Il voit le mouvement apparent des clochers voisins de Martinville et de Vieuxvicq. Sur-le-champ, il note ce que

lui inspire cette vision: c'est son premier texte littéraire. Il l'a conservé et le recopie tel qu'il a été écrit au moment où il rédige ses souvenirs. Il se remémore sa joie d'alors, suivie de la tristesse qui le prend à l'idée de rentrer à Combray.

Le Narrateur lui-même avait déjà renoncé bien longtemps auparavant à Combray à toute ambition littéraire. Il se croit dépourvu de talent parce que tout ce qui parvenait à inspirer en lui un plaisir esthétique, qu'il n'arrivait jamais à définir ni à exprimer, lui semblait d'un intérêt tout à fait personnel, donc sans valeur littéraire.

"(...) tout d'un coup un toit, un reflet de soleil sur une pierre, l'odeur d'un chemin me faisaient arrêter par un plaisir particulier qu'ils me donnaient, et aussi qu'ils avaient l'air de cacher, au-delà de ce que je voyais, quelque chose qu'ils invitaient à venir prendre et que malgré mes efforts je n'arrivais pas à découvrir".(3)

Mais ces impressions "étaient toujours liées à un objet particulier dépourvu de valeur intellectuelle et ne se rapportant à aucune vérité abstraite".(4)

Lorsqu'il essaie de mettre ses pensées par écrit, il est à remarquer que le sujet en est celui des clochers qui font la découverte du bonheur d'écrire. Le clocher est un élément d'architecture à la fois familier et stimulant à l'esprit du Narrateur. Si familiers de son

(3) Marcel Proust, *Du côté de chez Swann*, Folio, Gallimard, 1954, p.210

(4) Ibid

enfance, les clochers de la petite ville voisine de Combray sont vus tout d'un coup d'un point de vue inhabituel. Ils se surélèvent et se placent rapidement sur la route sinueuse. C'est cette vision nouvelle d'un paysage connu qui fait tout l'intérêt de la page que le Narrateur a écrite à cette occasion et qui a été publiée beaucoup plus tard dans le Figaro.(5)

Le bonheur d'écrire et le pouvoir créateur se trouvent, pour la première fois, dans la découverte de la conjonction inhabituelle d'objets familiers et dans la réussite de fixer une des impressions impératives, confuses mais irrésistibles.

Après une longue introduction sur l'apparition de la duchesse de Guermantes, le Narrateur enchaîne sur un regret : un manque de talent.

“Combien depuis ce jour, dans mes promenades du côté de Guermantes, il me parut plus affligeant encore qu'auparavant de n'avoir pas de dispositions pour les lettres, et de devoir renoncer à être jamais un écrivain célèbre! Les regrets que je n'en éprouvais, tandis que je restais seul à rêver un peu à l'écart, me faisaient tant souffrir, que pour ne plus les ressentir, de lui-même par une sorte d'inhibition devant la douleur, mon esprit s'arrêtait entièrement de penser aux vers, aux romans, à un avenir poétique sur lequel mon manque de talent m'interdisait

de compter(...) et que malgré mes efforts je n'arrivais pas à découvrir”.(6)

Pourquoi le Narrateur éprouve-t-il l'envie d'écrire au moment du regret? Le regret dispose à l'écriture. Il favorise ce surgissement parce qu'il soustrait la conscience à tout engagement. Il rend l'écrivain disponible à la pure manifestation du génie. C'est pourquoi il est la condition pour le Narrateur d'un juste exercice littéraire.

Le passage(7) concernant la première tentative littéraire du Narrateur est évidemment riche, parce qu'il représente un premier succès dans l'effort de mise en forme d'une impression. Il aboutit à un texte écrit, la première “oeuvre” du Narrateur.

Il faut, pour la caractériser, la comparer à la description qui précède.

La description précédente

Elle mêle étroitement la description pure, le commentaire sur l'impression ressentie et sur l'effort fait pour l'analyser.

“En constatant, en notant la forme de leur flèche(...) Je fus étonné(...) Je ne savais pas la raison du plaisir que j'avais eu à les apercevoir(...); j'avais envie de garder en réserve dans ma tête(...) Et il est probable que si je l'avais fait;(...) Bientôt leurs lignes et leurs surfaces ensoleillées(...) se déchirèrent,(...) j'eus une pensée(...)”(8)

(5) Après la publication de son essai (le 19 novembre 1907) Proust a reçu beaucoup de lettres élogieuses.

(6) Ibid. p.p. 209 – 210

(7) Notre étude débute de la page 205 à la page 214.

(8) Ibid. p. 212

Il s'agit de la description explicative qui rapporte à ses causes : les effets de perspective et le déplacement sur une route tortueuse.

Il est à constater que les verbes et locutions d'apparence à propos du clocher sont particulièrement nombreux. Nous relevons quelques exemples : "quelque chose qu'ils **semblaient** contenir et dérober à la fois", "les clochers **paraissaient** si éloignés"(9)

Les phrases les plus explicatives ont une tendance à la disposition ternaire de leurs volumes ou de leurs éléments syntaxiques de même rang.

"Au tournant d'un chemin / j'éprouvai tout à coup ce plaisir spécial / qui ne ressemblait à aucun autre, // à apercevoir les deux clochers de Martinville, / sur lesquels donnait le soleil couchant / et que le mouvement de notre voiture et les lacets du chemin avaient l'air de faire changer de place, // puis celui de Vieuxvicq qui, / séparé d'eux par une colline et une vallée, et située sur un plateau plus élevé dans le lointain, / semblait pourtant tout voisin d'eux".(10)

"en constatant, en notant
la forme de leur flèche,
le déplacement de leurs lignes,
l'ensoleillement de leur surface, /
Je sentais que je n'allais pas jusqu'au
bout de mon inspiration, /
que quelque chose était derrière ce
mouvement,
derrière cette clarté, quelque chose qu'ils

semblaient contenir et dérober à la fois"

"Et il est probable que, / si je l'avais fait, / les deux clochers seraient allés à jamais rejoindre tant d'arbres, de toits, de parfums, de sons, // que j'avais distingués des autres à cause de ce plaisir obscur // qu'ils m'avaient procuré et que je n'ai jamais approfondi".(11)

Cette disposition porte un caractère traditionnel du style rhétorique et oratoire classique.

Les rythmes syllabiques sont implicitement abondants. Chaque ligne représente ici un rythme syllabique.

Les récurrences phoniques ne sont pas extrêmement denses, sauf dans la séquence : "ce plaisir obscur qu'ils m'avaient procuré et que je n'ai jamais approfondi"(12). Par ailleurs, elles consistent à fournir un environnement anagrammatique à "clocher", notamment avec des mots comme chemin, flèche, rapprocher, cocher, écorce, caché; et à "Martinville" et "Vieuxvicq", avec des allitérations en (V) et des assonances en (i).

L'essai lui-même

Le texte rédigé par le Narrateur traite la vue des clochers pendant sa promenade en voiture. Le sujet est donc mince. Par contre, nous distinguons la dominance de substantifs, la présence de verbes, d'adjectifs et les notations qui évoquent des messages affectifs et imaginatifs. L'emploi des temps et des modes

(9) Ibid. (Soulignés par moi)

(10) Ibid.pp.211 - 212

(11) Ibid. p.212

(12) Ibid.

est très varié. Nous avons un grand nombre d'emploi d'imparfait, de passé simple et d'infinitif pris dans l'expression de passé immédiat, et quelques propositions relatives (qui, que). C'est aussi le souci de l'expression de la sensibilité dans le texte, il évoque du mouvement (déplacement des clochers et de la voiture), de la lumière (du couchant et de la nuit), et de la couleur (rose, or, noire).

Nous constatons encore beaucoup d'articles définis : la plaine, le ciel, les clochers; le clocher, le village, la lumière, l'obscurité, la nuit. Ce déploiement explique la précision volontaire dans un instant et lieu limités. L'emploi des adjectifs numéraux : deux, trois expriment le recours surtout familier et affectif du Narrateur qui attache à sa région.

Il utilise cependant les mêmes éléments du spectacle objectif mais ce passage se distingue par une mise en forme toute différente que nous tentons de dégager.

La forme du point de vue

Chez certains écrivains, il est possible de distinguer sous quelle forme particulière, visuelle, auditive, cinétique, plastique; ils s'efforcent de communiquer leurs perceptions. Chez Proust, les diverses sensations se mêlent en un complexe suggestif : telle notation révèle une imagination visuelle et en même temps cinétique; telle autre manifeste le sens des formes, mais aussitôt le goût de la couleur.

Dans ce texte placé entre guillemets, le Narrateur ne nous explique pas ce qu'il voit, il nous emporte avec lui. Il n'y a pas un regard et une raison qui situent les éléments du tableau. Proust ne donne aucune raison;

son regard placé parmi ces éléments deviennent actifs. Ceci est dû au fait que le paysage se déplace au moins autant que la voiture elle-même. Nous y trouvons toute une série de mouvements. L'évocation des clochers s'est généralement présentée par le sujet de verbes d'action et de mouvement ainsi que la voiture. Le Narrateur l'évoque ainsi : "elle nous déposa à leurs pieds". La transposition du pronom sujet : le "je" souvent dilué en "nous" devient parfois passif : "restés(...) à nous regarder fuir", "nous apercevoir", "ils me faisaient penser" sauf au dernier moment, lors de la disparition des personnages – clochers.

L'image

L'épisode des clochers de Martinville a lieu à la fois dans l'espace et le temps. Dans Marcel Proust, George D.Painter explique que

"Proust fit un premier circuit en direction de Caen(...) On ne pouvait distinguer la cité à travers l'immense plaine bleutée qui l'enveloppait; son emplacement était signalé par les tours de Saint – Etienne et de Saint Pierre, puis par le clocher de Saint – Sauveur et les tours de la Trinité, qui refusaient obstinément de se rapprocher, mais qui, au gré des virages de la route, semblaient changer de place comme dans une danse sacrée. Un ancien souvenir remonta à la mémoire de Proust; il revit les clochers des villages autour de Méréglise se mouvoir autour du vaste horizon, et glisser en différentes positions par rapport au clocher de Saint – Jacques d'Illiers. Ici, à Caen, c'étaient

les clochers qui occupaient le centre du cercle, alors qu'à Illiers, ils se déplaçaient autour de sa circonférence. Cependant, les deux visions, rassemblées par – dessus un abîme d'espace et de temps, miraculeusement, ne faisaient qu'une".(13)

La description des clochers mouvants de Caen a été reprise dans Combray pour y devenir un ouvrage d'enfant du Narrateur sur les clochers de Martinville. Les changements de mots ont peu d'importance, car il ne s'agit que d'omissions de phrases s'appliquant à Caen et à l'automobile. Le passage n'aurait pu être écrit à une époque plus ancienne: le style en est celui de la maturité de Proust.

Dans ce texte, les clochers sont vus au cours d'une promenade, en six ou sept instants successifs, sous des angles différents et dans l'ordre de la définition. Le commentaire disparaît, remplacé par de nombreuses comparaisons et métaphores, transformant les clochers en oiseaux, fleurs, êtres légendaires. La plupart de ces images sont nouvelles, sans correspondant dans la première description, alors que les détails sur le docteur Percepied, la voiture, le cocher disparaissent. L'intention du Narrateur est plutôt celle d'inscription, d'un "besoin d'inscrire" qui répond à la passion de regarder et au souci de fixer les découvertes du regard. A ce propos, Proust affirme que les bonnes images sont tout simplement des images "inoubliables", qui se sont fixés, inscrites dans la mémoire. "Rien

ne m'est plus étranger, écrit – il à une amie, que de chercher dans la sensation immédiate, à plus forte raison dans la réalisation matérielle, la présence du bonheur."

"(...) les trois clochers étaient toujours au loin devant nous, comme trois oiseaux posés sur la plaine(...) Ils virèrent dans la lumière comme trois pivots d'or(...) Je les aperçus une dernière fois(...) comme trois fleurs pointées(...) Ils me faisaient penser aussi aux trois jeunes filles d'une légende, abandonnées dans une solitude".(14)

La phrase

Sauf la dernière, les phrases privées du commentaire psychologique, sont brèves. Les groupements ternaires sont systématiquement recherchés, dans l'ensemble de la phrase comme à son intérieur. Citons les plus notables.

"Seuls, / s'élevant du niveau de la plaine et comme perdus en rase campagne, / montaient vers le ciel les deux clochers de Martinville.

Les minutes passaient, / nous allions vite et pourtant les trois clochers étaient toujours au loin devant nous, // comme trois oiseaux posés sur la plaine, / immobile / et qu'on distingue au soleil.

Puis le clocher de Vieuxvicq s'écarta, / prit ses distances, / et les clochers de Martinville restèrent seuls(...)"

(13) Georges D.Painter, Marcel Proust, Mercure de France, 1965,p.117

(14) Du côté de chez Swann,p.p.213 – 214

“(...) nous avions déjà quitté Martinville / depuis un peu de temps // et le village / après nous avoir accompagnés quelques secondes / avait disparu, // que restés seuls à l’horizon / à nous regarder fuir, // ses clochers et celui de Vieuxvicq / agitaient en signe d’adieu / leurs cimes ensoleillées”. (15)

Enfin, la dernière et longue phrase qui met fin à l’essai, compose d’un ternaire progressif et d’un dernier élément quaternaire.

“Ils me faisaient penser aux trois jeunes filles d’une légende / abandonnées dans une solitude / où tombait déjà l’obscurité; // et tandis que nous nous éloignons au galop, / je les vis timidement chercher leur chemin // et, après quelques trébuchement de leurs nobles silhouettes,

- se serrer les uns contre les autres,
- glisser l’un derrière l’autre,
- ne faire sur le ciel encore rose qu’une seule forme
 - noire
 - charmante
 - et résignée
 - et s’effacer dans la nuit”.(16)

Cet usage du ternaire est à la fois une transposition dans la forme de l’expression du nombre “trois”, indéfiniment répété dans le passage: trois clochers, trois oiseaux, trois pivots d’or, trois fleurs peintes, trois jeunes filles; et un indice de poétisation par

un rythme quelque peu oratoire, dans la manière de Bergotte.

Le rythme

Les rythmes syllabiques sont encore plus denses, et forment parfois des séries de vers blancs, ce qui est aussi un signe de volonté de poétisation du jeune narrateur. Citons quelques uns.

“Seuls, s’élevant du niveau de la plaine et comme perdus en rase campagne les deux clochers de Martinville(...)”.(17)

Les récurrences phoniques

Elles sont aussi plus denses que le récit précédent. Nous retrouvons le déploiement du mot “clocher”, par la répétition et par les récurrences fragmentaires: porches, couché, gauches trébuchements, le déploiement de “Martinville” et de “Vieuxvicq” dans leurs éléments (v) et (i):

“montaient vers le ciel (m-v-l) (...)”. (18) Le mot “seul” est mis en relief par les récurrences au début: “seuls – s’ élevant – ciel” et à la fin “silhouettes – se serrer les uns contre les autres – glisser – ciel – rose – seul – résignée – s’effacer” de la phrase.

D’autres séries soulignent fréquemment les images parmi lesquelles: “trois oiseaux posés sur la plaine; éclairés par la lumière; jouer et sourire; en signe d’adieu leurs cimes ensoleillées; ils virèrent dans la lumière; champs, légende; solitude, obscurité; galop, gauches, trébuchements; encore rose; noire, nuit”.(19)

(15) Ibid. p.213

(16) Ibid. p.214

(17) Ibid. p.213

(18) Ibid.

(19) Ibid. p.p.213 – 214

Une chose encore que nous pouvons ajouter, c'est qu'il y a la création poétique qui appartient à une expérience privilégiée de Proust. Elle est spéciale, homogène et distincte de la réalité observable. Ce texte qui compose de multiples éléments thématiques proustiens comme les clochers, la mobilité du paysage, l'atmosphère de légende, les jeunes filles, la lumière dorée, nous permet de distinguer une pratique stylistique "initiale", antérieure aux déploiements de la phrase, à l'entremêlement constant du commentaire et de la description. La variation produite à partir du récit initial est une mise en images et en rythmes, elle n'est pas encore une orchestration. Malgré tout, elle n'a pas manqué de dévoiler son charme.

Après que l'épisode des clochers de Martinville clôt le chapitre sur Combray, est-ce un souvenir d'enfance que Proust transpose en faisant surgir dans les pages du roman ces deux clochers et celui de Vieuxvicq qui vient les rejoindre?

Tout ce qui fait l'écriture du Narrateur dans son essai ne parvient pas de la réalité empirique. C'est plutôt une création qu'un souvenir d'enfance. Ce passage témoigne de la sensibilité artistique du Narrateur. Les évocations de clochers laissent les détails pittoresques empruntées au milieu de nature se substituer aux notations artistiques proprement dites. La "Chaîne tremblante" des souvenirs qui serpente à travers **La Recherche de temps perdu** est une création moins de la mémoire affective du passé que de l'imagination travaillant sur des données relativement actuelles.

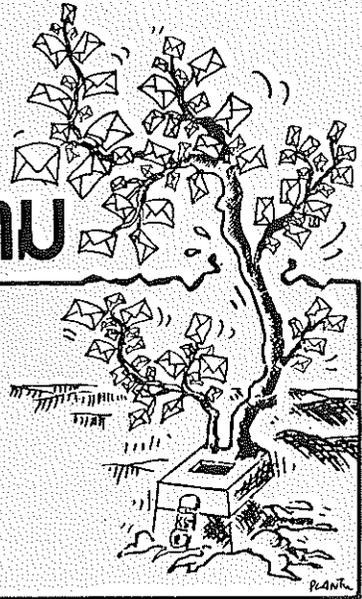
Il restera comme préfiguration de la destinée du Narrateur jusqu'au moment où celui-ci se rendra compte du fait qu'il pourra donner une raison d'être à sa vie entière, comme il l'a fait pour son impression de bonheur à la vue des clochers de Martinville, en écrivant son livre et en retrouvant le temps perdu.

BIBLIOGRAPHIE

- Kay Bourlier, **Marcel Proust et l'architecture**, Les Presses de l'Université de Montréal, Canada, 1980.
- Jean-François Chevrier, **Proust et la photographie**, Editions de l'Etoile, 1982.
- Lucien Goron, **Le Combray de Marcel Proust et son horizon**, Imprimerie Julia, Toulouse.
- André Maurois, **A la recherche de Marcel Proust**, Hachette, 1949.
- Jean Milly, **La phrase de Proust**, Larousse Université, 1975.
- Jean-Yves Tadié, **Proust et le roman**, Gallimard, 1971.
- Jean Mouton, **Le style de Marcel Proust**, A-G. Nizet, 1968.
- Georges D. Painter, **Marcel Proust**, Mercure de France, 1965.
- Madeleine Remacle, **L'Elément Poétique dans à la Recherche du temps perdu de Marcel Proust**, Palais des Académies, Bruxelles, 1954.

บริการเพื่อนครู

ชวนกันถาม ช่วยกันตอบ ...



อัจฉรา ไชติบุตร ◦ สมใจ อ่องสกุล

ถาม : มีรายการวิทยุเป็นภาษาฝรั่งเศสบ้างไหม
จะได้ฝึกหูบ้าง

ว. V.

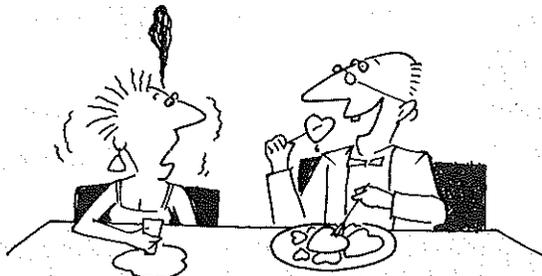
ตอบ : รายการวิทยุภาษาฝรั่งเศสมีตามเวลาดังนี้

1. รายการข่าวทั้งไทยและต่างประเทศเป็น
ภาษาฝรั่งเศส ประกอบเพลงฝรั่งเศสทางสถานี
วิทยุแห่งประเทศไทย ความถี่ 97 FM หรือ 927 Khz

เวลา 11.30 น. ทุกวันจันทร์ พุธ ห้าสิบดี และเสาร์

2. รายการเพลงฝรั่งเศสประกอบคำอธิบาย
เป็นภาษาไทยทางสถานีวิทยุศึกษา ความถี่ 92 mhz
FM หรือ 1197 khz ทุกเสาร์-อาทิตย์ เวลา 15.20 น.
หากสนใจจะได้เนื้อเพลง พอได้ที่ B.A.L.

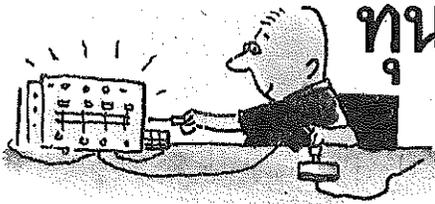
3. รายการเพลงฝรั่งเศส นักร้องสมัยต่าง ๆ ทั้ง
เก่าและใหม่ทางสถานีวิทยุจุฬา FM 101.5 MHZ



ข่าว

จากเลขานุการ สคฝท.

ทุนงานสำหรับผู้บริหาร



ประมาณ ถังศิริเสริญ

ตามที่สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย มีนโยบายที่จะสนับสนุนให้ผู้บริหารการศึกษาในระดับสูงของสถาบันที่เป็นสมาชิกสถาบันของสมาคมฯ ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางการศึกษาในประเทศฝรั่งเศส และสมาคมฯ ได้ทำการเจรจาขอทุนประเภทนี้กับรัฐบาลฝรั่งเศส เสมอมา บัดนี้ สำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ได้มอบทุนดูงานดังกล่าวแก่สมาคมฯ เป็นจำนวน 15 ทุน โดยผ่านกรมวิเทศสหการและให้สมาคมฯ เป็นผู้พิจารณาเชิญผู้บริหารการศึกษาทั้งระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีส่วนสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและเป็นสมาชิกสถาบันของสมาคมฯ อย่างสม่ำเสมอ

ทุนดูงานนี้มีระยะเวลา 12 วัน ระหว่างวันที่ 13-24 ตุลาคม 2529 โดยรัฐบาลฝรั่งเศสจะเป็นผู้จัดรายการดูงานและรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในระหว่างที่ผู้รับทุนพำนักอยู่ในประเทศฝรั่งเศส ส่วนค่าเดินทางนั้นผู้ได้รับทุนจะต้องรับผิดชอบค่าเดินทางไปกลับกรุงเทพฯ - ปารีส เอง โดยจะออกเดินทางจากกรุงเทพฯ ในวันอาทิตย์ที่ 12 ตุลาคม 2529

ในส่วนที่เกี่ยวกับกำหนดการ การดูงานด้านการศึกษาในประเทศฝรั่งเศสครั้งนี้ พอสรุปได้ดังนี้

- ที่ปารีส :

1. ระบบการศึกษาในประเทศฝรั่งเศส พบเจ้าหน้าที่การศึกษาระดับสูง
2. การศึกษาพิเศษ
3. เข้ามชมสถาบันระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา
4. รายการทางศิลปวัฒนธรรม
5. เทคโนโลยีทางการศึกษา

- ในส่วนภูมิภาค :

1. การบริหารงานของเขตการศึกษา (RECTORAT)
 2. ศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมเยาวชน
 3. ระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยเปิด
 4. การพัฒนาการศึกษาทางด้านเทคโนโลยี
- อนึ่ง สมาคมฯ ได้ประชุมพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 5 ทุน ดังนี้

1. นางสาวสร้อย บุญยรัตพันธุ์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร
2. นายสิงห์ทอง พรนิคม คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. นางทิพยา ปิณฑะรี คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

4. นายวัฒน์ สุขสมัย คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

5. นายพิชัย บุรณะสมบัติ ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย

ส่วนผู้บริหารสถาบันมัธยมศึกษา จำนวน 10 ท่าน ได้แก่

1. คุณหญิงพรรณชื่น รื่นศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กทม.

2. นายสมชาย นพเจริญกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนนุพราโชวิทยา เชียงใหม่

3. นายอนันต์ บุญส่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางบัว กทม.

* 4. นางลักขณา แสงสนิท ผู้อำนวยการโรงเรียนสายน้ำผึ้ง กทม.

* 5. นางบุษยา สาครวาสี ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา กทม.

6. นายสุชาติ รัตนถาวร ผู้อำนวยการโรงเรียนสระบุรีวิทยาคม สระบุรี

7. นายรังสรรค์ สุนทรนันท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบูรณะ กทม.

8. นางอมรณี สาครินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวรนารีเฉลิม สงขลา

9. นางประจวบ ชำนิประศาสน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษานารี กทม.

10. นางศิริลักษณ์ นันทพิศาล ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวัดอัมรินทร์ สวรรค์ กทม.

ทางสมาคมฯ ได้รับจดหมายตอบรับทุน 11 ราย จากจำนวนทั้งหมด 15 ราย จึงมีผู้สละสิทธิ์ 4 ราย ได้แก่

- นายพิชัย บุรณะสมบัติ ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย

- นางลักขณา แสงสนิท ผู้อำนวยการโรงเรียนสายน้ำผึ้ง กทม.

- นางบุษยา สาครวาสี ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา กทม.

- นางอมรณี สาครินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวรนารีเฉลิม สงขลา

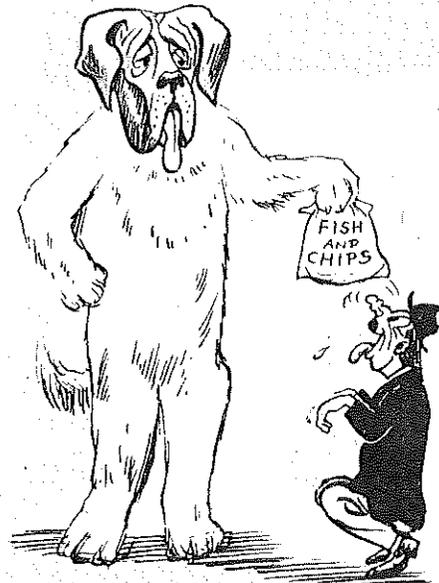
สมาคมฯ จึงได้ติดต่อผู้รับทุนสำรองซึ่งได้ตอบรับทุนเรียบร้อยแล้ว คือ

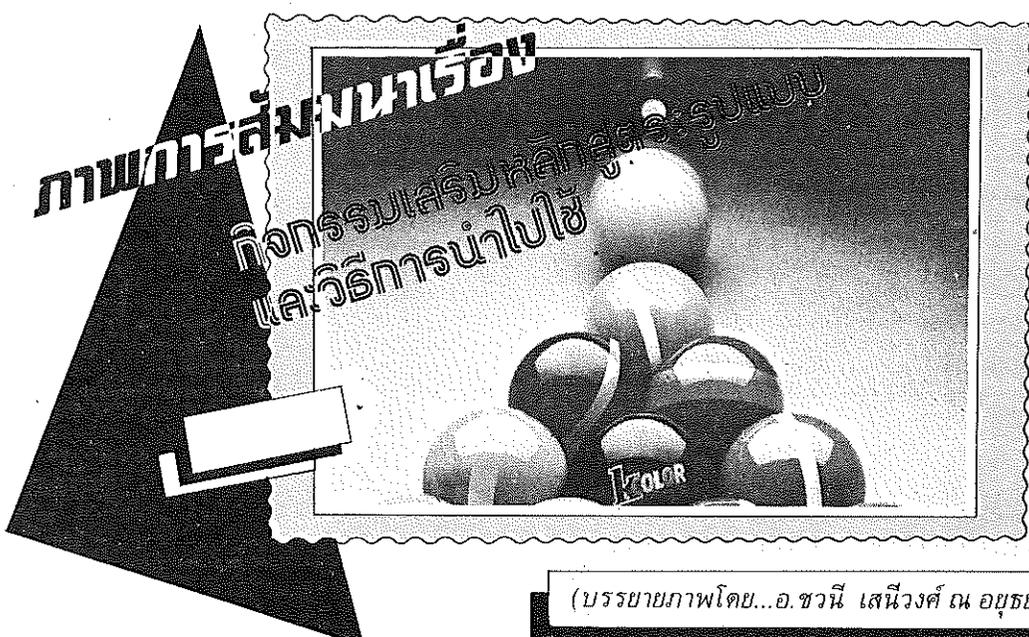
- นายอุทัย ภิรมย์รัตน์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- นางทิพย์สุดา ลัดพลี อาจารย์ใหญ่และผู้จัดการโรงเรียนอัมพรไพศาล นนทบุรี

- นายกิตติ นริฐกิจ ผู้อำนวยการโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม บุรีรัมย์

- นางสาวรณมา เอ็มประดิษฐ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว กทม.



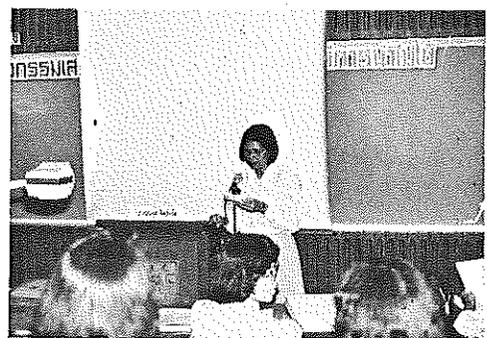


(บรรยายภาพโดย...อ.ชวณี เสนีวงศ์ ณ อยุธยา)

**จัดโดยสมาคมครูภาษาฝรั่งเศส
แห่งประเทศไทย
ณ กรุงเทพมหานครวิทยาลัย
28-30 เมษายน 2529**

เนื่องจากปัจจุบันนี้ หลักสูตรระดับมัธยมศึกษา กำหนดให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ กิจกรรมที่เกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส เป็นกิจกรรมหนึ่งที่นักเรียนให้ความสนใจและครูผู้สอนจำเป็นจะต้องจัดกิจกรรมดังกล่าว เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยจึงเห็นสมควรให้จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายทั้งรูปแบบและวิธีการนำไปใช้ อนึ่งหัวข้อสัมมนาในครั้งนี้ เป็นหัวข้อซึ่งครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสเสนอแนะและต้องการให้สมาคมฯ ดำเนินการจัดในรูปแบบใด

รูปแบบหนึ่ง ดังนั้นสมาคมฯ จึงได้จัดให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาฝรั่งเศส ได้รู้จักรูปแบบของการจัดกิจกรรมและวิธีการนำไปใช้ ตลอดจนได้จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำงานร่วมกันโดยทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนานำความรู้จากการสัมมนาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ



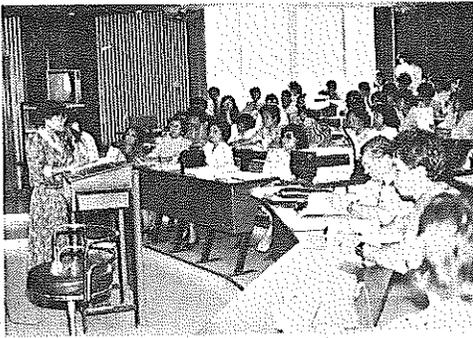
1. รศ.ดร. ธิดา บุญธรรม อุปนายกสมาคมฯ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนาในครั้งนี้



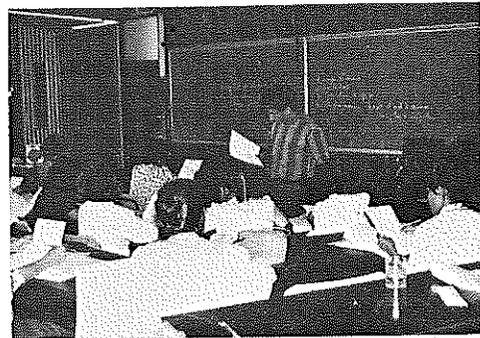
2. **M. PELLAUMAIL** ทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส
ร่วมงานเปิดสัมมนาและสังสรรค์กับผู้เข้าสัมมนาฯ



5. อาจารย์พรทิพา ถาวรบุตร นำกลุ่มสมาชิกที่
สนใจร่วมกิจกรรมร้องเพลงฝรั่งเศสอย่างสนุก
สนานทั่วหน้า และกลุ่มนี้ยังมีวิทยากรพิเศษ
ชาวฝรั่งเศสผู้นำรักมาร่วมสอนร้องเพลงและ
การนำเพลงไปใช้สอนภาษาคือ **M. BRIKMAN**
ผู้อำนวยการสถาบันภาษาฝรั่งเศส



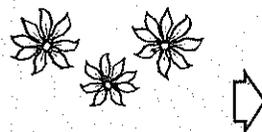
3. อาจารย์กอบกุล ดิษฐ์แย้ม บรรยายเรื่องการ
จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

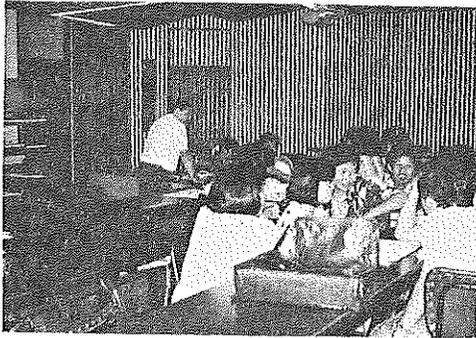


6. **M. Patrice JULIEN** ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
ฝรั่งเศสจาก B.A.L. ของสำนักทูตวัฒนธรรม
ฝรั่งเศสให้ความรู้แก่สมาชิกในเรื่องเกี่ยวกับ
การเล่นบทบาทสมมุติได้อย่างสนุกและสามารถ
สร้างบรรยากาศอันครื้นเครงตลอดเวลาที่
สมาชิกออกมาแสดง

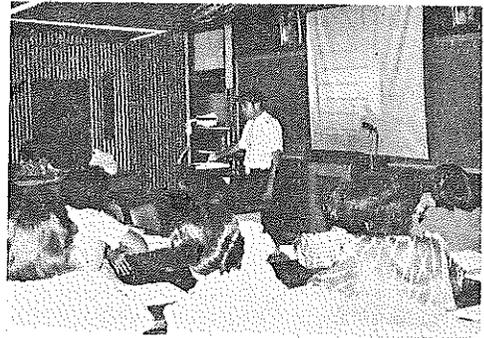


4. อาจารย์ขวณิ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา รายงาน
ผลการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร



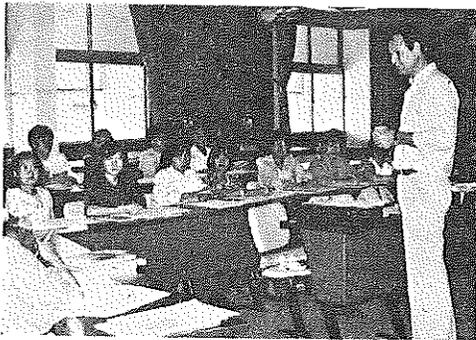


7. **M. Guy MENESSIER** ผู้เชี่ยวชาญภาษาฝรั่งเศสจาก B.A.L. ของสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศสให้ความรู้แก่สมาชิกเกี่ยวกับการนำกิจกรรมจากสไลด์และวิดีโอไปใช้ให้ทันสมัยในคาบกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาฝรั่งเศสได้อย่างน่าสนใจยิ่ง



9. **M. Jean-Jacques GRAMOND** ผู้เชี่ยวชาญภาษาฝรั่งเศสจาก B.A.L. ของสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส สาธิตการเล่นเกมทางภาษาให้สมาชิกได้นำกลเม็ดแปลกใหม่ ๆ ไปใช้กับลูกศิษย์ได้อย่างสนุกสนานครั้งเรงมาก

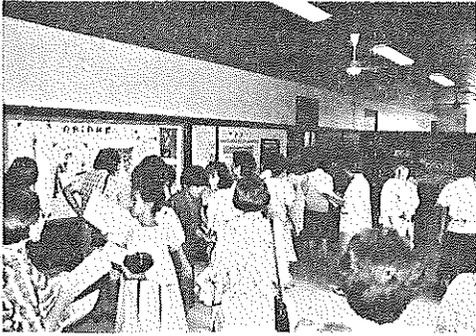
ตามมาดูซิค่ะว่า / สัมมนาครั้งนี้เรามีผลงานกิจกรรมอะไรบ้าง



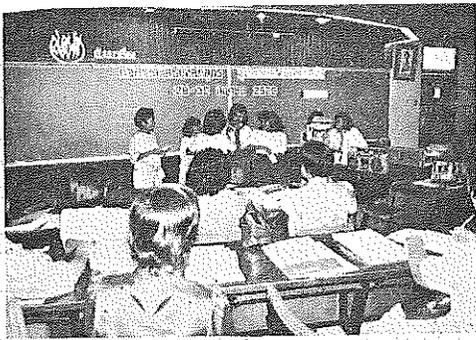
8. **M. Jean-Marie L'ANGLAIS** ผู้เชี่ยวชาญภาษาฝรั่งเศสจาก B.A.L. ของสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส อธิบายถึงหลักการสร้างสื่อและการนำเอกสารจริงมาจัดสร้างบอร์ดนิทรรศการ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกจัดแสดงผลงานสร้างบอร์ดนิทรรศการให้ทันกับเวลาได้อย่างเข้มแข็งมาก



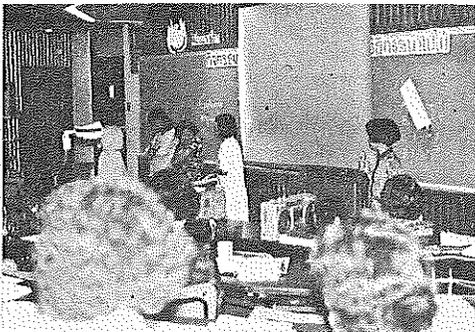
10. กว่าจะมาเป็นผลงานบอร์ดนิทรรศการ สมาชิกจากกลุ่มสร้างสื่อก็ต้องลงมือช่วยกันจัดทำ โดยมีวิทยากรดูแลแนะนำอย่างใกล้ชิด และบางคนเข้มแข็งมากไม่ยอมรับประทานอาหารกลางวันจนกว่าผลงานจะเสร็จ ซึ่งคณะกรรมการจัดสัมมนา ส.ค.ศ.ท. ต่างซาบซึ้งในน้ำใจมาก



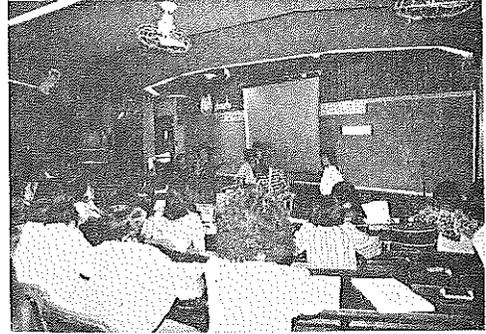
11. สมาชิกพากันชื่นชมผลงานที่จัดแสดงตามที่ได้
รับการอบรม และสมาชิกกลุ่มอื่นก็ได้ชื่นชม
และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วย



12. เพลง Chimbolom คงจะยังเป็นที่จดจำของ
กลุ่มที่สนใจในกิจกรรมร้องเพลง ดังนั้นกลุ่มนี้
จึงเลือกมาสาธิตวิธีการนำเพลงนี้ไปใช้ให้กลุ่ม
อื่น ๆ ทราบวิธีการด้วยเสียงร้องและวิธีการ
ที่นำพียง



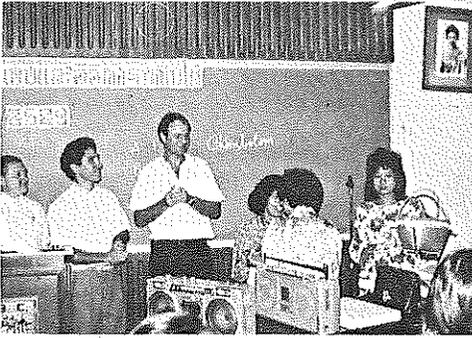
13. บทบาทสมมุติที่สมาชิกกลุ่มนี้นำมาแสดง ทำ
ได้สนุกมากจนอาจารย์แอนนิงอมยิ้ม และทำ
ให้อีกหลายกลุ่มเกิดแนวคิดที่จะไปจัดกิจกรรม
ลักษณะนี้บ้าง



14. เกม เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สมาชิกถกกันว่าสนุก
และตื่นเต้นดี น่าจะนำไปใช้กับกิจกรรมของ
โรงเรียนบ้าง อาจารย์สิรินันต์ ศตชัยเรียร และ
อาจารย์เอมอร ออกมาสาธิตให้กลุ่มอื่น ๆ ดู
ได้อย่างดียิ่ง



15. อาจารย์อุบล ละมั่งทอง มาช่วยอาจารย์
พรทิพา ถาวรบุตร สอนการเต้นระบำพื้นเมือง
ฝรั่งเศส ให้กับสมาชิกกันอย่างสนุกสนาน
จนห้องประชุมซอกกลับบ้านกันไปอย่างปรีเปรม
กับท่าเต้นรำที่แสนจะประทับใจ



16. อาจารย์อุไร พลกล้า ศึกษานิเทศผู้นำรักและเข้มแข็ง รับมอบของที่ระลึกในการให้ความร่วมมือประสานงานจัดการสัมมนาครั้งนี้จนสำเร็จไปด้วยดี



19. ผศ.ดร. อัจฉรา โชติบุตร ผู้เห็นตเห็น้อยกับการจัดสัมมนาครั้งนี้อย่างยิ่งโดยประสานงานทั้งจัดเตรียมสะสมวัสดุอุปกรณ์และเอกสารจริงมาให้สมาชิกได้จัดนิทรรศการ รับมอบของที่ระลึกเช่นกัน



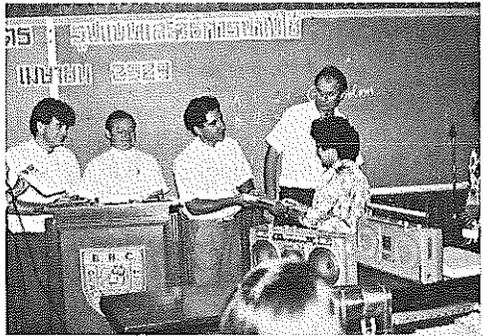
17. อาจารย์นันทพร เลาหบุตร ศึกษานิเทศฝ่ายการศึกษาเอกชน รับมอบของที่ระลึกจากศาสตราจารย์ลิทธา พินิจกุล



20. อาจารย์ชัชวีร์วรรณ ชัยวัฒน์ วิทยากรผู้เข้มแข็งจากโรงเรียนเบญจมราชาลัย รับมอบของที่ระลึกเช่นกัน



18. อาจารย์จีรังลักษณ์ ศกุนตลักษณ์ วิทยากรผู้นำรักและเข้มแข็ง รับมอบของที่ระลึก



21. ผู้เชี่ยวชาญจาก B.A.L. ทั้ง 4 ท่านรับมอบของที่ระลึกจากการช่วยงานสัมมนาครั้งนี้

ใคร อะไร ที่ไหน



จิ้งลักษณะ ศกุนตะลักษณะ

อีกเพียง 2 เดือนกว่า ๆ ก็ถึงเวลาจัดงานประจำปีของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแล้วนะคะ มีอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสจากโรงเรียนมัธยมศึกษาหลาย ๆ แห่งมากระซิบบอกว่าตื่นเต้นมาก เพราะส่งนักเรียนเข้าแข่งขันในรายการ Découverte 86 ด้วย อยากรทราบผลเร็ว ๆ ค่ะ...ก็คงจะได้ทราบผลในวันงาน (13-14 ธ.ค. ศกนี้) แน่แน่นอน เพราะจะมีการตัดสินรอบสุดท้ายกันในวันนั้น คนเก่งทั้งระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาจะเป็นใครก็คงจะ

ทราบกันไหมซำนี้แหละคะ...สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ ในงานก็คงเหมือนเดิม ตามที่เคยแจ้งไว้ในฉบับก่อน คือ มีการจัดนิทรรศการ การแสดงบนเวที การแข่งขันตอบปัญหาจากภาพยนตร์ การแข่งขันตอบปัญหาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศส การแข่งขันพูดบทสนทนาภาษาฝรั่งเศส การแข่งขันร้องเพลงภาษาฝรั่งเศส สำหรับการจัดนิทรรศการนั้นท่านที่จะส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม กรุณาปิด thème ของงานประจำปีเป็นหลักนะคะคือ Les provinces en France สำหรับการแสดงบนเวทีก็เช่นเดียวกันควรจะให้สัมพันธ์กับ thème ของงานอย่าลืมส่งนักเรียน นิสิต นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกับเรานะคะ จะคอย...จะคอย...จะคอยคะ...มีสมาชิกหลายท่านสอบถามมาว่า ส่งเงินค่าต่ออายุหรือค่าสมัครสมาชิกสมาคม แล้วทำไมจึงไม่ได้ใบเสร็จหรือได้รับก็ซำมาก ขอเรียนชี้แจงเลยนะคะว่าเมื่อท่านส่งใบสมัครพร้อมขนาดัติเงินค่าสมาชิกถึงเหรียญหรือฝากต่อ ๆ มากับกรรมการท่านใดท่านหนึ่งก็ตาม เหรียญหรือกรรมการผู้รับฝากจะต้องนำเข้าไปประชุมครั้งต่อไปเพื่อให้ที่ประชุมรับรองสมาชิก แล้วเหรียญจึงจะออกใบเสร็จให้ได้ทีนี้ถ้าท่านส่งใบสมัครตั้งแต่ต้นเดือนแล้วสมาคมฯ มีการประชุมปลายเดือน ท่านก็คงต้องรอเป็นเวลากว่าเดือนแน่นอนคะ ขอความกรุณาเข้าใจตามนี้ด้วยนะคะ...วารสารฉบับเก่า ๆ ของสมาคมฯ ที่มีสมาชิกถามหาหลายท่านแล้ววยังมีไหม มีเป็นบางเล่มนะคะบางเล่มก็หมดเกลี้ยงจริง ๆ ค่ะ สำหรับสนนราคาก็ไม่แพงคะ (ถ้าเทียบกับวารสารทางวิชาการของสถาบันอื่น ๆ) วารสารฉบับเก่า ๆ (จริง ๆ) ตั้งแต่ปีที่ตั้งสมาคมฯ 2520 จนถึงปี 2527 ราคาฉบับละ 5 บาท (เท่านั้น) ค่ะ ส่วนปี 2528-2529 ฉบับละ 25 บาทถ้วนคะ ติดต้อขอซื้อได้ที่บรรณารักษ์ ณ ที่ทำการสมาคมฯ ค่ะ หรือส่งทางไปรษณีย์ก็ได้คะ โดยธนาฉัตติสั่งจ่าย เหรียญ

นางวงจันทร์ พิณยนิติกาศตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์ กท. 10200 ปณ. หน้าพระลาน สำหรับราคาค่าส่งยังไม่ทราบค่ะ แล้วแต่จำนวนที่ท่านจะสั่ง... สำหรับสมาชิกที่ (ป่น ๆ มา) ว่าได้รับวารสารล่าช้ามากหรือบางเล่มก็ไม่ได้เลย หรือบางท่านก็ได้ช้าฉบับเดียวกัน 2 เล่ม ขอเรียนว่าทางกองบรรณาธิการก็มีได้นิ่งนอนใจ กำลังดำเนินการปรับปรุงระบบการส่งวารสารเพื่อบริการสมาชิกให้ได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพดีขึ้นค่ะ...มีนักเรียนจากหลาย ๆ โรงเรียนฝากชมชมมาเรื่อง Concert ซึ่งทางสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยร่วมกับสถานทูตฝรั่งเศสจัดขึ้นที่หอประชุมเล็ก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน ศกนี้ นักเรียนบอกว่าชื่นชมความสามารถในการเล่นดนตรี ทั้งกีตาร์และขลุ่ยของ M. Maeseri และ M. Rasquier มาก (แม้ว่าจะฟังเพลงไม่รู้เรื่องก็ตาม) อยากให้สมาคมฯ

จัดกิจกรรมดี ๆ (ราคาถูก ๆ) เช่นนี้บ่อย ๆ จะมาอุดหนุน ค่ะ...ก็ขอขอบคุณสำหรับคำชมค่ะ และดิฉันจะกราบเรียนอุปนายกสมาคมให้ท่านจัดกิจกรรมต่าง ๆ บ่อย ๆ (ตามคำเรียกร้อง)... Thème สำหรับวารสารฉบับหน้าของเราคือ Découverte de la France ค่ะ ท่านสมาชิกที่เคยไปพบอะไรแปลก ๆ ใหม่ ๆ ในประเทศฝรั่งเศสและต้องการนำมาเล่าสู่กันฟัง วารสารของเรายินดีเป็นสื่อกลางให้ค่ะ ส่งต้นฉบับมาได้เลยคะ

พบกันใหม่ในฉบับหน้า.

สวัสดิ์ค่ะ



* * * * *

***จาก

***บรรณาธิการ



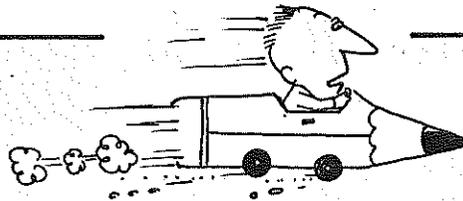
วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย เล่มนี้เป็นวารสารฉบับที่ 35 ปีที่ 9 เล่ม 3 กรกฎาคม-กันยายน 2529 สารัตถะประจำฉบับคือ “กิจกรรมเสริมหลักสูตร” หรือ “Activités périscolaires” เป็นเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาฝรั่งเศส ตามที่เพื่อนครูได้เคยปฏิบัติอยู่เป็นประจำแล้ว ดูซิว่าคนอื่นเขาคิดและทำอะไรบ้างเรามากน้อยเพียงใด แล้วท่านก็จะมั่นใจยิ่งขึ้นว่าที่เคยปฏิบัติอยู่นั้นดีแล้ว และยังมีดีขึ้นอีก บางทีก็อาจจะช่วยตอบปัญหาที่ค้างอยู่ในใจเรียบ ๆ ได้บ้าง

ส่วนเนื้อหาด้านอื่น ๆ ก็เพียบพร้อม ผู้ที่รอคอยบทความจาก องค์นายกกิตติมศักดิ์ สำหรับเล่มนี้ก็สมหวังแล้วนะค่ะ ได้อ่านพระดำรัสทั้งภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส และภาษาอังกฤษ อย่าง

เต็มอ้อม... ผู้ที่เตรียมตัวไปเรียนต่อ ณ ประเทศฝรั่งเศสจะได้ข้อมูลล่าสุดจากคุณอังคณิต ลีวรุณพันธ์ แห่ง Centre culturel ด้วยค่ะ แล้วยังมีบทความอื่น ๆ อีกมากมายล้วนน่าสนใจ พลิกดูได้เลย...

วารสารฉบับต่อไป สารัตถะ คือ La découverte de la France ค่ะ ใครแอบไปพบอะไรที่ประเทศฝรั่งเศส หากไม่อยากจะบอกอันไว้ในใจคนเดียวให้ใจระเบิดละก็ เล่ามาให้เพื่อนสมาชิกสคศพ. ได้ฟังบ้างซิคะ เมื่อจะเป็นประโยชน์บ้างค่ะ รีบเขียนรีบส่งต้นฉบับมายังกองบรรณาธิการได้เลยอย่ารีรออย่าลังเลนะค่ะ ขอเชิญชวนทุกท่านมา ณ ที่นี้โปรดอย่ารังเกียจคำเชิญชวนนี้เลย ช่วยกันค้าชูวารสารของท่านด้วยการร่วมเขียนอีกแรงหนึ่งนะค่ะ รู้แล้วว่าท่านอ่านค่ะ ขอขอบคุณล่วงหน้า

—สิทธิ์—



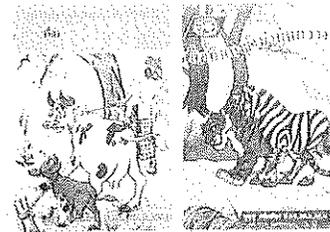
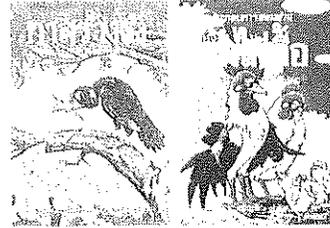


หนังสือส่งเสริมการอ่าน

โดย บุญชู สนั่นเสียง

ให้ความบันเทิง ความรู้

ข้อคิด กตสอนใจ



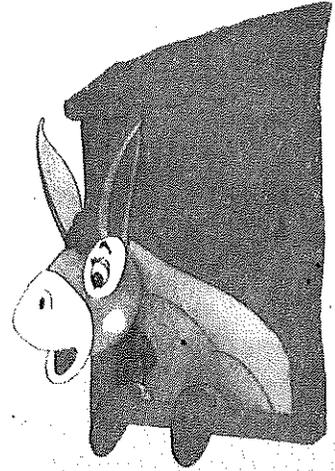
1. กระต่ายกลั้วผี ตอนที่ 1
2. กระต่ายกลั้วผี ตอนที่ 2
3. กาสสร้างรัง
4. ลูกไก่ตัวที่หก
5. แม่จิว
6. เสือกินหม้าม้ากินกวาง
7. หม่าจิ้งจอกยกอดพาล
8. คุณปู่ผจญภัย
9. เจ้าหุ่ยลาหู่

10. ลูกไก่ตัวที่หก
11. มดแดงเพื่อนรัก
12. มดแดงล่องเวหา
13. สองเกลอผจญภัย
14. แม่จิวอยู่ไหน
15. ลิงทิ้งป่า
16. ผีเสื้อน้อยผจญภัย
17. วัว 10 ตัว
18. พ่อหมอ



1. ลิงสองพี่น้อง
2. เมจน้อยอยากมีเพื่อน
3. กบน้อยขลาดเก่ง
4. ช้างน้อยใจอารี
5. เทพธิดาแห่งมารยาท
6. บทเรียนของลิง
7. หมาป่าสีทอง
8. รางวัลแห่งความดี
9. ทำไมจระเข้จึงไม่มีลิ้น
10. กระต่ายน้อยอยากไปดวงจันทร์
11. ปลาหมึกจอมเกร
12. พญาช้าง
13. หนูสามตัว
14. อันผู้ชนะ

15. แม่้นกออกไป
16. เพื่อนรัก
17. ดอกไม้แต่ป่าพร
18. ลูกม้าลูกลา
19. พระคงรู้
20. ชายแขกของ
21. พลายสีนิล
22. ลูกโกร่งสอนหลาน
23. ช้างน้อยเพื่อนรัก
24. น้ำใจเจ้าปุก
25. ลูกเปิดเกร
26. แมวเจ้าปัญญา
27. สามกกลอเจอพอมด
28. หนูดำกลับใจ



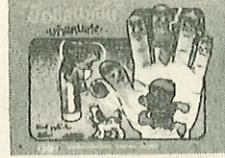
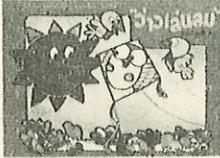
ชุดบทท่อง—ร้องเพลง

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติยวดี บุญชื้อ

เป็นหนังสือที่แต่งด้วยคำคล้องจองง่าย ๆ แทรกแนวคิด
ที่เด็กควรทราบ เหมาะสำหรับเด็กอนุบาลและเริ่มเรียนประถมศึกษา



1. ตื่นเถิดหนูน้อย
2. จะข้ามถนน
3. ว้าวเล่นลม
4. มือแสนขยัน เท้าแสนเก่ง

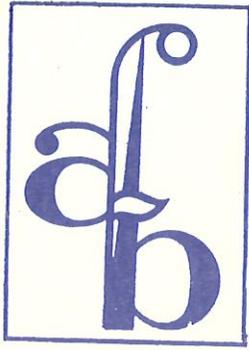


ชุด พับสนุก (ORIGAMI) เป็นหนังสือต่างประเทศ มี 8 เล่ม พิมพ์ 4 สี

เรียบเรียงเป็นภาษาไทย อ่านง่าย พับง่าย
แถมกระดาษสำหรับพับ สีต่าง ๆ ทุกเล่ม

การพับกระดาษเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง
ที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และการทำงาน
อย่างมีขั้นตอน หนังสือ ชุดพับสนุก นี้จะช่วย
เด็กทำได้ดีมาก





Alliance Française de Bangkok

29 THANON SATHON TAI, BANGKOK 12, THAILANDE. TEL 286.38.79 & 286.38.41-TELEGR. ALFRANTHAI

สมาคมฝรั่งเศส

29 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ 12

มุมหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส
UN PETIT COIN DE FRANCE



ท่านจะพบสิ่งที่น่าสนใจ
ชั้นเรียนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับ
ห้องสมุดไอโอดีน
ภาพยนตร์, คอนเสิร์ต
เครื่องดืม, อาหารเลิศรส
บรรยายกาศอันรื่นรมย์ สวยงาม

ขอเชิญอ่านหนังสือวารสารรายเดือนของเรา

VOUS Y TROUVEREZ



des cours de langue
des films, des concerts...
un bar-restaurant agréable
une grande bibliothèque
une ambiance

LISEZ AUSSI NOTRE
JOURNAL MENSUEL

PARIS. ESCALE PRIVILÉGIÉE D'AIR FRANCE SUR LES ROUTES VERS L'EUROPE AND LES U.S.A.



Profitez des vols d'Air France sur Paris. Dégustez nos repas et vins français. Après une bonne nuit à bord de nos Boeings 747, vous arriverez tôt le matin à Paris et pourrez profiter d'une journée entière. Le Bureau de Tourisme de Paris tient à votre

disposition des offres spéciales pour mieux vous aider à apprécier votre séjour à Paris.

De plus, Air France vous offre des correspondances régulières pour toute l'Europe, ainsi que les villes principales des Etats-Unis.

AIR FRANCE 
LE BON VOYAGE

Pour informations complémentaires, contactez votre agent de voyage ou AIR FRANCE, 3 Patpong Road, tél. 233.7100-19. Réservations' immédiates, tél. 234.7901-5. Agent Général: World Travel Service Ltd., tél. 233.5900-9